

Nr. 10

Zitting van donderdag 7 november 2024

Voorzitter: mevrouw R.W.J. Melissant-Briene, burgemeester.

Aanwezig zijn de leden: de heren P. van Andel, B.C.S. Bahlmann, A. Boutachkourt, D.R.E. van Gammeren en J.P. van der Geest, mevrouw P. de Groot, de heer M.A. Hachhouch, mevrouw E.W.H. Hamann, de heren A.C. van Houwelingen, J. Klein, A. Koçak, en A. Krol, mevrouw G. Metz, de heer T.I. van der Meijden, mevrouw J. van Oversteeg, de heer M. de Pagter, mevrouw L.P.W. Pellikaan, de heren J. Roeland, N. van Santen, P.C.J. Schefferlie, I. Tekir en D. van Veen en de dames M. Veldheer-Vink en T. van 't Westende-de Bijl en de heer C. van Willigen.

Griffier: de heer H. Sepers (tot 17.50), de heer S. Vink, adjunct-griffier (v.a. 18.50)

Tevens aanwezig de heer M. de Boer, de dames E.L. Dansen, A. Mager en M.J. Molengraaf en de heer F. Polatli (wethouders), alsmede mevrouw H. Kromkamp (gemeentesecretaris).

1. Opening (14.00)	2
2. Ingekomen stukken	2
3. Vaststellen agenda.....	2
4. Tijdelijke vervanging raadslid mevrouw Alba-Heijdenrijk (2024-781735)	3
5. Besluitvorming De Nieuwe Doelen (2024-944629)	4
6. Algemene beschouwingen van de raad	33
Stadsbelang.....	33
Democraten Gorinchem	34
PvdA	39
VVD	41
ChristenUnie-SGP	46
Gorcum Actief.....	48
D66	50
CDA	54
SP	57
Reactie college op eerste termijn raad.....	60
Wethouder mevrouw Molengraaf	60
Wethouder Polatli.....	66
Wethouder mevrouw Mager.....	68
Wethouder De Boer.....	69
Wethouder mevrouw Dansen	73
Repliek	77
Dupliek	94
7. Afronding en besluitvorming Begroting 2025 (2024-938129)	104
8. Overzicht begrotingswijzigingen november 2022	107
9. Sluiting	108

1. Opening (14.00)

De voorzitter: Ik open de vergadering.

Dames en heren leden van de raad, van harte welkom deze vergadering. Het zal waarschijnlijk een lange vergadering worden, waarbij we heel veel onderwerpen bespreken, in ieder geval De Nieuwe Doelen en daarnaast ook de begroting voor volgend jaar. Hartelijk welkom ook al diegenen op de publieke tribune. Er is zojuist een petitie uitgereikt. Fijn dat u dat hebt gedaan, want het is belangrijk dat iedereen uit de stad zich laat horen en fijn ook dat u hier bent aangeschoven. Ik wil ook hartelijk dank zeggen aan al diegenen die thuis kijken; dat kan nu zijn, maar ook op een later tijdstip; van harte welkom. En uiteraard ook het college dat voltallig aanwezig is en de ambtenaren van harte welkom.

Deze vergadering wil ik beginnen met een minuut stilte ter nagedachtenis aan mevrouw Jo van der Wal, die jarenlang gemeenteraadslid is geweest voor het CDA, in de periode 14 maart 2002 tot en met 9 maart 2010, en daarnaast ook zeer betrokken is geweest bij de Gorcumse samenleving op allerlei momenten. Zij is overleden op 24 oktober 2024. Namens de gemeenteraad is de griffier naar de uitvaart geweest en ik heb namens het college en de gemeenteraad een schriftelijke condoleance aan de nabestaanden doen toekomen. Ik verzoek u voor zover mogelijk te gaan staan om haar te herdenken.

(Hierna wordt gedurende enige ogenblikken staande een plechtige stilte betracht)

De voorzitter: Wij wensen de nabestaanden heel veel kracht toe.

Bij het begin van deze vergadering nog enkele mededelingen. De algemene beschouwingen, moties en amendementen worden zodra ze zijn uitgesproken aan iBabs toegevoegd door de adjunct griffier. Voor deze vergadering zijn geen afmeldingen ontvangen. De heer Van Willigen heeft laten weten iets later ter vergadering te zullen komen.

2. Ingekomen stukken

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt conform de door de agenda-commissie voorgestelde wijze van afdoening besloten.

3. Vaststellen agenda

De voorzitter: Dames en heren. In de agendacommissie is een planning vastgesteld voor deze vergadering. Zoals zojuist al gezegd, hebben we twee grote brokken te behandelen: de besluitvorming over De Nieuwe Doelen en de begroting. Dat vergt de nodige discipline van ons allemaal, want als we uit gaan lopen in de tijd, wordt het echt heel ingewikkeld om vandaag alles nog af te handelen. Ik krijg ook altijd signalen vanuit de raad dat men de andere ochtend alweer om zes of zeven uur op moet, dus laten we ons met elkaar aan de spreektijden houden, focus houden op onderwerpen en niet alles weer overdoen wat in eerdere vergaderingen, I&O's of B&A's heeft plaatsgevonden. Dan zou het moeten lukken. Mocht op enig moment toch lijken dat we het niet gaan halen, dan ga ik met de fractievoorzitters in overleg over een plan B, waarvoor dan twee opties open liggen,

waarvan één voorziet in een extra vergadering op een ander moment, maar laten we hopen dat het zo ver niet komt.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

4. Tijdelijke vervanging raadslid mevrouw Alba-Heijdenrijk ([2024-781735](#))

De voorzitter: Dames en heren. Er is voor een derde periode een open plek ontstaan omdat mevrouw Alba Heijdenrijk per mail van 25 september 2024 te kennen heeft gegeven langduriger van een operatie te moeten herstellen. Ze neemt nogmaals voor een periode van zestien weken tijdelijk ontslag. In dit geval is tijdelijke vervanging mogelijk. De heer Van der Meijden, ons al bekend, want hij heeft mevrouw Alba Heijdenrijk al vaker vervangen, heeft aangegeven zijn benoeming te aanvaarden en de eed te willen afleggen.

De ervaren raadsleden weten inmiddels wel dat we om dat mogelijk te maken een advies nodig hebben over de toelaatbaarheid tot de raad aan de hand van de Gemeentewet. Daar hebben we een commissie voor die de geloofsbrieven onderzoekt. De commissie bestaat uit de heer Schefferlie (voorzitter), de heer Kojak en mevrouw Van 't Westende. Ik schors thans de vergadering voor de duur van het onderzoek (14.08 uur).

Schorsing

De voorzitter: De vergadering is heropend (14.13 uur). Namens de commissie zal mevrouw Van 't Westende advies uitbrengen aan de gemeenteraad.

Mevrouw Van 't Westende-De Bijl: Mevrouw de voorzitter. De commissie adviseert de raad de heer Tom Ivo van der Meijden, roepnaam Tom, geboren op 1 juni 1997, wonende te Gorinchem, te benoemen als raadslid van de gemeente Gorinchem. De heer Van der Meijden voldoet aan alle in de gemeentewet gestelde eisen. De commissie baseert zich daarbij op de geloofsbrief en de daarbij behorende stukken die door hem zijn ingediend.

De voorzitter: Dank u wel. Mag ik aannemen dat u kunt instemmen met het advies van de commissie en de toelating van de heer Van der Meijden als lid van de raad? Dat is het geval. Aldus besloten.

Dan verzoek ik de heer Van der Meijden naar voren te komen voor het afleggen van de eed. Ik verzoek u daarbij allen, voor zover mogelijk, te gaan staan.

De heer Van der Meijden legt in handen van de voorzitter de bij de wet vereiste eed en gelofte af.

De voorzitter: Van harte gefeliciteerd. Overige felicitaties zijn mogelijk na de raadsvergadering, of tijdens een schorsing.

Ik ga de heer Van der Meijden niet meer voorstellen, want dit is inmiddels de derde keer dat hij is toegetreden is tot de gemeenteraad in vrij korte tijd. Hij is ons allen dus bekend. De heer Van der Meijden was fractieassistent. Door D66 is een nieuwe fractieassistent aangesteld en dat is de heer Osman Karaaslan. Hij is een geboren en getogen Gorcumer, getrouwd, trotse vader van een dochter en een zoon, voetbalt in de vrije tijd graag. Een

bijzondere vermelding verdient het feit dat hij werkzaam is bij de gemeente Utrecht als projectmanager gebiedsontwikkeling. Wat dat betreft is de gemeente Utrecht volgens mij een goede werkgever binnen de D66-fractie! Hartelijk welkom in ons midden en ik wil u graag even een bloemetje overhandigen. *(Applaus)*

5. Besluitvorming De Nieuwe Doelen ([2024-944629](#))

De voorzitter: Dames en heren. Het voorstel is al in de nodige bijeenkomsten besproken, waaronder de B&A van 24 oktober 2024, daarin is unaniem aangegeven dat dit raadsvoorstel een bespreekstuk moet worden en dus gaan we het er vandaag over hebben. Nogmaals, ik heb het al eerder aangegeven: het zou fijn zijn als u niet alles gaat herhalen wat al eerder besproken is, maar u echt richt op de specifieke onderdelen. Door de agendacommissie zijn spreektijden vastgesteld. De spreektijden bedragen voor de fracties in eerste termijn 9 x 4 minuten, het college zal vervolgens 3 x 4 minuten antwoorden, waarna de fracties in tweede termijn eventueel 9 x 2 minuten aan het woord komen en het college 6 x 2 minuten, gevolgd door de besluitvorming. Dat is de timing waarbinnen we dit graag zouden willen behandelen. Mochten er veel interrupties zijn, dan gaan we iets soepeler met de tijd om. Ik heb de griffier gevraagd op de telefoon goed de spreektijden bij te houden. Dus als u de griffier regelmatig op zijn telefoon ziet kijken, dan weet u dat het daaraan ligt. Eerst deed ik dat, maar toen kreeg ik kritiek dat ik te veel op mijn telefoon zat, nu schuif ik dat mooi door naar de griffier! Mijn telefoon is in ieder geval in geen velden of wegen te bekennen, dus daar zal het niet meer aan liggen.

Het is natuurlijk handig eerst de fracties het woord te geven die voornemens zijn een motie of amendement in te dienen. Het woord is nu aan de heer Schefferlie van Democraten Gorinchem.

De heer Schefferlie: Dank u wel, voorzitter. Zo, eens kijken hoe ik hier nog levend weg kom, maar dat zal wel meevallen! Allereerst complimenten voor de passie en de gedrevenheid van onze cultuurmakers en dank voor hun veerkracht door de jaren heen. In deze korte versie, zal ik maar zeggen, kun je constateren dat het grote podium er best wel gaat komen. Ik denk niet dat we ons daar uiteindelijk nog druk over hoeven te maken, maar waar we ons wel druk over maken, is dat het, als het er komt, ook de steun moet krijgen van de gemeente die het verdient en dat de steun in dat geval niet koste gaat van andere culturele voorzieningen. Want vergis u niet: het geld voor de bieb komt in dit voorstel volledig uit de gelden die aanvankelijk voor de podiumkunsten waren bedoeld. En dan nu de lange, trage versie. Laten we in blijdschap vaststellen dat er een raadsbrede wens bestaat om een groot podium terug te brengen in ons culturele aanbod, met ook nog eens – ik zei het al – een raadselachtige veerkracht eigenlijk van de vele enthousiaste stadsgenoten die telkens weer bereid zijn om met de gemeente invulling te geven aan weer eens een poging. Afgelopen weekend is die power mij ook nog eens scherp onder de aandacht gebracht door Helga Buitelaar en Johan van Drunen in hun podcast. Ik vond dat we samen een goed verhaal hadden, eigenlijk de kracht van de stad zelf en een gemeente die realistisch wil bijdragen. Aan beide eindjes moeten we, denk ik, wat doen om ze goed bij elkaar te brengen. Aan de ene kant goed dat het college wil doorpakken na de variantenstudie, maar het college had eigenlijk wel echt even bij de raad moeten polsen: en wat nu? Op eigen houtje bent u aan de slag gegaan en gaan we van een groot

podium, met eventueel een bieb, naar een bieb plus een podium. Wij zien een betere kans, die meer mogelijk maakt, maar die optie krijgt nu geen podium. We hadden graag de combinatie van een collegesporthal met een groot podium bestudeerd, met de realisatie van appartementen en een bieb in de Haarstraat. Dat had een hoop bezuinigingen op andere gebieden kunnen voorkomen. Maar goed, we zitten nu in een route die denk ik ook verder moet om de moed niet massaal in de schoenen te laten zakken. Maar we hadden dat graag wel bestudeerd en het was een grote kans geweest. Natuurlijk is een podium in de binnenstad veel romantischer, maar dan moet je wel genoeg geld willen steken in zo'n podium. En geen van ons allen is er eigenlijk bij geweest dat we die verschuiving van middelen voor de podiumkunsten naar de bieb wel oké vonden in deze mate. Het gebeurt ons nu zo en wij vragen ons oprecht af of ook de cultuurmakers in de stad zich bewust zijn van deze financiële striptease. Ik gebruik dit woord even zodat ik ook de aandacht van de heer Van Veen weer heb! Het grote podium gaat eigenlijk in deze striptease van een hoofdrol naar een bijrol. Is dat nou erg, is dat een ramp? Dat hoeft niet zo te zijn, mits we de ruimte voor podiumkunsten niet zodanig strippen ten gunste van de bibliotheek dat we de plank misslaan en voor de zoveelste keer onze partners in het culturele veld gaan teleurstellen. We willen eigenlijk niet de minivorm hebben van de oude Nieuwe Doelen waarin we elke keer iets wilden, maar daar dan nooit genoeg geld tegenover wilden stellen, totdat het niet meer ging. Iets wat je nu ook wel bij Peeriscoop ziet: we vragen een bepaalde programmering, maar geven we daar eigenlijk wel genoeg geld voor dan?

Vanwaar deze zorgen, voorzitter? We zien in de berekeningen geen bijdrage voor personeel en beheer en er is ook geen serieuze horeca. Als we niet verder komen dan fase 1, betalen we wel heel erg veel voor dit plan, zeker tegen de achtergrond van wat Gorinchem nog meer te doen staat. Gaan we wel verder dan fase 1, al is het maar tot 2, dan wijst in ieder geval ons onderzoekswerk uit dat er echt personeel nodig is voor het beheer, te voldoen aan veiligheidseisen, afstemming om enige vorm van programmering te borgen en horeca en techniek een serieuze plek verdienen. Zeker als we vandaag de aanwas zien vanuit de petitie, hoeveel partijen geïnteresseerd zijn, dan versterkt dat eigenlijk het idee dat je ook wat professionele coördinatie nodig zult hebben. De cultuurmakers in de stad zijn vrij breed bereid om hun schouders eronder te zetten, dat is helder, en dat is echt bijzonder en te waarderen na alle dompers in het verleden. Laten we hun dan echter niet weer een worst voor houden, en dat gebeurt ons inziens wel als we niet alle exploitatielasten zorgvuldig opnemen en niet nu al de bereidheid uitspreken te willen bijdragen aan de kosten voor personeel beheer en toneeltechniek. We gaan het gewoon doen. Onze vraag aan het college is dan, en dat vinden wij een hele belangrijke vraag: bent u bereid als er toch extra exploitatielasten nodig blijken, die te betalen zonder dat het ten koste gaat van andere culturele voorzieningen? Een beetje in deze geest is een amendement door deze D66 opgesteld dat wij graag mee indienen over het exploitatietekort dat nu al wordt voorzien, dat we dan ook graag niet ten koste zien gaan van de podiumkunsten of cultuur, ook in de wetenschap wat daar vandaan al wordt bijgedragen voor de realisatie van de bibliotheek.

De voorzitter: Ik verzoek u af te ronden.

De heer Schefferlie: Zeker, voorzitter. Voor zo'n belangrijke investering verdient het eigenlijk een brede instemming van deze raad. Voor ons is dan ook een voorwaarde dat door het verschuiven van het geld voor de podiumkunsten naar de bieb geen andere voorziening worden weggedrukt. Om dat te ondersteunen, willen wij een amendement indienen, uitmondend in een extra beslispunt 7, dat kort samengevat inhoudt dat we de feitelijke start, dus de opdrachtgeving tot realisatie, aanhouden, zeg maar, totdat de raad met instemming heeft kennisgenomen van een volledig exploitatieoverzicht inclusief de beheerskosten voor fasen 1 tot en met 3. En omdat wij graag getoetst zien of het dan allemaal klopt, hebben we ook een motie die oproept om een onafhankelijk onderzoek te doen naar hoe het er dan uit ziet wat betreft die kosten.

Voorzitter. Dit zijn voor ons belangrijke zaken om naar het vervolg te kijken. Ik hoop – en ik kijk vooral de cultuurmakers aan – dat u goed in de gaten heeft dat we dit juist doen omdat, als het doorgaat, als we hiermee gaan werken, het ook levensvatbaar voor u is en dat we daarin een mooie toekomst tegemoet kunnen zien.

Dank u wel.

Amendement A01: Levensvatbaar Cultuurhuis

De gemeenteraad van Gorinchem,

in vergadering bijeen op 7 november 2024;

stelt voor om de nummering van beslispunt 7 te wijzigen naar beslispunt 8 en als beslispunt 7 onder 'Te besluiten' toe te voegen:

7. De feitelijke start van de realisatie van De Nieuwe Doelen pas plaats te laten vinden nadat de raad met instemming kennis heeft genomen van de geprognosticeerde exploitatie- en beheerskosten voor fase 1 t/m 3, alsmede de benodigde technische investeringen. Dit omvat ook de bijdragen van het bedrijfsleven en helderheid over de Btw-constructie.

P. Schefferlie, Democraten Gorinchem

Motie M01: Fundamenten onder het Cultuurhuis

De gemeenteraad van Gorinchem,

in vergadering bijeen op 7 november 2024;

verzoekt het college:

- als second opinion een onafhankelijk extern onderzoek te laten uitvoeren naar de exploitatie- en beheerskosten voor fase 1 t/m 3;
- daarbij de benodigde technische investeringen in kaart te brengen, inclusief de verwachte bijdragen van het bedrijfsleven;
- daarbij helderheid te verschaffen over de Btw-constructie en de impact daarvan op de totale projectkosten;
- de resultaten van dit onafhankelijk onderzoek aan de raad te presenteren voor de feitelijke start van de realisatie van cultuurhuis De Nieuwe Doelen.

P. Schefferlie, Democraten Gorinchem

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van der Meijden, D66.

De heer Van der Meijden: Dank u wel, voorzitter. De Nieuwe Doelen aan de Haarstraat 64 kent een hele rijke geschiedenis in onze stad, een geschiedenis gevuld met memorabele voorstellingen, mooie herinneringen en emoties die nostalgische gevoelens bij veel van ons los maken. Maar De Nieuwe Doelen kent ook een geschiedenis hier in de raadzaal, aan het Stadhuisplein 1: een politieke geschiedenis van gebroken beloften, onhaalbare plannen en financiële uitdagingen. Die culturele en politieke geschiedenis komen

vandaag samen in een nieuw raadsvoorstel. We bevinden ons daarmee op een kruispunt waar we al vele malen eerder hebben gestaan. Het college heeft de ideeën over de toekomst van De Nieuwe Doelen aan het papier toevertrouwd net zoals een jaar geleden, tweeënhalf jaar geleden en alle keren daarvoor. Maar papier is geduldig en de stad is dat niet meer. Het is wat ons betreft dan ook tijd om van plannen naar uitvoering te gaan. Want ik vrees dat, als we die stap vanmiddag niet zetten, en staat u mij een kleine woordspeling naar de bibliotheek toe, we niet alleen een hoofdstuk afsluiten, maar dat het boek uit is. Tegelijkertijd kunnen we er niet omheen: het plan wordt geteisterd door gebreken en tekortkomingen. Zo blijven vragen bestaan over de financiering en is ook de beheerconstructie nog niet uitgewerkt. Ook het proces naar dit raadsvoorstel toe was verre van foutloos. Het is een traditie die we teleurstellend genoeg lang volhouden en die gekenmerkt wordt door onzorgvuldig en onbehoorlijk handelen van het college. Maar D66 vindt dat we die politieke onvolkomenheden aan het adres van het college de stad niet mogen aanrekenen. En we zien en voelen hoe Gorinchem en onze inwoners dit nieuwe idee hebben omarmd, zoals de aangeboden petitie van vanmiddag ook illustreert. En we zien de kansen die het biedt om de culturele sector opnieuw nieuw leven in te blazen en letterlijk weer een podium te bieden aan al die muzikanten, acteurs, filmmakers en vele andere artistieke lingen die onze stad met trots huisvest. En uiteraard biedt het Cultuurhuis ook een oplossing voor de bibliotheek, die zo toe zijn aan het nieuwe perspectief en die we het van harte gunnen.

Voorzitter. D66 is bereid in te stemmen met dit raadsvoorstel, maar wij kijken wel naar uw raad en naar het college om twee concrete zorgen te ondervangen. Als eerste willen we voorkomen dat het realiseren van het Cultuurhuis ten koste gaat van andere culturele activiteiten in de stad omdat er concurrentie zou ontstaan. Dat mag en kan niet de bedoeling zijn. Daarom dient D66 Samen met Democraten en Stadsbelang de motie ‘koester het huidige cultuuraanbod’ in. Als tweede willen we verzekeren dat de beoefenaars van podiumkunsten als gelijkwaardige gesprekspartners worden betrokken bij de ontwerpen en volgende fases, zodat zij in de toekomst ook goed uit de voeten kunnen met dat Cultuurhuis. Daarom dienen wij Samen met Democraten Gorinchem de motie getiteld ‘Betrekk theatermakers bij de uitwerking van het Cultuurhuis’ in.

Voorzitter. We wachten de reactie met veel belangstelling af en om in theatertermen te blijven voor allen die nog na mij spreken: Break a leg.

Motie M02: Koester huidig cultuuraanbod

De gemeenteraad van Gorinchem,
in vergadering bijeen op 7 november 2024;
spreekt uit dat:

eventuele financiële tegenvallers in de realisatie en de exploitatie van het nieuwe Cultuurhuis niet tot verdringing mogen leiden in de cultuurbegroting, zodat deze niet ten koste gaan van het huidige cultuuraanbod.

Tom van der Meijden, D66

Pierre Schefferlie, Democraten Gorinchem

Johan Klein, Stadsbelang

Motie M03: Betrek cultuurmakers bij uitwerking Cultuurhuis

De gemeenteraad van Gorinchem,
in vergadering bijeen op 7 november 2024;
verzoekt het college:

bij de verdere uitwerking van het Cultuurhuis ook nadrukkelijk beoefenaars van podiumkunsten als volwaardige partner te laten participeren, zodat ook zij gedurende het traject gebruikerswensen vanuit het theaterperspectief kunnen inbrengen.

Tom van der Meijden, D66

Pierre Schefferlie, Democraten Gorinchem

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Oversteeg, CDA.

Mevrouw Van Oversteeg: Voorzitter, dank u wel. Voor ons ligt een van de meest ingewikkelde politieke dossiers uit onze stad. Omwille van de tijd beperk ik mij tot twee kernpunten die we vanuit onze fractie aan willen stippen en waarmee we een amendement willen indienen.

Op de eerste plaats wil ik waardering uitspreken voor het college om door te blijven zoeken naar een variant waarin een hoop ingrediënten samenkomen die politiek gedragen zijn, voor de ambtenaren die dit hebben voorbereid en die altijd klaar staan voor de talloze vragen en opmerkingen die we hebben, en onze partners uit de stad voor hun betrokkenheid, meedenkkracht en ook kritische noten, zo blijkt al wel uit de zojuist aangeboden petitie en brieven die we in de loop van dit proces hebben ontvangen. Dank daarvoor.

U kent onze fractie als constructief en gedreven op de inhoud. Zo hebben wij dan ook naar dit raadsvoorstel gekeken en zijn wij tot het amendement gekomen dat ik aan het einde van deze termijn zal indienen. Onze mening over dit raadsvoorstel deel ik dan ook langs twee van onze kernwaarden, namelijk gespreide verantwoordelijkheid en rentmeesterschap.

Allereerst die gespreide verantwoordelijkheid. Hierin staat de gemeenschap bij alle, de buurt, de school, onze verenigingen, kerken, bedrijven, allemaal, die maken onze stad leefbaar. Daarom vinden wij het ook ontzettend belangrijk om te investeren in cultuur. We vinden daarin wel dat we daarin breder willen inzetten. We hebben al eens gedroomd van culturele educatie op scholen, muzikles op elke school, het goed ondersteunen van de initiatieven en de kracht die onze stad al heeft. Dat kost geld en dat mag ook geld kosten. Maar door nu een besluit te nemen zoals nu voorligt, kun je een heleboel dingen ook niet meer doen, en dat brengt me op ons tweede punt: rentmeesterschap.

Als stad, en in het bijzonder voor ons als leden van de gemeenteraad, hebben we de verantwoordelijkheid om zorgvuldig om te gaan met onze omgeving, voor nu en in de toekomst. Dat geldt ook voor de financiële kant van het verhaal. Later vandaag komt uitgebreid aan de orde tegen welke financiële uitdagingen we ons nog moeten wapenen. Het college stelt voor om dat met een forse lastenverzwaring te doen en met pijnlijke ingrepen die het maatschappelijk middenveld hard zullen raken. Wij zijn heel kritisch op deze kant van het voorstel en storen ons daarom aan de beeldvorming die daarover wordt gedaan. Het college zegt trots te zijn, maar er is naar onze mening niks om trots te zijn als je een voorstel voorlegt waarvoor je het geld simpelweg niet hebt, waarvoor je nog moet zoeken naar middelen om te investeren en waarover je de raad in het duister laat hoe je deze lasten elk jaar moet gaan betalen. Maar dan is daar een stukje planning. We zien dat ook een beetje als een fuik: nu dit besluit nemen en dan volgen de rode cijfers over de realisatie, beheer en exploitatie in het derde kwartaal van 2025, wat een politiek interessant moment is. Het definitieve besluit wordt dan nog niet eens deze periode

genomen, maar is een van de eerste zaken waar een nieuwe gemeenteraad zich over mag buigen in 2026. Nee, voorzitter, dat vinden wij niet iets om trots op te zijn, en al helemaal niet omdat, om dit voorstel straks overeind te houden, de stad heel erg zwaar gaat bezuinigen. We hebben dan straks misschien een prachtige bieb met een podium erin, maar geen geld om daar de eindmusical van groep 8 te doen, om amateurkunst het podium te geven dat ze verdienen, maar de rest van het maatschappelijke en culturele veld kan fluiten naar de middelen en gaat last krijgen van de bezuinigingen. Wij stellen daarom voor om een andere keuze te maken. We hebben niet alleen kritiek, maar komen ook met een eigen voorstel. Om die reden dienen we het amendement in 'De kracht van cultuur gebundeld in het cultuurfonds'. Geïnspireerd door het coalitieakkoord op dit punt, pleiten we voor het inrichten van een cultuurfonds om het culturele veld te versterken. Hiermee kun je goed doen voor een veel bredere groep inwoners. Het sterke culturele veld, dat we vandaag ook in volle glorie hebben gezien, kun je daarmee versterken en ook nog eens langdurig financiële verantwoordelijkheid nemen.

Amendement A02: De kracht van cultuur gebundeld in het cultuurfonds

De gemeenteraad van Gorinchem,
in vergadering bijeen op 7 november 2024;
stelt voor:
vast te stellen:

1. dat de financiële consequenties uit de onderzoeken die tijdens de I&O van 27 juni 2024 zijn gepresenteerd, namelijk de varianten B en 0 zoals omschreven in het raadsvoorstel van 29 februari 2024, niet passen binnen de gemeentelijke begroting voor de komende jaren.

te besluiten:

2. varianten B en 0 niet verder uit te werken;
3. af te zien van de uitwerking van de variant Cultuurhuis De Nieuwe Doelen;
4. een cultuurfonds ter versterking van het culturele veld in te stellen van minimaal € 200.000 per jaar;
5. deze lasten te dekken uit de vrijgekomen exploitatieruimte (kapitaallasten en exploitatielasten) als gevolg van het niet uitwerken van de variant Cultuurhuis De Nieuwe Doelen;
6. de resterende exploitatieruimte voorlopig toe te voegen aan het meerjarig begrotingssaldo om dit in een later stadium aan te wenden om de (in de begroting van 2025 voorgestelde) lastenverzwaring van onze inwoners te verlichten;

opdracht te geven:

7. een voorstel uit te werken, en voor de zomer van 2025 aan de gemeenteraad voor te leggen, hoe dit cultuurfonds en bijbehorende investeringen in ieder geval kan worden ingezet voor de bibliotheek op Groenmarkt 1 (door deze te verbouwen en activiteiten te versterken), het faciliteren van een podiumfunctie voor sociaal-maatschappelijke activiteiten op alternatieve locaties en brede versterking van het culturele veld, met aandacht voor het beter benutten van kansen van fondsenwerving;
8. met een voorstel te komen hoe de resterende investerings- en exploitatieruimte kan worden aangewend om de (in de begroting van 2025 voorgestelde) lastenverzwaring van onze inwoners te verlichten en hierbij de gemeenteraad actief te betrekken.

De voorzitter: Dank u wel. Dan mevrouw Veldheer-Vink, VVD en Het is haar maidenspeech, dus geen interrupties, alstublieft.

Mevrouw Veldheer-Vink: Dank u wel, voorzitter. De VVD is blij dat er na al die jaren een realistisch plan met betrekking tot De Nieuwe Doelen in zicht is. Als inwoner van

Gorinchem heb ik in de afgelopen dertig jaar meerdere malen ons oude theater bezocht. Of het nu ging om een professionele theatervoorstelling, een voorstelling met de school van mijn kinderen, het Jazzfestival of het Sportgala, het was altijd een feestelijke avond dicht bij huis in onze mooie stad. Het zou dan ook erg mooi zijn om deze locatie voor onze bevolking weer te laten bruisen. We vinden het belangrijk dat er weer verbinding wordt gemaakt met het kernwinkelgebied van de stad en deze locatie. Deze nieuwe plannen voldoen aan de wens in het initiatiefvoorstel om de bibliotheek en de theaterzaal op één plek samen te voegen. De bibliotheek heeft behoefte aan een ruimte, passend in de huidige tijd, waar naast de ouderwetse boekenuitleen ook andere activiteiten kunnen plaatsvinden. We hebben in meerdere steden de professionele invulling gezien en het verhaal van Marcha van Bibliotheek AanZet was erg enthousiast.

Alle onderzoeken naar de eerdere varianten voor een theater en het onderzoek van mevrouw Jenniskens hebben ons nu gebracht bij de huidige variant: een theater met een groot podium en de tweede variant voorziet in de behoefte van vele culturele partijen in de stad. De vandaag aangeboden petitie toont aan dat de culturele partijen laten zien dat ze er met elkaar positief in staan, vooral ook om de samenwerking te zoeken. Daar zijn we erg blij mee en we roepen jullie dan ook op om dat met iedereen te doen. Fantastisch om te zien en van henzelf te horen hoe zij de handen al ineens hebben geslagen. Verbinding is erg belangrijk, denken wij, in een tijd waar iedereen al tegenover elkaar lijkt te staan. Een theaterzaal voor en van de stad, een zaal voor en van ons allemaal. Hoe mooi zou het zijn als we straks weer één programmaboekje hebben voor alle culturele activiteiten in Gorinchem waarin we samen optrekken, samenwerken en niet concurrerend zijn? Laten we ook de inwoners en de ondernemers enthousiast maken voor deze variant van bibliotheek en theaterzaal. Betrek de stad, laat de mensen bijvoorbeeld een baksteen van De Nieuwe Doelen kopen, of laat de partners uit de stad een of meerdere stoelen met een naamkaartje erop kopen. Een Cultuurhuis brengt reuring in de stad. En op deze locatie is dat een mooie verbinding met het kernwinkelgebied. De conceptplanning geeft ons als gemeenteraad nog vele beslismomenten in de komende jaren om passende keuzes te maken en meerdere zaken verder uit te werken.

Dank u wel.

(Applaus)

De voorzitter: Dank u wel. De heer Krol, ChristenUnie-SGP.

De heer Krol: Dank u wel, voorzitter. Het is soms lastiger om een wat positievere bijdrage te hebben dan een wat kritische. Bij de B&A-voorbereiding leidde dat al tot poëtische oprispingen bij mezelf. Dat zal ik u nu besparen. Maar ik ben vandaag nog enthousiaster eigenlijk dan een paar weken terug, zeker ook met alle steun en input vanuit het culturele veld, onderwijs, bedrijven. Dank jullie wel! Wat onze fractie betreft, kunnen we vandaag een prachtig besluit nemen en het liefst met een grote meerderheid van deze raad, een breed gedragen besluit. Wat dat betreft stellen tot op heden de bijdragen van Democraten Gorinchem en D66 mij wel hoopvol. Ik hoop in ieder geval dat het meer wordt dan een coalitiedingetje met een halve of een hele SP. Ik hoop dat we vandaag goed naar elkaar luisteren en misschien elkaar wat gunnen. Dus een oproep naar zowel het college als naar ons als raad. Ik hoop echt dat ze ook plek geven aan al die vraagpunten die nu nog opkomen.

Ik maakte net een grapje over de halve SP. Piet is een lastige, maar ook een fijne vent. Ik denk dat de twijfels die hij uitgesproken heeft misschien ook wel een vliegwieltje hebben gehad in het, nou ja, in beweging komen van het culturele veld. Het heeft in ieder geval een gesprek opgeleverd en ik denk dat dat misschien juist wel positief uitwerkt nu.

Besturen is ook risico's managen. Risico's kun je nooit helemaal uitsluiten en naar ons gevoel zijn de risico's, die ook benoemd zijn door collega's, heel goed te managen. We zien echt een beheersbare businesscase voor ogen.

Ik heb nog wel een vraag aan het college. Het CDA noemde net een fuik waar we in zwemmen en mevrouw Veldheer merkte op dat er nog allerlei momenten komen waarop verdere besluiten genomen worden. Vanuit het oogpunt van het college ben ik benieuwd: zitten we vandaag op het punt of no return, of stel dat er nog een heleboel tegenslagen gaan komen, kunnen we dan volgend jaar, als we het over de exploitatie hebben, nog terug, of is het vandaag een definitief ja? Het is goed om dat met elkaar ook helder te hebben.

Daar wil ik nu bij Laten. In de tweede termijn zal ik ingaan op de moties en amendementen.

De heer Schefferlie: Voorzitter, wij hadden eigenlijk nog wel een limerick verwacht!

De heer Krol: Nee, ik ga niet in herhaling vervallen, ik heb geen nieuwe gemaakt.

De heer Schefferlie: Nee, maar beetje theater is improvisatie, hè?

De heer Krol: Ja, zo blijkt maar weer dat ik door de mand vol: geen echte theatermaker. Dank u wel.

De voorzitter: Gewoon even ChatGPT aan het werk zetten, dat komt goed! Dank u wel.
De heer Klein, Stadsbelang.

De heer Klein: Bedankt, voorzitter. Er staan wel lekkernijen op tafel, maar eigenlijk zou je op een dag als vandaag misschien wel slingers, confetti en taart verwachten. Maar helaas heeft nog niet iedereen in deze zaal er honderd procent vertrouwen in. Misschien ligt het er wel aan dat het zo lang speelt. Iedereen kent dat wel: als je ergens heel lang naar blijft kijken en maar blijft schaven, zie je gewoon door de details het grote geheel niet meer. Gelukkig voel ik me daar totaal niet door geremd en zie ik vooral een heel mooi plan. Een mooi plan voor Gorinchem. De aangeboden petitie – daarvoor nogmaals dank – is hier natuurlijk het levende bewijs van. Gorinchem ziet een prachtige kans en wil die maar al te graag grijpen. Nu nog de politieke visie en de politieke wil om hier invulling aan te gaan geven. Dus hou alsjeblieft op over misplaatste vergelijkingen en laat het verleden daarin rusten. We hebben het hier over het Cultuurhuis van Gorinchem, een nieuwe plek met nieuwe mogelijkheden, een plek waar cultureel op tal van verschillende wijzen ervaringen ervaren kan worden, een plek waar je elkaar kunt ontmoeten, een plek waar je kunt leren en natuurlijk een plek waar je kunt recreëren, maar zeker ook waar nieuwe dingen gecreëerd kunnen worden, een plek waar zelfs de VVD de bruikbaarheid terug gaat vinden! Natuurlijk ontbreken er nog details en is alles nog niet klip en klaar, maar kijk dan nog eens goed naar de planning van dit dossier. Die details die komen later. We worden namelijk in een soort van drietrapsraket meegenomen in dit traject: een evaluatie,

een definitief voorstel en dan nog de aanbesteding, iets waar we eigenlijk bij ieder dossier om vragen. We zien er dan ook niet veel in om dit voorstel naar dat detailniveau te gaan wijzigen. We hebben vertrouwen in het Cultuurhuis en worden qua traject precies op onze wenken bediend. Dus toon vandaag durf en visie en kies voor cultuur in Gorinchem!

Onderdeel van deze visie is natuurlijk ook het behoud van het huidige aanbod. Het behoud hiervan hebben we al veelvuldig uitgesproken in deze raad, alsook dat wij het Cultuurhuis als aanvulling zien op het geheel hiervan. Om die reden zijn wij dan ook mede ondertekenaar van de motie 'Koester huidig cultuuraanbod'. Niet om alles in beton te gieten naar de toekomst, maar wel als boost voor het culturele veld om te blijven investeren in Gorinchem.

De heer Schefferlie: Voorzitter, bij wijze van introductie. Fijn dat Stadsbelang ook zegt dat het niet ten koste mag gaan van de bestaande culturele voorzieningen. Stel nou – wat u een detail noemde, maar wat wij belangrijk vinden – dat er straks toch meer exploitatiekosten naar voren blijken te komen dan de nul euro die nu wordt voorgesteld, bent u dan ook met ons van mening dat ook andere tekorten dan de 42 die nu al worden voorzien, in ieder geval niet weggehaald mogen worden bij de podiumkunst of bij de cultuur, zoals u daarnet zelf uitsprak? Geldt dat dan ook voor die bedragen die u details noemt?

De heer Klein: Ik heb met degene die de motie heeft opgesteld contact gehad hierover, maar volgens mij zijn we mede-ondertekenaar van 'Koester huidig cultuuraanbod', dus ik denk dat dat vooral het hele antwoord is op de vraag van de heer Schefferlie.

En dan wil ik eigenlijk afsluiten, voorzitter met: geef onze stad nu een bruisende visie op cultuur en laat het Cultuurhuis leven!

De voorzitter: Dank u wel. Dan de heer Bahlmann, Gorcum Actief.

De heer Bahlmann: Dank u wel, voorzitter. Tijdens de B&A hebben wij onze mening gegeven over de plannen voor het Cultuurhuis. Gorcum Actief is al jaren voor de realisatie van een goed en vooral gedragen Cultuurhuis in de binnenstad. Zo staat het immers ook in ons verkiezingsprogramma. De binnenstad en de inwoners van Gorinchem snakken naar een algemene voorziening als deze, die dagelijks geopend is, waar het bruist. Velen delen deze mening. Gorcum Actief was en blijft kritisch over het draagvlak bij zowel het maatschappelijk veld als het bedrijfsleven. Hoe mooi is het dan om nu al te zien dat in ieder geval het culturele veld enthousiast wil meewerken? Wij danken daarom de initiatiefnemers van de petitie en het enthousiasmeren van elkaar, en we danken de wethouder, die er ook hard aan heeft getrokken.

De motivatie voor dit historische besluit is nu groot. Dat helpt, maar we zijn er nog lang niet. Draagvlak zoeken we ook bij het bedrijfsleven. De oorspronkelijke Nieuwe Doelen is mede dankzij het bedrijfsleven en crowdfunding avant la lettre tot stand gekomen, met inzet van alles en iedereen. Uit het stappenplan begrijpen we dat er een campagne op touw wordt gezet. Kan de wethouder dat toelichten? Ook zal nog een goede organisatiestructuur ontwikkeld moeten worden, met een beheer op dit multifunctionele complex, met doorzettingsmacht. Het kan immers niet zo zijn dat de bibliotheek de enige gebruiker is die tevens de hele organisatie op haar schouders krijgt.

Het Cultuurhuis is niet De Nieuwe Doelen, of een theater met ook een bieb. Geen oude wijn in nieuwe zakken. Het Cultuurhuis wordt iets nieuws voor Gorinchem, het liefst met een nieuwe wind, met een blik op de toekomst. Gorinchem zal financieel gezien alle zeilen moeten bijzetten om dit te realiseren. We spreken straks over de begroting, dan meer daarover. Ondanks alle bezuinigingen zien wij juist nu nut en noodzaak om in cultuur te investeren. Wij vinden het voorstel goed zo.

Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Andel, SP.

De heer Van Andel: Voorzitter. Niet uit het hoofd deze keer, want dan kan ik wel eens wat emotioneel worden en dan moet ik mezelf een beetje inhouden.

Als start van mijn betoogje van maximaal vier minuten – ik hou me daaraan – wil ik de indieners van de petitie danken voor hun activiteiten, die mij met de neus op de feiten gedrukt hebben om wel of niet akkoord te gaan met het onderliggende raadsvoorstel. Dank voor de petitie.

Ik wil ook even terug naar onze bijeenkomst van veertien dagen geleden over ditzelfde onderwerp. Ik eindigde daar met de zin ‘Ik ben nog niet helemaal overtuigd om voor te stemmen’. Eigenlijk zeg je dan: op dit moment zou ik tegenstemmen. Ik zit bij een partij waar we niet in een keurslijf worden geperst. Ik mócht dat van mijn collega’s, die toen overigens al voor het voorstel waren, rustig zeggen, en voor mezelf móest ik dat als woordvoerder ook zeggen, waarvoor dank aan mijn collega-raadslid Ariën van Houwelingen en aan wethouder Dansen. Na die bijeenkomst ben ik me nog meer in het culturele veld gaan begeven. Ik ben in mijn rol als volksvertegenwoordiger gaan zoeken naar voorstanders en dan ook op bezoek geweest bij meerdere spelers op het culturele speelveld, spelers die allemaal overtuigd waren van het nut en de noodzaak om een Cultuurhuis in Gorinchem te starten. Ik kwam daar een beetje als vreemde eend in de bijt, tegenstander, binnen. Ik zeg straks wel hoe ik eruit gekomen ben, maar wat hoorde ik, voorzitter: enthousiasme, zin om te starten, zin om mee te doen! Hartstocht kun je het noemen. Het was volop aanwezig. Dat we in de recente jaren achter ons geld hebben vrijgemaakt om die investering, of lening, van bijna 8 miljoen euro te krijgen en ook nog te kunnen betalen voor het Cultuurhuis, doet me deugd. Ook vorige colleges hebben gespaard door uitgaven niet te doen, voor onderhoud bijvoorbeeld aan De Nieuwe Doelen, maar wel gewoon in de boeken geld te reserveren. Zij hadden achteraf gezien een vooruitziende blik, een cultureel centrum voor Gorinchem en omstreken. Voordat ik het vergeet: ik wil ook een aantal heren van Financiën via het college hartelijk danken voor hun tijd, om mij bij te praten over de financiële zaken.

Maar met hartstocht van de voorstanders alleen kunnen we het niet redden. Daarom zijn vervolgstappen noodzakelijk. Het culturele veld moet met elkaar samenwerken, dit om met elkaar sterk te staan in de veranderende maatschappij, nu en in de toekomst. En geen enkel persoon of instelling mag naar onze mening onevenredig lijden onder en door de komst van ons Cultuurhuis. Let wel, dit is natuurlijk geen carte blanche. Er moeten naar de mening van de SP-fractie na een eventuele aanneming van dit raadsvoorstel vandaag nog veel afspraken worden gemaakt: wie doet wat, wie doet wat niet, hoe gaan we het beheer, de dagelijkse gang van zaken in en om het Cultuurhuis opzetten, enzovoort?

Al met al zijn mijn beren nu verdwenen. Er zal er vast nog wel eens een keer tevoorschijn komen, maar ik heb alle vertrouwen in de betrokkenen, met voorop, als Kop van Jut, wethouder Polatli – sterkte wethouder, en als dit raadsvoorstel vandaag wordt aangenomen, ben ik de eerste om u te feliciteren! Ook zullen wij als gemeenteraad zeer regelmatig geïnformeerd moeten worden en zo nodig gevraagd moeten worden om beslissingen te nemen. En uiteindelijk komt daar een definitieve opdracht uit. Als het gerealiseerd is, trekt het mensen naar Gorinchem. Daar kunnen we ook ons voordeel mee doen. En last but not least, voorzitter: een bibliotheek die de toekomst aankan, een bibliotheek waarvoor wij vanuit het rijk verplichtingen hebben opgedragen gekregen, een bibliotheek die nu ook opgaat onder het dak van het Cultuurhuis – voor hen is dit volgens de SP-fractie een perfecte match, en zo zien zij dat gelukkig ook, zag ik twee weken geleden –, een bibliotheek die nu al 10.000 leden heeft en 1000 bijeenkomsten per jaar houdt in het oude pand, wat zal die moeten en kunnen bloeien en groeien in het Cultuurhuis!

Ook wil ik mij specifiek richten tot de oppositie. Ik hoor altijd graag uw op- en aanmerkingen hier bij dit stadhuis, of erbuiten, bij het uitlaten van de honden. Mede door uw op- of aanmerkingen is dit college, dat weet ik zeker, ook tot dit raadsvoorstel gekomen. Er is bij mij geen twijfel meer, want bij twijfel niét doen. Ik mag dan ook namens de SP-fractie volmondig ja zeggen tegen het nieuwe Cultuurhuis.

Voorzitter, ik sluit af. En nu door met het Cultuurhuis, en indieners van de petitie: zet uw schouders eronder.

Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw De Groot, PvdA.

Mevrouw De Groot: Dank u wel, voorzitter. Tijdens de B&A heb ik namens de Partij van de Arbeid al kritische geluiden laten horen over het uiteindelijke voorstel voor het Cultuurhuis in verhouding tot de oorspronkelijke beleidsdoelstellingen. We hebben daarbij onze zorgen uitgesproken over zowel de inhoudelijke invulling als de financiële haalbaarheid. Deze zorgen richten zich op de vraag in hoeverre dit plan nog recht doet aan de oorspronkelijke visie en hoe we de financiële kaders in balans kunnen houden. Maar voor ons blijft de kernvraag of we ondanks de doorlopen processen en uitdagingen kunnen leven met de uitkomst. En ja, dat kunnen we. De maatschappelijke waarde van een Cultuurhuis dat theater en bibliotheek samenbrengt, vinden wij belangrijk. Zo ontstaat een ontmoetingsplek die niet alleen dient als podium voor kunst en cultuur, maar ook als centrum voor educatie en maatschappelijke verbinding. Door deze combinatie bereiken we een breed publiek, jong en oud, cultuur- en kenniszoekers. Als we er nu voor kiezen om dit niet door te laten gaan, verliezen we niet alleen de mooie zaal van De Nieuwe Doelen, maar vooral ook deze kans op een centrum van breder maatschappelijk belang. We zijn dan ook voorstander van een aanpak waarbij we stap voor stap kunnen uitbreiden zodra de middelen beschikbaar zijn. Het hoeft niet meteen iets groots te zijn, maar met een zorgvuldige aanpak kunnen we het podium in de toekomst verder ontwikkelen en verbeteren. In dat kader merken wij op dat we van personen die er verstand van hebben, hebben begrepen dat een flink deel van de technische voorzieningen, licht, geluid en audiovisuele middelen, nog beschikbaar is. We willen benadrukken dat het belangrijk is om met aandacht naar duurzaam hergebruik van huidige

aanwezige materialen te kijken, waarbij een modulair beleid gevoerd kan worden op het repareren en het vervangen van de materialen. Daarmee is fase 2 al een stuk dichterbij, of zelfs al aanwezig, zonder de geraamde meerkosten en onderschrijven wij het streven om circulair economisch te werken.

Ook hebben we een aandachtspunt over de indeling van het Cultuurhuis. Hoewel een open ruimte aantrekkelijk is, vormt deze opzet ook een uitdaging. Het akoestische effect dat dan optreedt, maakt het moeilijk om gelijktijdig activiteiten te organiseren en daarnaast brengt het verwarmen van zo'n grote open ruimte ook kosten met zich mee. In de huidige schets blijft dit open karakter behouden, maar voor de uitvoerbaarheid van het multifunctionele karakter dat we willen, is het nodig om hier kritisch naar te kijken in het definitieve ontwerp. Ook vinden we het belangrijk dat het beheer van het Cultuurhuis goed wordt verdeeld tussen zowel bibliotheekpersoneel als de beheerders van de theaterzaal, zodat beide functies optimaal tot hun recht komen en in balans blijven. Ook hier vragen we aandacht voor.

Samenvattend, voorzitter. We steunen het voorstel en de verdere ontwikkeling, mits in het definitieve ontwerp aandacht blijft voor een praktische invulling van de open ruimte, een evenwichtig beheer en een financieel haalbare aanpak. Zo creëren we met z'n allen een duurzame en toekomstbestendige ontmoetingsplek voor alle inwoners.

De voorzitter: Dank u wel. Dan hebben we hiermee de eerste termijn van de fracties gehad en geef ik graag namens het college wethouder Polatli het woord.

Wethouder Polatli: Dank u wel voorzitter. Ik heb niet echt vragen gehoord, maar ik wil wel even een aantal zaken verduidelijken. Het geld voor de bieb komt uit het cultuurbudget. Het is vooral het budget voor de investering van de Haarstraat 64, het investeringsbudget waar we nu drie zaken mee regelen – je zou ook kunnen zeggen tweeënhalf –: een ontmoetingsplaats, dus theaterzaal en het podium, en ook nog eens de bibliotheek daaraan gekoppeld.

De heer Krol vroeg of dit een fuik was. Daarop kan ik natuurlijk alleen maar zeggen dat dat niet zo is en dat we hierop nog bij de raad terugkomen in het derde kwartaal van 2025. Als er dan heel exorbitante zaken uitkomen, kunnen we nog altijd terug.

De heer Schefferlie: Voorzitter, bij wijze van interruptie. Wat bedoelt de wethouder met 'dan kunnen we altijd nog terug'?

Wethouder Polatli: We komen nog bij de raad terug in de derde kwartaal van 2025 met het beheer- en exploitatiemodel en dan gaat de raad er weer over.

De heer Bahlmann kan ik bevestigen dat de campagne wordt opgezet om een steentje bij te kunnen dragen. Dat gaan we verder uitwerken en in de tijdlijn die u hebt gehad, kunt u ook zien dat dat heel de periode doorloopt tot aan de daadwerkelijke uitvoering en opening van Cultuurhuis De Nieuwe Doelen – voorlopig heet 'ie zo.

De heer Van Andel zeg ik dank voor de complimenten. Het is het college – en ik zie dit echt als een samenwerking met de raad – dat is gestart met het initiatiefvoorstel, dat wij als opdracht aan het college hebben uitgewerkt, maar toch dank voor de complimenten. Voorzitter, is het de bedoeling dat ik ook de moties behandel? Ja? Oké. . . .

De heer Schefferlie: Voorzitter, bij wijze van interruptie. De wethouder zegt wel dat hij geen vragen heeft gehoord, maar wij hadden wel degelijk een voor ons heel essentiële vraag, en die wil ik heel graag even herhalen. Stel, wat wij vermoeden, maar wat straks nog door u zal worden uitgezocht, dat er toch veel hogere exploitatielasten bijkomen voor de gemeente om dit levensvatbaar te maken, bent u het dan met ons eens dat die eventuele gelden niet uit de huidige voorzieningen op cultureel gebied mogen komen? Dat vinden wij een heel belangrijke vraag voor onze standpuntbepaling, dus ik ben benieuwd wat u daarop zegt.

Wethouder Polatli: Als u daarmee het cultureel aanbod bedoelt: daar doen we het voor, het gaat vooral om het aanbod. Het zou mooi zijn als we daar ook vrij in kunnen zijn. Als er morgen een partij komt die de stad helemaal aan elkaar kan verbinden en verbroederen, dan willen we daar ook 'ja' op zeggen. Dus het gaat meer om het aanbod dat we de stad geven dan dat we het over partijen of entiteiten hebben.

De heer Schefferlie: Ja, oké, maar het gaat, zeg maar, ook om de bedragen, weet je wel? Eigenlijk staat in de stukken dat we desnoods geld moeten gaan vinden in de culturele begroting en dat gaat volgens mij altijd ook ten koste van zaken die er nu zijn of gebeuren.

De voorzitter: Volgens mij is dat een motie die u hebt ingediend. Als de wethouder de moties en amendementen langsgaat, komt hij daarop dus vanzelf terug.

De heer Schefferlie: Oké, prima.

Wethouder Polatli: Dat klopt voorzitter, die heb ik gekoppeld en uitgeschreven. Voor de rest zou ik willen zeggen dat we in Gorinchem beleid kunnen maken, second opinions inwinnen en nog een onderzoek doen en nog meer kosten maken, maar dan ben ik eigenlijk al begonnen aan het amendement en de motie van Democraten Gorinchem. Ik heb zojuist een petitie overhandigd gekregen waar ik nog niet helemaal in heb gekeken, maar online tussendoor al wel had gezien hoeveel reacties daarop zitten. Ik denk dat we als Gorinchem een uniek groot cultureel veld hebben, waarop alles wat ze hebben ze gedaan met geleend, gevonden, omgetoverd . . . , verlet . . eh . . fittingen veranderen, van niets iets hebben weten te maken, en daar vertrouw ik ook helemaal op. Dat is namelijk waar we mee moeten werken en daar gaan we ook aan werken in de aankomende tijd, zoals in het raadsvoorstel staat. Als second opinion onafhankelijk extern onderzoek laten uitvoeren naar de exploitatie- en beheerkosten voor de fasen 1 tot en met 3. Ik heb de motie en het amendement gebundeld, voorzitter. De huidige onderzoeken naar beheerkosten zijn al uitgevoerd door een onafhankelijke externe partij, waardoor een second opinion geen meerwaarde heeft, kosten met zich meebrengt en nog een onderzoek is, zoals ik net zei. De exploitatiekosten voor verhuur en beheer van het groot podium en overige ruimtes zullen binnenkort verder worden uitgewerkt, zoals dat ook in de tijdlijn die u heeft is beschreven, 'vervolgplanning' heet die trouwens, en aan de raad worden gepresenteerd. Hierbij geldt dat er geen extra structurele subsidies of bijdragen worden gevraagd. Fasen 3 en 4 zijn opgenomen als mogelijke opties voor de lange termijn wanneer nodig, maar ook wanneer mogelijk in de toekomst. De benodigde technische investeringen in kaart brengen, inclusief de verwachte bijdrage van het bedrijfsleven, dat is wat we sowieso ook in de tijdlijn aangeven, maar ook in het raadsvoorstel. Dat is waar

we aan gaan werken na vandaag. Helderheid te verschaffen over de btw-constructie en impact daarvan op de totale projectkosten. Voorzitter. Er zijn ook technische vragen gesteld en daar is antwoord op gegeven. Ook in het raadsvoorstel wordt beschreven dat gebruik wordt gemaakt van het btw-compensatiefonds. Deze constructie is hierin opgenomen en toegelicht. En dan vraag 4: de resultaten van dit onafhankelijke onderzoek aan de raad te presenteren voor de feitelijke start van de realisatie van het Cultuurhuis De Nieuwe Doelen. Daarvan zou ik willen zeggen: de resultaten van de lopende onderzoeken naar exploitatie en het beheer van de verhuur van het groot podium, de samenwerking met culturele partijen en theaters uit Gorinchem, het advies over het beheer. . . .

De heer Van der Meijden: Voorzitter. . . .

De voorzitter: De heer Van der Meijden.

De heer Van der Meijden: Dank u wel. Ik zou een vraag willen stellen over de betrokkenheid van die andere theaters die de wethouder net noemde en waarmee hij de samenwerking wil opzoeken. Gisteren hebben wij een brief ontvangen van Peeriscoop, die toch wat kritisch is over dit voorstel en ook over de mate waarin dat complementair of in concurrentie zal betekenen voor haar. Ik zou via u de wethouder willen vragen om ons zijn zienswijze te geven over de brief die wij hebben ontvangen, hoe hij daarop terugkrijgt, want er worden wat kritische noten in genoemd die volgens mij goed zijn om vandaag ook te belichten.

Wethouder Polatli: Ik wil daar niet te veel over uitweiden, voorzitter, omdat het daar vandaag daar niet over gaat. Wij maken afspraken met culturele partners. En de afspraak was gemaakt voor 12 november. Dat was de enige mogelijkheid waarop Peeriscoop kon. Vervolgens is er een nieuwe afspraak door haar gemaakt en die afspraak heeft gisteren plaatsgevonden. De bedoeling daarvan was participatie en u hebt een brief gehad, die brief heb ik ook gezien, ja, de afspraak ging om participatie.

De heer Van der Meijden: Dank voor het beschrijven van wat er gebeurd is, maar mijn vraag ging met name over de inhoudelijke punten die zij maakt, bijvoorbeeld dus over die complementariteit versus concurrentie. De wethouder heeft eerder aangegeven, en dat staat ook in het raadsvoorstel, dat dat nou juist een kern is: het moet complementair zijn aan het cultuuraanbod. Ik begrijp dat Peeriscoop daar zorgen over heeft, dat lees ik althans in de brief, en ik had gehoopt dat de wethouder daar vanmiddag vanuit zijn perspectief een kleuring aan zou kunnen geven. Ik weet dat er een afspraak is geweest en dat het even heeft geduurd voordat 'ie er was, maar ik zoek naar een inhoudelijke verdiepingsslag over haar punten.

Wethouder Polatli: De afspraak was ingepland voor het participatietraject. Na vandaag gaan we alle zorgen bespreken met de betrokken partijen. Die gesprekken gaan plaatsvinden, maar gisteren ging het om participatie. Ik begrijp best dat iemand anders wil uitweiden over andere zaken, maar dat was puur de bedoeling: participatie. Die gesprekken gaan nog plaatsvinden en het had ook helemaal geen haast om voor dit raadsbesluit iemand te spreken, want er zijn er nog zoveel die ingepland zijn voor de maanden hierna tot mei.

De heer Van der Meijden: Voorzitter. Ik wil er een einde aan maken, want zo gaan we dit niet oplossen. De wethouder herhaalde opnieuw dat er een afspraak was voor participatie. Dat hoorde ik hem de eerste twee keren ook zeggen, maar ik was op zoek naar iets anders, aangezien dit raadsvoorstel gaat over het bieden van een complementair aanbod voor cultuur en geen concurrentie. We horen dat een partner die betrokken is daar zorgen over heeft, ik hoor de wethouder die zorgen in ieder geval niet wegnemen en dat vind ik heel jammer, want ik had graag zijn inhoudelijke analyse daarop gehad. Dat kan ons vertrouwen geven, ook richting die partners.

De voorzitter: Dank u wel. U hebt uw punt gemaakt.

Wethouder Polatli: De Nieuwe Doelen, de investering die wij daar doen is de stad een zaal en een podium te geven. Die doet zelf helemaal niets. Dat staat daar als een sportzaal die we in Gorinchem ook hebben. En de invulling daarvan gaat de stad zelf uitwerken en daar hoort elke partij bij waar we mee gaan spreken. Maar op het onderwerp Peeriscoop wil ik gewoon niet te ver ingaan. Dat is een individuele partij.

De voorzitter: De heer Krol.

De heer Krol: Dank u wel. Toch even over die vermeende concurrentie, want ik denk wel dat het goed is om dat helder te krijgen. Ik hoorde de wethouder heel belangrijke dingen zeggen in zijn laatste zinnen. Het wordt een groot podium, met als primair doel, zeg maar, ruimte geven aan lokale initiatieven, verenigingen, regio et cetera. Maar er is ook wat ruimte voor professionele programmering. Kan het zijn dat veel van dat wat we gaan doen aan professionele programmering vooral ook ontstaat doordat die avonden meegenomen worden in bijvoorbeeld de programmering van de kleinere theaters, die uitwijken naar de grote zaal? Dat is toch een heel plausibel scenario?

Wethouder Polatli: Inderdaad, maar dat gaan we verder uitwerken en dat zou alle kanten uit kunnen gaan. Ik zeg altijd: ik weet best hoe ik het stekkertje in de microfoon moet steken, maar vervolgens niet waar ik dat aan de andere kant dan ook zou moeten doen, dus ik heb daar echt de stad bij nodig. Die participatie hierin is echt heel erg belangrijk om er met een goed model uit te komen met elkaar.

De heer Krol: Voorzitter. Dit is echt wel een belangrijk punt om met elkaar te markeren: dat het niet de primaire insteek wordt dat er bij wijze van spreken een stichting in het leven geroepen wordt die het hele jaar door een kostendekkende commerciële programmering moet gaan organiseren. Er zullen af en toe wat commerciële producties of avonden zijn, maar dat zal dus meestal in samenwerking zijn met andere culturele spelers.

Wethouder Polatli: Waarschijnlijk wel, maar ik kan daar nog niet helemaal duidelijk een antwoord op geven. We moeten en willen dat echt samen met hen allemaal doen in de aankomende tijd.

De voorzitter: U was bezig de moties en amendementen langs te lopen. Gaat u verder.

Wethouder Polatli: Ja. De motie en het amendement van Democraten Gorinchem raad ik af, voorzitter.

De heer Schefferlie: Voorzitter, bij wijze van interruptie. De wethouder gooide net voor het gemak ons amendement op één hoop met de motie. Alleen, het amendement is bedacht omdat u in beslispunt 1 van het raadsvoorstel nu nogal ferm bent, U zegt: besluiten tot realisatie van het Cultuurhuis, en later, in de tijdslijnen en zo, krijgen we wel bericht over wat er allemaal nog gaat gebeuren voordat het definitief is. Maar wij zijn wat op het verkeerde been gezet door die fermheid van het eerste beslispunt. Dat vinden we juist zo belangrijk jegens al die mensen die hiermee de verwachting krijgen dat het definitief is. Ons amendement kan overbodig zijn, als het maar zo is dat dat beslispunt 1 eigenlijk niet zo is zoals u het hebt opgeschreven, namelijk dat we hier definitief besluiten tot. Begrijpt u? Dus ik ben eigenlijk benieuwd hoe ik dat moet zien. Want als het nog niet definitief is, zou eigenlijk ons amendement u helpen om de geleidelijkheid in de besluitvorming in te vullen.

Wethouder Polatli: Voorzitter. In de tijdlijn staat ook wanneer we terugkomen bij de raad voor het beheermodel. In het amendement wordt ook gesproken over de fasen 1 tot en met 3, maar we hebben het over de fasen 1 tot en met 2. Ik heb het amendement eigenlijk niet nodig.

De heer Schefferlie: Maar de raad misschien wel! Mag ik u dan vragen of u uw beslispunt 1, namelijk dat we hier besluiten tot de realisatie van het Cultuurhuis, eigenlijk niet zo bedoeld heeft als u het hebt opgeschreven? U zegt dus eigenlijk: nee, we kunnen daar allemaal nog op terugkomen aan de hand van alle onderzoeken die nu nog gedaan moeten worden.

Wethouder Polatli: Nee. Beslispunt 1 is beslispunt 1 en we gaan nu het beheer- en exploitatiemodel verder uitwerken.

De voorzitter: Gaat u door.

Wethouder Polatli: Ik zie ook heel veel 'een goed idee is een goed idee'. Ik ben ook maar een mens en ik zou het ook wel fijn vinden om dat soms eens terug te horen. Het betrekken van theatermakers bij de uitwerking van het Cultuurhuis, als bepleit door D66 en Democraten Gorinchem, is precies wat we gaan doen en blijven doen. Deze motie is dus overbodig, zou je kunnen zeggen, maar je zou ook kunnen zeggen dat je hem omarmt. Ik laat deze aan de raad over, vinden jullie dit een aanvulling of niet? Maar dit is precies wat wij als college ook gaan doen.

De voorzitter: Interruptie de heer Van der Meijden.

De heer Van der Meijden: Dank. Ik zal proberen het kort te houden. Ik hoor de wethouder zeggen dat dit voor een gedeelte al is wat het college doet. Wat ik graag wil onderstrepen is dat we natuurlijk nog niet weten welke culturele partijen precies in het Cultuurhuis betrokken gaan worden. Dus ik ben er voorstander van om al die gesprekken met participanten te gaan voeren. Maar de motie is ook echt een oproep om met culturele partijen, een vertegenwoordiging daarvan, structureel, net zoals met de bieb, in gesprek

te gaan, zodat die betrokken zijn bij de ontwerpfases. Dus niet alleen het voortzetten van huidige één op één-gesprekken, maar ook zorgen voor een structurele inbreng.

Wethouder Polatli: Dat is echt wat we willen doen en ook al opgestart zijn. Niet alleen met de theatermakers, maar ook met de beoefenaars en cultuurmakers zijn al afspraken geweest, niet dat ze nog in de planning staan, maar daar hebben we ook afspraken en gesprekken mee gehad. Dus ja, ik blijf bij wat ik zojuist heb gezegd.

Wat de tweede motie betreft, 'Koester huidig cultuuraanbod', ben ik een beetje bang dat die het huidige cultuuraanbod in beton gaat gieten. Zoals het nu is, krijgen ze een subsidie en die subsidies worden elk jaar herzien. Daarbij ziet de gemeente erop toe dat het aanbod voorziet in de behoefte van de stad. Dat zou altijd kunnen veranderen, maar dat het 1 op 1 zou moeten gaan . . . , want we hebben subsidies cultuureducatie, cultuurparticipatie, podiumkunsten, amateurpodium, evenementen, en ja, die zijn specifiek ook wel bedoeld voor waar het voor is.

De heer Schefferlie: Voorzitter, bij wijze van interruptie: zou ik het dan mogen concretiseren? Wij denken bijvoorbeeld ook heel specifiek aan het meer professionele deel van het theater. Daarvan werd net gezegd, op verzoek van de heer Krol, dat dat misschien juist in die kleine theaters een plek zou kunnen krijgen. Kunt u dan ons in ieder geval garanderen dat we niet beogen om juist daarmee te concurreren, zodat we dat onderscheid in stand houden met de huidige voorzieningen bijvoorbeeld?

Wethouder Polatli: Concurreren is sowieso nooit de bedoeling. Nogmaals: die zaal is daar en als daarin geprogrammeerd wil worden door een van de partijen, of een partij die die incidenteel aanbelt, dan kan dat gewoon, maar om nou heel het huidige cultuuraanbod te koesteren . . . Ik zou dan willen zeggen: koester het cultuuraanbod en ik hoop dat dat alleen maar gaat groeien door synergie in het Cultuurhuis, efficiency, en dat dat niet zozeer aan geld verbonden is, of aan entiteiten zoals cultuuraanbieders; die zijn er vandaag, morgen misschien niet, of morgen weer nieuwe, andere, betere ideeën, dus daar zou ik wel vrij in willen zijn. Als deze motie bedoeld is als zijnde het cultuuraanbod waar we als stad iets aan hebben, en natuurlijk de partijen die dat aanbieden, die zijn ook belangrijk, maar ik zou daar wel vrijheid in willen blijven houden, voorzitter.

De heer Klein: Voorzitter . . .

De voorzitter: De heer Klein . . . , oh, ik zie nog iemand die wil interrumpen; wie was eerder?

De heer Van der Meijden: De heer Klein was eerder, maar volgens mij geeft hij hem aan mij.

De voorzitter: Ga uw gang.

De heer Van der Meijden: Dank u wel, voorzitter. Ik begrijp dat de motie niet in het absolute doorgetrokken moet worden. Natuurlijk moeten we ook in de toekomst nog keuzes maken binnen het cultuurbudget, maar laten we ook naar het dictum kijken. Het is een 'de raad spreekt uit'-dictum. Ik waardeer uw input enorm, maar ik kijk vooral naar mijn collega's, en dan is het volgens mij van belang dat we hier het signaal afgeven dat,

mocht dit project duurder worden in de exploitatie, of in de investering, dat niet meteen betekent dat andere gekort gaan worden. Volgens mij is dat het signaal, ook in lijn met wat u eigenlijk probeert te zeggen, namelijk dat we complementair willen zijn en geen concurrentie willen. Ik vind het belangrijk om dat signaal, dat vertrouwen, aan al die culturele partners die er nu al zijn af te geven. Als u mijn woorden zo leest, denk ik dat we het eens zijn, maar ik zoek nog even naar de bevestiging, want ik hoorde geen conclusie aan het einde van uw appreciatie.

De voorzitter: Ik kijk nu even naar de heer Klein; dan kan de wethouder dat tegelijkertijd meenemen in de beantwoording.

De heer Klein: Bedankt, voorzitter. Ik denk dat de heer Van der Meijden het al heel goed heeft verwoord. Ik zou er nog aan willen toevoegen dat ik het zelfs zorgwekkend zou vinden als wij hier als raad zouden vragen om die gelden voor meerdere jaren vast te zetten. Volgens mij is het heel belangrijk dat je blijft kijken hoe we ons geld uitgeven. Maar het gaat inderdaad om het signaal dat we het, mocht het onverhoopt toch zo zijn, niet gaan zoeken bij onze culturele partners, die nu alle cultuur die we zo mooi vinden omhoog houden.

De voorzitter: Wethouder Polatli.

Wethouder Polatli: Als ik hem zo kan lezen dat we de vrijheid houden, zoals we die als gemeente nu hebben en altijd hebben gehad, maar dat we daar niet direct een exploitatie of naar de huur door gaan schuiven, of gaten gaan dichten met cultuureducatiegelden of participatiegelden die specifiek ook bedoeld zijn voor die uitoefening, dan kan ik het met de motie eens zijn, en die zelfs aanraden als dat ermee wordt bedoeld.

Wethouder Polatli: Dan heb ik er nog eentje van het CDA, voorzitter. Dat is tot punt 2 eigenlijk precies wat wij zeggen: variant B en 0 niet verder uit te werken. Maar dan komt 'ie: af te zien van de uitwerking van de variant De Nieuwe Doelen en twee ton van het investeringsgeld, dus niet voor cultuur te bestemmen, maar in een cultuurfonds te storten en eigenlijk helemaal niet door te gaan met het plan Cultuurhuis. Die raad ik natuurlijk af.

De voorzitter: Goed, dank u wel. Dan kijk ik even rond. Ik neem aan dat er behoefte is aan een tweede termijn?

De heer Schefferlie: Voorzitter, ik verzoek om een schorsing.

De voorzitter: Hoe lang wenst u te schorsen?

De heer Schefferlie: Een uurtje . . . (Hilariteit)
Nee hoor, laten we proberen maximaal een kwartier.

De voorzitter: Dan gaan we wel flink uitlopen in de tijd. Zou 10 minuten ook kunnen?

De heer Schefferlie: Goed, dat gaan we proberen.

De voorzitter: Akkoord. De vergadering is geschorst (15.21 uur)

Schorsing

De voorzitter: Ik heropen de vergadering (15.32 uur). We zijn bezig met de behandeling van het raadsvoorstel besluitvorming Cultuurhuis De Nieuwe Doelen. Er is schorsing aangevraagd door de heer Schefferlie van Democraten Gorinchem. We hebben juist de eerste termijn achter de rug vanuit de gemeenteraad en ook de beantwoording vanuit het college. Ik ga ervan uit dat er een tweede termijn nodig is en ik wil als eerste de heer Schefferlie van Democraten Gorinchem het woord geven.

De heer Schefferlie: Voorzitter. Democraten Gorinchem is ooit opgericht met het idee van partij van de dialoog en ik geef toe: dat valt allemaal niet mee in de praktijk. Maar vanuit die gedachte, als je ooit denkt van ‘goh, we hebben eigenlijk een veel beter idee, maar daar lijkt eigenlijk geen ruimte meer voor’, en je ziet een enorme warmte, zeg maar, vanuit de mensen waarvoor je een Cultuurhuis zou willen realiseren, tenminste: die er vooral invulling aan gaan geven, en je leest en je ziet, zeg maar, in ieder geval een breedte in deze gemeenteraad die zegt ‘ja, maar nu willen we voor dit idee gaan’, dan voelen wij ons natuurlijk ook wel aangesproken om daar niet doof voor te zijn en hardnekkig je primaire voorkeur na te streven. Maar juist als we dan zoeken naar omarming van wat er nu ligt, dan gaat het er ons vooral om nu niet weer een worst voor te houden die we straks niet waar zouden kunnen maken, want dat is al heel erg veel gebeurd op dit onderwerp in het verleden. En wij vermoeden, we kunnen er naast zitten, maar wij vermoeden dat je straks minimaal anderhalve ton, en misschien wel meer, aan die exploitatie moet toevoegen als gemeente om het in professionele goede banen te leiden, zeg maar, ook in de fases waar het college zich nu op richt. En wij hebben wat onvoldoende comfort gekregen, zeg maar, in de eerste termijn over of er dan commitment is om het geld dat daarvoor nodig is dan ook ter beschikking te stellen, zonder dat weg te halen op plekken waarvan we denken ‘ja, maar dat is ook cultureel aanbod dat we willen behouden’. We hebben pas geleden ook een motie gehad van ‘wees nou voorzichtig met de kleine theaters bijvoorbeeld’ en ik krijg toch hier en daar het gevoel van ‘goh, zou het haast niet goed uitkomen als een Peeriscoop bijvoorbeeld verdwijnt?’. Wij zijn er juist bang voor dat het aan de ene kant verdwijnt en dat dan straks het Cultuurhuis opgebouwd wordt en puntje bij paaltje komt van ‘we hebben anderhalve ton, of misschien wel twee ton per jaar nodig om dat gewoon op poten te houden’, dat dan eigenlijk die bereidheid gemist wordt. Nou daar bevinden wij ons in een dilemma. De heer Klein had het over slingers en ballonnen, maar dat vinden wij dus nog wat prematuur en te vroeg, net als de kerstchocolaatjes die hier liggen trouwens – ik hoop niet dat ze van vorig jaar waren! Wij willen ook dit feest mee gaan vieren, wij willen ook dat we doorgaan met het onderzoeken van dit wat ons betreft op z’n hoogst één na beste idee, maar het moet wel doorgezet worden om het te kunnen gaan bekijken. Alleen zoeken wij naar comfort. Zeg het gewoon concreet: joh, mensen, laten we ook Peeriscoop bijvoorbeeld in de lucht willen houden, want dat is uniek, net als ‘t Pand dat is. Als we daarmee ons onderscheiden op professioneel gebied, hoe mooi is het dan dat je een andere voorziening krijgt die echt bij deze stad past in het hier en nu? Want daar geloof ik op zich wel in, al hadden wij dus een betere plek in gedachten, niet zozeer qua romantiek, maar wel financieel.

Voorzitter. In deze worsteling begeven wij ons. Wij wachten met grote belangstelling de tweede termijn van de collega-fracties af. Het kan zijn dat wij gaan zeggen: gaat u vooral door met het onderzoek, wij willen ook wel dat dit er komt, maar als het er komt, moeten we er voldoende geld voor over hebben en dan vindt u ons op uw pad om dat mee te realiseren, maar wie weet moeten wij in afwachting van dat feest te kunnen vieren onze instemming aanhouden. Dat is een mooie, nieuwe parlementaire vondst van de heer Klein, die zegt: ja, ik hou eigenlijk mijn stem even aan. Ja, dat kan niet, hè? Je kunt alleen maar voor of tegen stemmen. We zijn voor om het verder te gaan onderzoeken en wij willen eigenlijk die luis in de pels zijn, juist ten gunste van de mensen die er straks in gaan zitten, dat als u straks extra geld nodig heeft, al is het maar een ton of anderhalf, dan willen wij dat u dat krijgt en niet ten laste van andere spelers in uw eigen markt.

Voorzitter. We gaan nog eens goed nadenken gedurende deze termijn. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van der Meijden, D66.

De heer Van der Meijden: Dank u wel, voorzitter. Ik ben blij dat we in de raad volgens mij een gemeenschappelijk doel voor ogen hebben en ik denk eerlijk gezegd ook dat we een heleboel onzekerheden samen delen. Dan vind ik het positief dat we daarover met elkaar het gesprek aangaan en ook met de wethouder. Ik hoorde ook in de bijdragen, onder anderen van de heer Klein, maar ook van ChristenUnie/SGP en zelfs ook bij mevrouw Veldheer – gefeliciteerd met uw maidenspeech overigens – de zorg over concurrentie versus complementariteit: moeten we straks ergens anders inleveren omdat we dat Cultuurhuis krijgen? Volgens mij is het gezamenlijke standpunt dat we dat willen voorkomen. Ik hoop dan ook dat de motie die daartoe oproept het gaat halen en dat dat ook het vertrouwen uit mag stralen naar alle huidige partners in het cultuurveld.

Waar ik nog wel een vraag over heb aan de wethouder, is wat er gebeurt als de investering of exploitatie toch tegenvalt. Een onderwerp waar ik nog specifiek mee zit, betreft bijvoorbeeld de middelen die vrijvallen door de verkoop van de bibliotheek. Die staan niet opgenomen in de kapitaallasten in het huidige raadsvoorstel en daarvan zou ik me bijvoorbeeld wel goed kunnen voorstellen dat we die eerst eens even aanwenden, mocht het toch tegenvallen, omdat de bibliotheek ook in het nieuwe Cultuurhuis een plek gaat krijgen. Dus ik zou daar graag nog een reflectie van de wethouder op willen.

Daar wil ik het eigenlijk even bij laten, voorzitter..., maar ik zie u een beetje moeilijk kijken...?

De voorzitter: Ja, we hebben natuurlijk al een paar sessies gehad en ik vind het wel een vrij technische vraag die u stelt. Ik twijfel even of die wel hier thuishoort.

De heer Van der Meijden: Als het gaat over de vraag waar we middelen uit kunnen putten, anders dan uit de cultuurbegroting, en daar gaat de motie over, is dit een concrete gedachte, die gelieerd is aan dit raadsvoorstel. Het was niet bedoeld als een technische vraag, maar laat ik hem anders stellen: heeft de wethouder de intentie om die middelen eerst aan te wenden als er tegenvallers zijn? Misschien past die zo beter in de orde.

De voorzitter: Interruptie de heer Klein.

De heer Klein: Voorzitter. Het staat iedereen natuurlijk altijd vrij om allemaal mooie ideeën aan te dragen, dat juich ik ook toe, maar misschien is de heer Van der Meijden het wel met mij eens over het volgende. Nu ligt er een voorstel, niveau 2, over de meeropbrengst van de Groenmarkt 1 volgens mij, zoals het er staat, en dit is natuurlijk meer een punt op het moment dat het tekort zou zijn. Op dit moment is dat tekort er natuurlijk helemaal niet, dus dan is het toch meer een vraag die we in Q3 2025 met elkaar gaan beantwoorden?

De heer Van der Meijden: Ik vroeg ook om een intentie, of een analyse, van de wethouder. Die keuze komt later, maar we spreken vandaag ook, hoop ik, met z'n allen uit dat we niet concurrentie op willen zoeken, dus dat we die middelen ergens anders vandaan moeten hebben, en ik ben gewoon benieuwd of de wethouder dan al concrete voornemens heeft waar hij die vandaan wil toveren.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Oversteeg, CDA.

Mevrouw Van Oversteeg: Voorzitter, dank en ook dank voor de bijdragen die we vanmiddag hebben kunnen horen en waarin ook naar mijn idee best een rode draad te vinden is. Voor onze fractie is het helaas een bevestiging van wat we verwachtten. We zien een soort berusting in het financiële verhaal dat wordt voorgespiegeld. We zien dat wordt meegegaan in de beeldvorming dat het wel passend te beredeneren is, maar uit de begroting die zo meteen voorligt blijkt dat deze financiële situatie niet meer weg te beredeneren is. Dus daarmee zijn onze grootste zorgen niet weggenomen. De wethouder geeft aan dat exploitatie en beheer nog verder zullen worden uitgezocht, maar dat moet dan in de wetenschap dat de voorgestelde variant dan niet past, en het valt me eerlijk gezegd wel tegen dat ik daar in dit debat ook vanuit de fracties zo weinig over hoor.

Voorzitter, tot slot. Waar wij uiteindelijk bang voor zijn, zijn niet enkel de financiële consequenties, maar dat het culturele veld dat zich vandaag zo mooi heeft gepresenteerd, 'in the end' gewoon veel en veel slechter af blijkt te zijn.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Veldheer, VVD.

Mevrouw Veldheer-Vink: Dank u wel, voorzitter. Wij vinden het de kracht van dit voorstel dat het hele culturele veld bediend wordt, maar samenwerking en verbinding zoeken in het culturele veld blijft daarin van groot belang. Koester het huidige culturaanbod, maar laat iedereen samenwerken. We omarmen het cultuurfonds. Dat stond overigens ook al in ons verkiezingsprogramma en is ook opgenomen in het coalitieakkoord. En we zijn zeer tevreden met de toezegging van de wethouder over het betrekken van inwoners en ondernemers in het vervolgtraject, en daar helpen we graag bij.

Dank u wel.

De voorzitter: Interruptie mevrouw Van Oversteeg.

Mevrouw Van Oversteeg: Voorzitter. Ik hoor dat de VVD het idee van een cultuurfonds omarmt. Van welke geld denkt u dat dan te gaan doen?

Mevrouw Veldheer-Vink: Er komen nog meer beslismomenten om het geld te besteden.

Mevrouw Van Oversteeg: Dus geen extra geld dan, wat daar nu al dus in tekort komt?

Mevrouw Veldheer-Vink: Het geld dat we nu kunnen besteden voor dit plan ligt vast. Voor wat we er verder mee gaan investeren komen in de komende periode nog een aantal beslismomenten.

De voorzitter: Interruptie de heer Van der Meijden!

De heer Van der Meijden: Dank. Ik hoorde mevrouw Veldheer zeggen dat we het culturaanbod moeten koesteren en ik hoorde haar in eerste termijn ook over die concurrentie, maar ik ben benieuwd of dat ook gaat resulteren in een positieve stem ten opzichte van de motie.

Mevrouw Veldheer-Vink: De motie waarin u oproept alle culturen samen te laten werken?

De heer Van der Meijden: Als u het zo wilt verwoorden, en u zegt er ja op, vind ik het ook helemaal goed.

Mevrouw Veldheer-Vink: In eerste termijn heb ik ook aangegeven dat wij vinden dat partijen moeten samenwerken en dat ze elkaar niet moeten wegconcurreren.

De heer Van der Meijden: Dank!

De voorzitter: Dank u wel. De heer Krol, ChristenUnie/SGP.

De heer Krol: Dank u wel, voorzitter. Met het amendement van het CDA, 'De kracht van cultuur gebundeld in het cultuurfonds', zullen wij niet instemmen. Wel waardering voor de standvastigheid van het CDA als het gaat om de besluitvorming rondom het Cultuurhuis. Maar het staat u altijd vrij om straks nog dat andere knopje in te drukken natuurlijk.

Met het amendement 'Levensvatbaar Cultuurhuis' van Democraten Gorinchem zullen we niet instemmen. Daarbij wil ik wel een kanttekening maken waar het gaat om de mate waarin een principebesluit terug te draaien is als blijkt dat er toch hele rare dingen gaan gebeuren. En ik wil ook . . , maar goed, ze zijn heel druk in intern beraad bij Democraten Gorinchem, en het is toch jammer als de heer Schefferlie mijn bijval zou missen. . . Ah, toch: er is aandacht! De heer Schefferlie merkte op dat, als er straks toch 100.000 of 150.000 euro bij zou moeten in verband met exploitatie en beheer, Democraten Gorinchem daarvoor zal gaan staan, als ik het goed heb begrepen. Nou, daar gaan wij dan misschien ook wel voor staan. Wat voor ons altijd echt een lastig ding is geweest, is dat we bij een groot commercieel theater misschien wel het tienvoud van dat bedrag zouden moeten bijpassen op de programmering. Daar hebben we heel veel moeite mee, maar het in de lucht houden van cultuur en het stimuleren daarvan mag best iets kosten.

De heer Schefferlie: Voorzitter bij wijze van een interruptie. Fijn om te horen, want kijk: hoe je het wendt of keert, we realiseren nu natuurlijk ook een bibliotheek van gelden die primair voor een podium bedoeld waren. Dat hoeft niet te geven, als we dan maar, als we dit doen, het ook de ruimte geven als dat nodig is. Als ik u goed hoor, en dat is mijn

checkvraag: stel je voor dat het anderhalve ton zou kosten, en wij denken eerlijk gezegd nog aan meer, twee ton bijvoorbeeld, minimaal. . . .

De heer Krol: Het wordt steeds meer!

De heer Schefferlie: Ja, maar dat zult u zien; u komt nog bij mij terug in mei '25 en ik hoop dat u dan dit gesprek nog onthouden heeft! Maar wat ik u wil vragen, is of ik goed begrepen heb dat ik u aan mijn zijde vind als we dan dat geld gaan vinden en niet weghalen bij andere voorzieningen in cultuur. Vind ik u dan aan mijn zijde?.

De heer Krol: Ik zal me zo nog uitspreken over de motie die daarover gaat. Wat ik heb aangegeven, is dat cultuur best wat mag kosten, zelfs als het de exploitatie van het Cultuurhuis gaat betreffen. Of we daar in mei voldoende zicht op hebben, weet ik niet, maar het zal de komende jaren misschien ergens kunnen gaan spelen. Maar goed, in het amendement gaan wij niet mee, evenmin als in de motie van DG als het gaat om fundamenteën onder het Cultuurhuis.

Met de motie van D66 en Democraten Gorinchem over het betrekken van de theatermakers zullen wij instemmen. Het is een mooi signaal vanuit deze raad als die motie wordt aangenomen, om dat heel serieus op te pakken en het vertrouwen is er absoluut dat het college dat ook wel van plan was, maar ik denk dat het mooi is als dit signaal van de raad eraan gekoppeld gaat worden.

Als het gaat om de motie 'Koester het huidige cultuuraanbod' hebben we goed ook naar de wethouder geluisterd. De motie zullen wij steunen, gegeven de intentie die erachter zit. Ik wil er wel twee kanttekeningen bij maken. Daar waar, zeg maar, de uitwerking van die motie de financiële verordening zou raken, met andere woorden: als er gewoon binnen een programma wat opgelost moet worden, dan zij dat zo, een tegenvaller, maar die kun je niet los zien zonder de tweede kanttekening, namelijk dat wij als raad gaan over de autorisatie van de begroting per programma.

De heer Schefferlie: Voorzitter, nu begrijp ik er even geen 'krol' meer van. U zei daarnet nog dat u ook zou willen steunen dat het dan niet ten laste van cultuur komt. Maar nu zegt u: als we geld tekort komen, moeten we het primair binnen dit programma gaan zoeken. Zei u dat?

De heer Krol: Ik zeg dat de financiële verordening die we als raad hebben vastgesteld primair leidend is als het gaat om financiële spelregels. Dat betekent niet dat, als het nodig is, we niet met elkaar om de tafel kunnen om te zien hoe wedat knelpunt kunnen oplossen.

De heer Schefferlie: Maar nu gewoon even Jip- en Janneketaal, misschien ook voor de mensen die hier in de zaal zitten: u bedoelt toch dat in de eerste plaats binnen cultuur gekeken moet worden als we hiervoor geld tekort komen?

De heer Krol: Dat zou voor het lopende jaar gelden, inderdaad. Dus als daar een probleem ontstaat, moeten we daarover met elkaar om de tafel. Maar deze motie kan niet, zeg maar, de financiële verordening overrulen.

De heer Schefferlie: Dit is wel waar ik bang voor was, wat u nu zegt.

De heer Krol: Nou ja, dit zijn de spelregels die we als raad hebben vastgesteld, dus dat lijkt me eigenlijk niet meer dan logisch.

De voorzitter: Ik verzoek u af te ronden.

De heer Krol: Ik had mijn bijdrage al afgerond, maar toen werd ik onderbroken.

De voorzitter: Goed, dank u. De heer Klein, Stadsbelang.

De heer Klein: Bedankt voorzitter. Het mooie aan spelregels is dat je die ook wel eens kunt wijzigen. Dat gezegd hebbende: de heer Schefferlie vond misschien mijn slingers een beetje voorbarig, maar dan wil ik u in ieder geval wel uitnodigen om, als we in 2025 toch weer verder praten hierover en er allemaal heel tevreden mee zijn, dan samen die slingers op te gaan hangen; dan wordt het in ieder geval een vrolijke boel.

Daarnaast hoor ik heel veel keren ‘concurrentie’ voorbijkomen. We hebben hier al vaker uitgesproken dat dat natuurlijk nooit de intentie is. Volgens mij staat ook nog in de beantwoording van de schriftelijke vragen van Democraten Gorinchem, waarvoor dank, dat we daar continu voor willen waken en dat we dus niet gaan concurreren met wat er allemaal is in de stad. Dus ik denk dat dat eigenlijk al die zorgen daarin al beantwoordt en dat daardoor juist het Cultuurhuis meer kans biedt voor Gorinchem, zeker als je – nogmaals – het hele culturele veld beziet en wat ze er allemaal mee willen gaan doen. Wij zien er dan ook niet heel veel in om het huidige voorstel af te zwakken of te gaan wijzigen. Daarmee is meteen gezegd dat wij de amendementen niet zullen steunen. Ook voelen wij er daardoor dus niet heel veel voor om nogmaals een onderzoek te doen naar een nieuwe variant, of te kijken of deze variant het nu wel is. Wij zien heel veel kansen voor deze variant. Het Cultuurhuis is voor ons in ieder geval een impuls voor Gorinchem, werk het alsjeblieft uit naar een definitieve exploitatie et cetera, en dan kunnen we het daarover gaan hebben.

De motie ‘Koester het huidige cultuuraanbod’ dienen wij mede in. Ik zou iedereen willen oproepen zich daarbij aan te sluiten. Ook het betrekken van de theatermakers zien wij als positief. De wethouder zegt al dat hij het doet, maar ik denk dat dit alleen maar een steun in de rug kan zijn om dat te blijven doen.

Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Bahlmann, Gorcum Actief.

De heer Bahlmann: Dank u wel, voorzitter. De kracht van dit voorstel is geen concurrentie, maar juist samenwerking. We hopen nog steeds op steun van het bedrijfsleven na vanavond en we gaan het stappenplan volgen.

Onze reactie op het amendement van Democraten. Gorinchem is dat wat wij het niet zullen steunen.

Dan het amendement van het CDA over het cultuurfonds. Meerdere partijen in deze raad hebben dat al eerder aangegeven en het komt er nog aan.

De eerste motie van Democraten Gorinchem gaan we ook niet steunen. Wat betreft de tweede motie: wij willen juist dat er vernieuwing komt en dat niet het een en ander in beton gegoten wordt.

Naar aanleiding van de motie 'Betrekt theatermakers bij uitwerking Cultuurhuis' is door de wethouder al een toezegging gedaan. Wij vinden dat je het nog breder moet trekken. Cultureel Overleg Gorinchem zou ook betrokken moeten worden. In het verleden is dat ook gebeurd bij De Nieuwe Doelen en dat zouden wij ondersteunen.

Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Andel, SP.

De heer Van Andel: Dank u wel, voorzitter. Ik doe ze maar even op volgorde.

Het amendement van Democraten Gorinchem, kort samengevat: na cijfers pas akkoord met Cultuurhuis, zullen wij niet steunen. Alle gegevens komen namelijk dadelijk aan de orde in de tijdlijn die door Stadsbelang en later ook door Democraten Gorinchem is gevraagd, en daar zijn antwoorden op gekomen.

De motie van Democraten Gorinchem 'eerst second opinion': wij zullen daartegen stemmen. Waarom: naar mijn idee overbodig en vertragend.

Democraten Gorinchem samen met D66 de motie betreffende het betrekken van theatermakers bij Cultuurhuis: 100% steun.

De motie 'Koester huidig cultuuraanbod en financiële tegenvallers niet ten koste van huidige cultuuraanbod': ook 100% steun. Ik moet er even bij zeggen dat ik eigenlijk een beetje verbaasd ben over het feit dat iedereen maar denkt dat er concurrentie is. Een goede theatermaker, een goede cultuuraanbieder, zorgt er naar mijn idee ook voor dat hij eigenlijk zelf een uniek iets heeft, en dan ga ik het niet een *unique selling point* noemen, want dat vind ik zo ouderwets, maar meer een *unique bying reason*. Waarom zou ik daarnaartoe gaan: omdat het zo'n mooi theater is, omdat daar zo'n geweldige voorstelling is, dat heeft die man/vrouw/organisatie goed geregeld.

De heer Schefferlie: Voorzitter, bij wijze van interruptie. Ik neem aan dat de heer Van Andel ook kennis heeft genomen van de e-mail van Peeriscoop. Die schrijft bijvoorbeeld dat een deel van de activiteiten die ingebeeld worden in het nieuwe Cultuurhuis nu al plaatsvinden bij Peeriscoop, terwijl ze al moeite hebben om overeind te blijven. Dat is een vorm van concurrentie die wel kan ontstaan natuurlijk. Hoe kijkt u daar dan naar?

De heer Van Andel: Daar kijk heel simpel naar. Als iemand zich op zijn plaats voelt bij de desbetreffende aanbieder van die diensten, omdat die man of vrouw of organisatie vriendelijk is, aardig is, goed voorzienend is voor die mensen, trouw is aan die mensen, ze lopen er al jaren, dan zou ik het een beetje raar vinden dat je opeens overstapt.

De heer Schefferlie: Maar er zit natuurlijk nog wel een ander element in: dat de ene voorziening een grote investering tegemoet ziet, waardoor oneerlijke concurrentie zou kunnen ontstaan. Vandaar dat wij, en ook D66 denk ik, bang zijn voor verdringing op deze manier. Dat lijkt ons wel een aandachtspunt.

De heer Van Andel: Daar ben ik het mee eens, maar ik zeg er wel één ding bij. We gaan er wel vanuit – en dat weten we dus nog niet – dat het aanbod dat door de desbetreffende aanbieders gedaan wordt, en ook het aanbod van het Cultuurhuis, niet erg onder de prijs mag gaan zitten. Want het zou wel erg makkelijk worden als dan bijvoorbeeld de gemeente zou zeggen: nou, wij passen wel bij. Nee, ze moeten marktconforme prijzen

hebben. Dus het is niet zo dat bij de een het huren van een zaal € 50 kost voor een avond en bij de ander € 100.

Dan ga ik naar het amendement van het CDA. Daar zullen wij niet voor stemmen, want dan zijn we eigenlijk weer – ik zeg het maar even een beetje flauw – tien jaar terug. Dus daar gaan we niet in mee.

Volgens mij heb ik ze dan gehad.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw De Groot, PvdA.

Mevrouw De Groot: Dank, voorzitter. Uit onze eerste termijn bleek al dat we het voorstel steunen, maar er kunnen natuurlijk altijd aanvullingen gedaan worden die ook van waarde zijn. Laat ik beginnen met de belangrijkste voor ons, en dat is de motie van D66 ‘Koester huidig cultuuraanbod’. We vinden het altijd belangrijk dat dit Cultuurhuis niet de andere mag verdringen, zeker gezien de ontwikkelingen landelijk waarin ook nog meer bezuinigd gaat worden cultuur en kaartjes nog duurder worden. Dit vinden we dus een hele belangrijke motie om te steunen.

‘Betrekt theatermakers bij uitwerking Cultuurhuis’ lijkt ons ook een vrij logische stap, dus die zullen we ook steunen.

Het amendement van Democraten Gorinchem vraagt volgens ons niet veel meer dan al in het raadsvoorstel staat. We snappen dus eigenlijk ook niet heel goed waarom de wethouder niet adviseert om dit te steunen, maar wij zullen hem in ieder geval wel steunen.

De motie van Democraten Gorinchem zullen we niet steunen, want we vinden dat er al genoeg onderzoek is gedaan.

De heer Schefferlie: Voorzitter, bij wijze van interruptie. De motie gaat over zaken die nog onderzocht moeten worden; dat hebben we nu gezien in de tijdlijn van het college. Wij hebben op voorhand andere vermoedens over de uitkomst daarvan. Alleen, ik wil wel op u aansluiten door te zeggen dat we de motie graag aanhouden in afwachting van de eerste resultaten door het college en als we die dan als waarheidsgetrouw ervaren, bekijken we op dat moment of die motie nog nodig is. Die houden we bij dezen dus aan. Met dank.

Mevrouw De Groot: Dank u wel voor deze toelichting.

Het amendement van het CDA zullen we niet steunen, gezien ook onze eerste bijdrage.

De voorzitter: Dank u wel. Aan de orde is de tweede termijn van het college. Namens het college zal wethouder Polatli het woord voeren.

Wethouder Polatli: Voorzitter. Ik heb niet echt veel vragen gekregen, maar er zijn door twee fracties op zeven pagina's veertien vragen gesteld en zoals u net al aangaf ook nog technische vragen, die gaan over de exploitatieopzet: wij ontvangen graag een exploitatieopzet waaruit blijkt dat er geen extra gemeentelijke subsidie benodigd is. Die is volgens mij nog gisteren beantwoord met tabellen en zaken. Het is zo voorzitter, misschien was dat net niet helemaal duidelijk overgekomen, dat uw raad nu toestemming geeft tot uitvoering van het plan, onder voorbehoud dat het binnen opgestelde financiële kaders kan, dus ouderwets denken in exploitatie van theaters, programmering, inkopen

van programmering is niet wat we hier gaan doen. Ja, wat als er een tekort is op de exploitatie, wat wil de wethouder dan? Daar is dit dan ook direct een antwoord op: dat weten we niet. U geeft nu toestemming tot de uitvoering binnen de financiële kaders, zoals in het raadsvoorstel ook staat.

De heer Van Willigen: Voorzitter, bij hoge uitzondering. Wij hebben dit afgestemd in onze fractie. Mocht uit het onderzoek blijken dat het exploitatiemodel zoals het ons nu voorgeschoteld is, volgend jaar, derde kwartaal '25, zwaar tegenvalt, kunnen we dan het besluit terugdraaien? Ik heb het liefst een antwoord met ja of nee, want u praat heel veel, maar u zegt heel weinig wat mij betreft. Ik heb hierin geen comfort. Als het exploitatiemodel volgend jaar, '25, tegenvalt, hebben we dan een 'no go' op dit project?

Wethouder Polatli: Voorzitter. Ik vraag me af of u, als ik ja of nee zou zeggen, in één keer wel comfort hierbij zou hebben. Ik ga daar nu niet met ja of nee op antwoorden, we komen dan bij de raad terug. Ik heb geen glazen bol.

De voorzitter: Interruptie de heer Tekir.

De heer Tekir: Dank u wel, ik zal het kort houden. Misschien ter handreiking. Ik denk dat het de raad kan helpen als we volgend jaar, volgens mij is dat dan Q3 2025, in dat raadsvoorstel met een beheerconstructie ook in beeld krijgen wat dat kost en hoe we dat dekken. Als u dat kunt toezeggen, denk ik dat we al een hoop geruststelling hebben en vooruit kunnen kijken. Maar misschien was u dat al van plan en dan zijn we snel klaar.

Wethouder Polatli: Ja, dat is precies waarmee we gaan komen.

De heer Tekir: Dat is fijn, want de vragen waaraan u net refereerde, als in exploitatieopzetten, is iets wat we nog missen. Kennelijk is het dan niet anders dan dat we dat nog even moeten afwachten.

De heer Schefferlie: Maar daarop aansluitend, voorzitter: is dan de prognose van het college nu dat die exploitatie uitkomt op nul per jaar? Want dat is wat we tot nu toe voorgesteld krijgen

Wethouder Polatli: Wij gaan er nu vanuit dat die binnen de opgestelde financiële kaders dekkend is, dat het zichzelf kan berooien.

De voorzitter: Dank u wel. Dan hebben we twee termijnen gehad. . . .

De heer Schefferlie: Voorzitter, ik vraag om een mini-schorsing van twee minuten.

De voorzitter: Goed, ik schors de vergadering voor twee minuten (16.03 uur).

Schorsing

De voorzitter: Ik heropen de vergadering. We hebben twee termijnen gehad en we spreken met elkaar over het onderwerp besluitvorming Cultuurhuis De Nieuwe Doelen. Er liggen amendementen, moties en een raadsvoorstel en ik stel voor

De heer Schefferlie: Voorzitter!

De voorzitter: Mijnheer Schefferlie.

De heer Schefferlie: Is het mogelijk een terugkoppeling vanuit de schorsing te geven waarvoor die bedoeld was?

De voorzitter: Dat kunt u doen, maar ik nam eigenlijk aan dat u dat bij stemverklaringen zou doen tijdens de stemmingen.

De heer Schefferlie: Dat is ook goed, oké.

De voorzitter: Akkoord. We gaan om te beginnen de amendementen in stemming brengen, met als eerste de meest verstrekkende, zijnde het amendement van het CDA. Vervolgens worden de moties in stemming gebracht en ten slotte het raadsvoorstel. Ik geef bij elk onderdeel wat in stemming wordt gebracht en dan hebt u ook de mogelijkheid een stemverklaring af te leggen.

Aan de orde is het amendement met de titel 'De kracht van cultuur gebundeld in het cultuurfonds'. Voor een stemverklaring is het woord aan de heer Schefferlie.

De heer Schefferlie: Voorzitter. Het is een goed idee, alleen niet verenigbaar met als we op enigerlei wijze wel een podium gaan realiseren. Dus vanuit die realiteitszin kunnen we het amendement helaas niet steunen.

De voorzitter: Geen andere stemverklaring, dan open ik de stemming. . . . Helaas lijkt een digitale stemming momenteel niet mogelijk te zijn. De stemmingen zullen daarom bij handopsteken plaatsvinden.

Amendement A02 wordt bij handopsteken in stemming gebracht en met de stemmen van de CDA-fractie tegen aanvaard.

De voorzitter: Dan gaan we naar het amendement met de titel 'Levensvatbaar Cultuurhuis'. Wenst iemand een stemverklaring af te leggen? Mevrouw Van Oversteeg.

Mevrouw Van Oversteeg: Voorzitter. Zoals al in mijn bijdrage aangegeven, zouden wij een andere keuze maken, maar wij zien dit amendement wel als een verbetering van het voorstel dat dan voor zou liggen. Daarom zullen wij voor dit amendement stemmen.

De voorzitter: Dank u wel. Er zijn geen andere stemverklaringen, stel ik vast.

Amendement A01 wordt hierop bij handopsteken in stemming gebracht en met de stemmen van de fracties van Democraten Gorinchem, CDA, PvdA en D66 voor verworpen.

De voorzitter: De motie 'Fundamenten onder het Cultuurhuis' is aangehouden, zodat die niet in stemming gebracht hoeft te worden. Aan de orde is de motie 'Koester huidig cultuuraanbod'. Wenst iemand hierover een stemverklaring af te leggen? De heer Bahlmann.

De heer Bahlmann: Wij willen dat het niet in beton gegoten wordt en dat er ook ruimte is voor vernieuwing. Daarom zullen we de motie niet steunen.

De voorzitter: Geen andere stemverklaringen; dan gaan we tot stemming over.

Motie M02 wordt bij handopsteken in stemming gebracht en met de stemmen van de fractie Gorcum Actief tegen aanvaard.

De voorzitter: Dan gaan we naar de motie met als titel ‘Betrekt theatermakers bij uitwerking Cultuurhuis. Deze keer wenst niemand een stemverklaring af te leggen, stel ik vast, zodat meteen tot stemming kan worden overgegaan.

Motie M03 wordt bij handopsteken in stemming gebracht en met de stemmen van de fractie Gorcum Actief tegen aanvaard.

De voorzitter: Aan de orde is ten slotte het raadsvoorstel. De heer Schefferlie wenst een stemverklaring af te leggen.

De heer Schefferlie: Voorzitter. Allereerst is de net door nagenoeg de hele raad aangenomen motie voor ons essentieel, waarin we omarmen dat het bestaande culturaanbod beschermd blijft. Wij noemen daar Peeriscoop in het bijzonder bij als een deel van de professionele theaters in Gorinchem. Verder hebben wij niet het comfort gekregen van het college om voor te stemmen, maar we gaan wel voor stemmen. Dat comfort hebben we wel gekregen van de gesprekken met en de indrukken die ook vandaag weer zijn achtergelaten door de mensen die erachter staan en hun schouders eronder zouden zetten. We vinden het jammer dat de besluitvorming door ons amendement niet is verbeterd, dus dat we zeggen van: oké, laten we goed afwachten van hoe dan die exploitatie eruit ziet, en dan weet u dat Democraten Gorinchem de bereidheid heeft, als het extra geld kost, dat dat er ook moet komen, niet ten laste van andere cultuur. Dat comfort hebben we niet gekregen van het college, ook niet van de coalitie, maar desalniettemin, en met dank aan de cultuurmakers in Gorinchem, willen we de verdere uitwerking niet dwarsbomen en zullen we voorstemmen.

Dank u wel.

De voorzitter: Geen andere stemverklaringen. Dan breng ik het raadsvoorstel in stemming.

Het voorstel van burgemeester en wethouders wordt bij handopsteken in stemming gebracht en met de stemmen van de CDA-fractie tegen aanvaard.

De voorzitter: Hiermee is dit toch wel historische besluit genomen. Dank u wel. Ik schors de vergadering om degenen die de raadsvergadering nu wensen te verlaten daartoe de gelegenheid te bieden (16.12 uur).

Schorsing

De voorzitter: Ik heropen de vergadering (16.22 uur). Vanmiddag en vanavond spreken we over de Begroting 2025. We gaan allereerst starten met de algemene beschouwingen van de fracties, waarna we gaan eten. Wij hebben afgesproken met elkaar dat er een spreektijd is van acht minuten per fractie, exclusief interrupties. Dat wordt dus een hele zit en tijdens de algemene beschouwingen kunt u moties en amendementen indienen.

Zodra de algemene beschouwingen door de fractie zijn uitgesproken en ontvangen door de griffie, worden ze geplaatst bij het betreffende agendapunt.

De fracties krijgen het woord in volgorde van grootte na de verkiezingsuitslag van 2022. Dat betekent dat we starten met de heer Klein van Stadsbelang.

6. Algemene beschouwingen van de raad

Stadsbelang

De heer Klein: Bedankt, voorzitter. De begroting, een dik pak papier met cijfers en toelichtingen – ik wil iedereen waarschuwen die ooit raadslid wil worden: dit staat je dus te wachten –, soms geweldig, maar soms ook oprecht met geen mogelijkheid door te komen. Maar gelukkig heb je op die momenten altijd de aanvullende documenten en dan lijkt in ieder geval dat je nog een beetje voortgang boekt. In ieder geval bedankt voor het inzichtelijk maken van onze financiële situatie, hier en daar met wat bijzondere parameters, maar daar we hebben het al over gehad in I&O.

Voordat ik verder ga, maak ik even een gekke paardensprong, en dat komt eigenlijk omdat ik geen idee had waar ik dit anders in mijn pleidooi kwijt moest. Wij hebben namelijk begrepen dat we vanuit de gemeente bezig zijn om de overeenkomst met het dierenasiel te herzien. Dat is allemaal nog in ontwikkeling. Er wordt natuurlijk niet geïndexeerd, dat is begrijpelijk, want we indexeren niemand, maar blijkbaar wordt er ook aan de rekenmethode van hun subsidie of overeenkomst gesleuteld en wij hebben begrepen dat dat heel veel problemen gaat opleveren voor het dierenasiel. Wij hopen dat we daar vanavond wat meer inzicht in kunnen krijgen vanuit de wethouder, want het komt op ons nu heel erg over alsof het mes op een negatieve manier aan twee kanten gaat snijden.

Maar nu weer terug naar de financiële situatie van Gorinchem. Een financiële situatie die ondanks alle geluiden in gemeenteland toch een stuk positiever uitvalt dan we misschien dachten tijdens de perspectiefnota eerder dit jaar. Want zouden we bijvoorbeeld al die onzekere taakstellingen kunnen halen wel echt waar kunnen maken? Uiteindelijk blijkt dat dit inderdaad gelukt is en ligt er zelfs een meerjarig sluitende begroting. Complimenten voor dat resultaat, want dat biedt een stuk zekerheid en rust, zekerheid en rust die in onzekere tijden natuurlijk meer dan welkom zijn. Maar ook een resultaat dat bij ons een aantal vragen oproept. Want tijdens de perspectiefnota was er natuurlijk nog een slag om de arm, wat voorzichtigheid. Er was immers nog genoeg onzekerheid over de haalbaarheid van ideeën en taakstellingen. Maar nu is het concreter en blijkt toch heel veel realiseerbaar, zo goed zelfs dat naast de positieve begrotingssaldi ook de weerstandsratio lijkt te groeien naar 1.53. Zijn we in Gorinchem dan zoveel slimmer en beter dan de andere gemeenten in het land, die het niet lukt hun begrotingen sluitend te krijgen, of bouwen wij zoveel zekerheid in om onbekende risico's af te dekken? En is het dan niet een goed plan dat we die onbekende risico's een keer in beeld gaan brengen? Kortom, hoe moeten wij dit nu lezen? Want nu lijkt er te staan dat we overhouden en dan zou je natuurlijk ook andere keuzes kunnen maken: minder lastenverhoging, bezuinigingen die niet doorgevoerd hoeven te worden, of flexibel omgaan met het investeringsplafond. Collega Van Veen had hier nog een Veeniaans vergelijk voor, maar ik laat het vooral aan hem om dat later toe te lichten. Maar ik denk dat jullie het onderwerp wel kennen.

Lang verhaal kort: er is ruimte en waarom zetten we die niet in? We horen graag hoe het college hiernaar kijkt, en bij voorkeur dan in Jip- en Janneketaal.

Maar genoeg zurigheid voor nu, want er staan natuurlijk ook positieve zaken in de begroting. Want het feit dat die meerjarig sluitend is geeft ook rust, rust voor hoe wij en onze inwoners de komende jaren in gaan. Want alles wat je nu al op orde hebt, hoeft later niet gecorrigeerd te worden. Dus simpel gezegd: zonder bijzonderheden een stabiele situatie. En dat is natuurlijk wel iets waar veel gemeenten om ons heen jaloers op zullen zijn.

Maar gaan we dan helemaal niets meer doen? Natuurlijk niet. We gaan juist aan de slag. De meest zichtbare alsook impactvolste is misschien wel dat we aan de slag gaan met de wegen, alsook de beschoeiingen, et cetera et cetera. Hier wordt de komende jaren vol op ingezet, kost ook heel veel geld, maar het is wel iets wat zichtbaar is en waar iedereen profijt van gaat hebben.

De komende jaren zal Gorinchem dus stap voor stap weer op niveau gebracht worden. Want laten we niet onderschatten hoe belangrijk dit is. Niet alleen omdat fietsknelpunten worden opgepakt, maar ook de kwaliteit van de wegen. Het verhoogt het wooncomfort, de bereikbaarheid, maar daarmee dus ook weer de veiligheid. En laat op dat stuk nog wel eens discussie ontstaan. Dus wat Stadsbelang betreft goed en zeer welkom dat we daar nu geld voor vrijmaken, alsook dat er structureel beleid komt om dat op niveau te houden, iets waar iedere Gorcumer voordeel van gaat ervaren.

Waar ook voordelen van kunnen worden ervaren is als we bijvoorbeeld een trailerhelling gaan realiseren in Gorinchem. We claimen immers dat we een waterstad zijn, maar niemand kan zijn of haar boot te water laten. Hoe mooi zou het dan dus zijn als deze mensen dit gewoon in Gorinchem kunnen doen? Daarnaast zou het ook een mogelijkheid zijn om wat extra inkomsten te genereren. Voor de mensen die daar niet zo in thuis zijn: een lidmaatschap in de regio kost al snel € 100 / € 120 per jaar per gebruiker, dus wat ons betreft een win-winsituatie. Daarom dienen we een motie in om in ieder geval te verkennen wat daar mogelijk is, niet om daar heel veel geld bij te doen, maar juist om dus geld te verdienen en dan hebben we misschien wel dekking voor nieuwe ideeën. En anders houden we volgend jaar gewoon nog wat extra over.

Motie M04: Titel Trailerhelling of bootlift

De gemeenteraad van Gorinchem,
in vergadering bijeen op 7 november 2024;
verzoekt het college:

de fysieke en financiële haalbaarheid te onderzoeken van de realisatie van een trailerhelling of bootlift in Gorinchem en de bevindingen aan de gemeenteraad te rapporteren vóór het zomerreces van 2025.

Johan Klein, Stadsbelang

De voorzitter: Dank u wel. Dan mevrouw Pellikaan, Democraten Gorinchem.

Democraten Gorinchem

Mevrouw Pellikaan: Voorzitter. De komende jaren ziet het er somber uit voor Nederland en onze gemeentelijke financiën. Dat weten we natuurlijk al een hele tijd, maar deze weken wordt het concreet. Schokkende bezuinigingsplannen vanuit het rijk raken onderwijs, cultuur, onderzoek en sport. En ook in de lokale begroting die nu voorligt wordt een weg ingeslagen waar wij niet achter kunnen staan. Dat weet u ook al een hele tijd, want dat hebben wij u al verteld bij de perspectiefnota dit voorjaar. Dat doet niet af aan de waardering die we hebben dat dit college ons een meerjarig sluitende begroting

voorlegt. Daar is veel werk in gegaan en elk college had het pittig gehad. Gorinchem krijgt veel op haar bord, maar we zien dat dit college ook zaken aanpakt. Een goed plan voor het Caribabad, het i_lab, nieuw erfgoedbeleid en ook het nieuwe integraal sociaal beleid is een mooi voorbeeld.

Op belangrijke onderwerpen in deze begroting kiezen wij anders dan dit college. Er komen grote ontwikkelingen op ons af en tegelijkertijd worden wij gedwongen te bezuinigen. Maar de keuzes die dit college daarin maakt, kunnen wij niet uitleggen in de stad. Waarom extra bezuinigen op cultuur en sport, terwijl deze verenigingen en organisaties al hard geraakt worden door landelijk beleid? En waarom worden mobiliteitsmaatregelen geschrapt die zorgen dat kinderen veilig naar school kunnen fietsen? Dat zijn toch geen onderwerpen die je op de lijst zet met een streep erdoorheen? Toch kiest dit college daar wel voor. In het voorjaar hebben wij tegen de perspectiefnota gestemd, omdat wij vinden dat deze koers de stad niet vooruit helpt. Nu zien we in deze begroting een verdere uitwerking hiervan met forse lastenverhogingen voor onze inwoners, sportverenigingen en maatschappelijke organisaties. Tegelijkertijd blijven we achter op belangrijke beloftes, zoals het bouwen van starterswoningen en het oplossen van fietsknelpunten. En ja, dat is makkelijk gezegd vanuit de oppositiestoel. Maar ik noem u eens een rijtje op: het schrappen van station Noord, geen plan voor de fietsveiligheid rondom de campus, de Banneweg waarvan de tweede helft niet wordt opgelost – mag ik u er aan herinneren dat naast de doorstroming voor auto's ook de fietsveiligheid hier een groot onderdeel van was? – Eike's Hof, de fietsenknelpunten top-10 die nu een top-7 is, en niet omdat we er al drie hebben opgelost, maar omdat we er geen geld meer voor over hebben, en ondertussen wel 1 miljoen euro verschuiven naar de Nieuwe Hoven, wat ook nodig is maar geen prioriteit moet zijn. Wat betekenen deze keuzes voor onze visie op mobiliteit? Want we investeren niet in fietsen, maar we investeren ook niet in de auto met het schrappen van de Banneweg, het verhogen van de parkeertarieven en het niet uitbreiden van parkeergarage Kweeklust. Dus waarvoor kies je dan wel? Wij weten het niet bij dit college. En waar wel een duidelijke keuze wordt gemaakt, het weghalen van 10% van het groen in onze stad, want minder snoeien gaat ons € 83.000 besparen, schrijft een andere wethouder op – althans, ik hoop dat het een andere wethouder was en niet dezelfde – dat we jaarlijks twee ton gaan inzetten op het vergroenen van de stad. Hoe is dat gesprek dan gegaan over hoe we de ambitie van klimaatadaptatie overeind houden in tijden van bezuinigingen? Heeft het überhaupt plaatsgevonden? Wij weten het niet bij dit college, want de lijst met ruimtegevers, ook weer indicatief voor het gemis aan scherpste in het gesprek, want zeg gewoon 'bezuinigingen', is zonder gesprek met ons, met de stad, tot stand gekomen, terwijl we fors gaan snijden in onze ambities. Het lijkt met willekeur onder grote coalitiediscipline te zijn samengesteld: wie heeft er nog wat in te ruilen, nog een potje over om de begroting sluitend te krijgen, met de portemonnee van de inwoner en onze verenigingen als sluitpost.

Wij hadden graag samen nagedacht over keuzes in deze begroting, niet omdat we het altijd met elkaar eens hoeven te zijn, of om bezuinigingen te voorkomen. Want met de huidige financiële uitdagingen had elk college en coalitie geworsteld, maar om er in mee te kunnen denken. Van goed overleg komt betere politiek en een sterkere stad. En daarom

zetten wij ons vanavond in voor drie belangrijke punten, waarbij we ook amendementen hebben voorbereid.

De portemonnee van de inwoner. De bezuinigingen en lastenverhogingen raken de portemonnee van onze inwoners zwaar. In totaal gaat het om meer dan 1 miljoen euro die van de inwoners naar de gemeentelijke bankrekening stroomt. De grootste post een ongekeende OZB-verhoging van 8,4%, goed voor bijna een half miljoen. Daarnaast gaan de parkeertarieven omhoog, stijgen de prijzen voor het zwembad en worden kosten doorberekend voor gehandicaptenparkeerplaatsen, woningurgenties en zelfs de Molenhopper. Er zit een hele grote collectebus in deze begroting, en dat hoeft niet, want na correctie van de septembercirculaire laat de meerjarenbegroting extra ruimte zien. Wij vinden het belangrijk om de lastendruk te beperken en de draagkracht van inwoners in het oog te houden. Verhogen van belastingen moet het laatste redmiddel zijn. Daarom dienen wij het amendement in 'Zeg nee tegen extreme OZB', om de OZB-verhoging van 8,4% te verlagen met 3%. Overigens een heel goed idee dat D66 ook al had opgenomen in een alternatieve PPN.

De voorzitter: Interruptie de heer Van Santen.

De heer Van Santen: Dank u. We hebben eerder dit jaar inderdaad gesproken over heel veel grote opgaven. Ik heb net de heer Klein ook wat horen zeggen over het wegonderhoud en de beschoeiingen. Er zijn ontzettend veel grote opgaven en ook dat we met elkaar op heel veel fronten de rekening zullen nemen nu, omdat dat nu eenmaal het beste is. Eerder dit jaar is ook een motie ingediend met de strekking 'bevries de OZB', en dat vond uw partij onzinnig. Nu komt u met dit amendement en ik ben even benieuwd: waarom stemde de fractie destijds tegen de motie om de OZB te bevriezen en komt u nu met dit amendement?

Mevrouw Pellikaan: Bij uw motie om de OZB te bevriezen hield u destijds een heel betoog waarom het eigenlijk gewoon niet kon om de OZB zo gigantisch te verhogen. U vond het eigenlijk zo erg kunnen dat het niet kon, dat u zei: dit doen we eens en nooit meer. En wij zeiden: laten we het gewoon nu niet doen. Daarom hebben wij destijds tegen uw motie gestemd en dienen wij nu dit amendement in, om u toch over te halen alsnog de OZB te gaan verlagen.

De heer Van Santen: Voorzitter, laatste reactie. Ik hoor eigenlijk ook niet echt heel veel oplossingen tot zover, maar misschien komt dat nog in het pleidooi. Destijds steunde u die motie niet, nu komt u met dit amendement, maar waarom zouden we u dan nu wel daarin moeten steunen? Dat snap ik nog niet. Wat is de oplossing?

Mevrouw Pellikaan: Nou, u hebt in uw eigen partijprogramma opgeschreven dat u de OZB niet wilt verhogen. Dus ja, dat zou reden genoeg moeten zijn om ons amendement te steunen. En nogmaals: ik vind het amendement niet te vergelijken met de motie waarin u eigenlijk zegt 'we vinden het zo ontzettend erg, maar we gaan het toch doen'. En wij zeggen met het amendement: doe het gewoon niet.

De heer Van Santen: Het is mij nog steeds onduidelijk waarom Democraten Gorinchem eerder dit jaar niet voor de motie heeft gestemd, maar ik neem het even ter harte.

Mevrouw Pellikaan: Omdat wij gewoon een beter voorstel hadden destijds.

De voorzitter: Interruptie de heer Van Houwelingen.

De heer Van Houwelingen: Dank u wel. U hebt het over extreem en dat u de mensen gaat helpen door de lasten te verlagen, Maar wat belooft u de mensen nu concreet met die 3%? Wat zou dat voor die mensen betekenen?

Mevrouw Pellikaan: Dat betekent concreet dat wij de inwoners niet als sluitpost gaan gebruiken voor onze begroting en dat wij rekening houden met hun draagkracht.

De heer Van Houwelingen: Als ik daarop even mag reageren, voorzitter. Een inwoner van Gorinchem met een gemiddelde WOZ-waarde van drieënhalve ton, is € 10 kwijt. Dat belooft u: dat geeft u met 3%. En ik denk dat iemand met een WOZ-waarde van drieënhalf of vier ton dat wel kan hebben.

De voorzitter: De heer Tekir.

De heer Tekir: Ik probeerde eerlijk gezegd de vraag van VVD-collega Van Santen te laten bezinken, en hij is inmiddels bezonken, maar ik snap niet zo goed waarom de VVD bij de perspectiefnota eigenlijk twee keer tegen een amendement heeft gestemd, één van Democraten Gorinchem en één van D66, om linea recta de OZB niet fiks te verhogen en zij nu wel Democraten Gorinchem ter verantwoording roept. Kunt u verklaren waarom u destijds zelf tegen was?

De heer Van Santen: Dat ga ik zo in mijn betoog doen. Nogmaals, het zijn natuurlijk hele grote opgaven die voor ons liggen met betrekking tot wegenonderhoud, beschoeiingen, zwembad en dergelijke, en wij nemen liever nu de rekening en bevrozen daarna de OZB, dan dat we het weer allemaal vooruitschuiven. En ik hoor ook nog steeds geen oplossingen van iedereen.

De voorzitter: U kunt uw betoog vervolgen.

Mevrouw Pellikaan: Oké. Ook willen we oproepen om nu eens echt werk te maken van de Gorcumpas. Hier kun je slim bepaalde groepen extra mee ondersteunen, door bijvoorbeeld korting te geven op de tarieven van het zwembad.

En dan, voorzitter, wil ik het hebben over de portemonnee van de stad. De verenigingen, vrijwilligers en maatschappelijke organisaties betalen eveneens de rekening in deze begroting. Landelijk zien we al bezuinigingen op de subsidies en het afschaffen van het verlaagde btw-tarief op boeken, cultuur en sport. Er wordt gevreesd dat honderdduizenden mensen en kinderen hierdoor minder gaan sporten en lezen, terwijl aandacht voor welzijn, bewegen en ontmoeten zo belangrijk is. Lokaal stelt het college voor om daar nog extra bezuinigingen bovenop te stapelen: het niet indexeren van subsidies voor verenigingen, kortingen op subsidies, het verlagen van het activiteitenbudget voor buurthuizen en een afname van middelen voor het Vrijwilligerspunt. Sport en cultuur zijn juist slimme en goedkope manieren om onze doelen op andere beleidsterreinen te ondersteunen. Denk aan het beperken van risico's op ziekte, het opdoen van sociale contacten en het goed in je vel zitten. En met deze

maatregelen raak je juist de mensen die je wilt ontzien. Mensen die het geld hebben, kopen toch wel een boek, gaan toch wel naar het zwembad. Je brengt de mensen die het niet goed kunnen betalen in het nauw.

Wij dienen twee amendementen in op dit thema. De eerste heet ‘Niet bezuinigen op verenigingen en maatschappelijke organisaties’. Wij stellen voor om de subsidies voor onze maatschappelijke partners wel te indexeren. Deze organisaties worden al getroffen door landelijke bezuinigingen en zien hun kosten ook stijgen. Wij vinden het echt niet uitlegbaar om hen te gaan korten om onze eigen begroting rond te krijgen. Deze organisaties en verenigingen zijn van onschatbare waarde voor onze stad. Wij dienen daarom dit voorstel in en dat doen we samen met Partij van de Arbeid, D66 en het CDA. Het tweede amendement, en ook ons laatste, ‘Houd de cultuurcarroussel draaiend’. De Cultuurcarroussel biedt jaarlijks aan 750 kinderen in Gorinchem de kans om in aanraking te komen met kunst en cultuur. Gratis en voor iedereen toegankelijk. Het is een waardevolle activiteit voor de stad, omdat het kinderen uit alle plekken van de stad bereikt. De Cultuurcarroussel enthousiasmeert kinderen en stimuleert daarmee ook de lokale kunst en cultuursector. In het debat hiervoor heb ik kunnen constateren dat wij dat met elkaar allemaal enorm belangrijk vinden. Wij stellen daarom voor om de bezuinigingen op de Cultuurcarroussel te schrappen, zodat deze waardevolle activiteit kan voortbestaan. Dit dienen we samen in met D66.

Wij hopen dat deze punten en amendementen die we vanavond indienen de gemeente helpen om een toekomstbestendige begroting vast te stellen waarin ook de belangen van onze inwoners, verenigingen en organisaties goed vertegenwoordigd zijn.

Dank u wel.

Amendement A03: Zeg nee tegen extreme OZB

De gemeenteraad van Gorinchem,

in vergadering bijeen op 7 november 2024;

stelt voor

om onderstaande beslispunten toe te voegen aan het raadsvoorstel Begroting 2025:

- de verhoging van de OZB-belasting van 8,4% vanaf 2025 te verlagen met 3%.
- de dekking hiervoor te vinden binnen het meerjarige positieve begrotingssaldo.

Laura Pellikaan, Democraten Gorinchem

Amendement A04: Niet bezuinigen op (sport)verenigingen en maatschappelijke organisaties

De gemeenteraad van Gorinchem,

in vergadering bijeen op 7 november 2024;

stelt voor om onderstaande beslispunten toe te voegen aan het raadsvoorstel Begroting 2025:

- de structurele bezuiniging om subsidies niet te indexeren voor prijsstijgingen t.h.v. € 80.000 te schrappen;
- de dekking hiervoor te vinden binnen het meerjarige positieve begrotingssaldo.

Laura Pellikaan, Democraten Gorinchem

Paulien de Groot, PvdA

Ilhan Tekir, D66

Joost van der Geest, CDA

Amendement A05: Houd de Cultuurcarroussel draaiend

De gemeenteraad van Gorinchem,

in vergadering bijeen op 7 november 2024;

stelt voor om onderstaande beslispunten toe te voegen aan het raadsvoorstel Begroting 2025:

- de structurele bezuiniging op de Cultuurcarroussel van € 16.000 te schrappen;
- de dekking hiervoor te vinden binnen het meerjarige positieve begrotingssaldo.

Laura Pellikaan, Democraten Gorinchem

Ilhan Tekir, D66

De voorzitter: Dank u wel. Dan mevrouw De Groot, PvdA.

PvdA

Mevrouw De Groot: Dank, voorzitter. De begroting, zoals de heer Klein al zei, staat vol met cijfers. Maar een begroting is niet alleen een kwestie van cijfers. Het gaat om de keuzes die laten zien welke waarden wij willen uitdragen. En laat ik voorop stellen dat we de noodzaak om keuzes te maken, gezien de economische situatie waarin wij net als vele andere gemeenten zitten, begrijpen. Wat ons betreft moet iedereen altijd mee kunnen blijven doen, ongeacht inkomen, achtergrond, leeftijd of gezondheid. Een sociale samenleving biedt iedereen kansen en zorgt ervoor dat niemand langs de zijlijn komt te staan. Dat betekent ook dat we blijven investeren in voorzieningen die mensen ondersteunen om volwaardig deel te nemen aan de maatschappij. Of het nu gaat om toegang tot goed onderwijs, zorg, maatschappelijke activiteiten of voorzieningen. Wat ons betreft moeten we blijven bouwen aan een gemeente waarin iedereen mee kan doen en waarin we ons niet blindstaren op financiële cijfers, maar oog blijven houden voor de mensen achter die cijfers. Juist nu we voor bezuinigingen staan, maken we ons zorgen over de impact hiervan op onze inwoners. Daarom hebben we voor deze begroting drie speerpunten.

Laat ik beginnen met ons eerste speerpunt: onderwijs, want we staan voor een flinke uitdaging. Onderwijs is het fundament voor een inclusieve en kansrijke samenleving waarin iedereen, ongeacht hun achtergrond, de mogelijkheid heeft om zich te ontwikkelen. Dit vraagt om duurzame, goed gefaciliteerde schoolgebouwen waarin onze jeugd kan opgroeien en leren. Zoals we ook al in de perspectiefnota hebben benadrukt, maken we ons zorgen over de realisatie van het IHP. We willen als gemeente geloofwaardig blijven in onze ambitie om te investeren in de toekomst, maar de benodigde middelen ontbreken. We staan dan ook voor een paradox: aan de ene kant moeten bezuinigen en aan de andere kant hebben we de komende jaren enorme investeringen nodig. De vraag is wij dan ook hebben, is: wat doet het college als we geen landelijke subsidies ontvangen of als andere manieren van financiering niet toereikend blijken te zijn? Hoe zorgen we ervoor dat onze ambities voor kwalitatief en toegankelijk onderwijs niet in het gedrang komen? Moeten we dan keuzes maken die ten koste gaan van andere essentiële voorzieningen? Of vinden we andere manieren om onze onderwijshuisvesting en de toekomstplannen daarvan te waarborgen?

Een ander speerpunt betreft de indexatie op subsidies. De komende jaren worden subsidies niet geïndexeerd, wat voor grote financiële knelpunten kan zorgen bij onze maatschappelijke organisaties. Deze organisaties vormen de ruggengraat van ons sociale netwerk en bieden cruciale ondersteuning aan onze inwoners. Wat gebeurt er als zij hun werk niet meer kunnen doen door stijgende kosten die niet worden gecompenseerd? Het risico is groot dat zij bepaalde activiteiten moeten stoppen of inkrimpen, waaronder activiteiten die bijvoorbeeld voor een minimahuishouden enorm waardevol zijn. Hoe gaat het college ervoor zorgen dat onze maatschappelijke organisaties, ondanks het ontbreken

van indexering, hun essentiële werk kunnen voortzetten, zonder dat hun financiële positie verder onder druk komt te staan? Wat gaat het college doen om de afname van sociale activiteiten te voorkomen? Gemeenten hebben een voorbeeldfunctie en dienen betrouwbare partners te zijn voor deze organisaties. Zij moeten erop kunnen vertrouwen dat de gemeente hen ook in tijden van bezuinigingen blijft steunen, zodat zij hun belangrijke maatschappelijke rol kunnen blijven vervullen. Het niet indexeren van subsidies heeft direct impact op de maatschappelijke samenhang binnen onze gemeente en dat moeten we wat ons betreft voorkomen. Daarom dienen we het amendement van Democraten Gorinchem over niet bezuinigen op verenigingen en maatschappelijke organisaties mede in.

Tot slot wil ik ons derde speerpunt benadrukken: het sociaal domein, waar nu opnieuw bezuinigingen dreigen. Zoals de Wmo-adviesgroep terecht aangeeft, raken verhogingen van eigen bijdragen en versoberingen van voorzieningen juist onze minst draagkrachtige inwoners. Dit zijn de mensen die extra bescherming van ons als gemeente nodig hebben en die we niet nog zwaarder mogen belasten. Daarom zullen we altijd tegen bezuinigingen op het sociaal domein zijn. Laat ik wel voorop stellen dat we open staan voor het efficiënter organiseren van onze zorg. Maar dit kan alleen met een doordacht en breed gedragen plan. Wat ons betreft ontbreekt dat nu, vooral als we kijken naar de taakstelling voor de Dienst Gezondheid en Jeugd. We zien al jaren stijgende jeugdzorgkosten en hebben eigenlijk de hoop verloren dat dit zal afnemen. Toch wordt er nu een taakstelling opgelegd. Deze aanpak, waarbij enerzijds de zorgkosten blijven stijgen en anderzijds bezuinigd moet worden, is wat ons betreft niet realistisch en wensdenken. Daarom dienen we het amendement van D66, die de heer Tekir straks zal toelichten, ‘Bezuinigen op jeugdzorg is het laatste wat je kunt doen’, ook mede in.

Daarnaast wordt voorgesteld de eigen bijdrage van de Molenhopper te verhogen. Hoewel dit bedrag in verhouding klein is, heeft het voor onze inwoners die het minder breed hebben een enorme impact. Zeker omdat het openbaar vervoer in Gorcum tekortschiet, kunnen we de Molenhopper niet zomaar als een luxe voorziening beschouwen. Dit soort maatregelen, die bedoeld zijn om begrotingstekorten op te vullen, treffen de vrijheid en zelfstandigheid van kwetsbare inwoners. Ditzelfde geldt voor het inlenen van scootmobielen. Het is essentieel dat we deze voorziening behouden. Ze zijn cruciaal voor de inclusiviteit en leefbaarheid in onze gemeente. Daarom dienen we het amendement ‘Bescherm het sociaal domein’ in.

Tot slot richten we ons op de minimapas, die volgens eerdere toezeggingen dit jaar al ingevoerd zou zijn. Helaas is dat niet gebeurd en we vrezen dat deze belofte opnieuw uit zicht raakt in 2025, gezien alle financiële uitdagingen. Voor veel inwoners die moeite hebben om rond te komen kan deze pas het verschil maken, bijvoorbeeld om het theater te bezoeken waarover we net een besluit hebben genomen. Wij willen dan ook van het college weten hoe het ervoor gaat zorgen dat deze pas volgend jaar wel wordt gerealiseerd en hoeveel prioriteit het college hier werkelijk aan geeft.

Om af te sluiten voorzitter. Onze visie is dat gemeenten waarde creëren door te investeren in de mensen. Alles wat we nu afbreken zal niet zomaar terugkomen. Elke verschraling van het sociale vangnet kan jarenlang negatieve gevolgen hebben. Niet alleen voor degenen die direct afhankelijk zijn van de gemeentelijke diensten, maar ook voor de samenleving als geheel. Op kleine bedragen bezuinigen voelt voor ons niet als

een verantwoorde werkwijze. We roepen het college daarom op om hier opnieuw naar te kijken en ervoor te zorgen dat we het sociaal domein blijven versterken in plaats van te verzwakken. Dat geldt voor zowel voorzieningen als subsidies als maatschappelijke organisaties. Dank, voorzitter.

Amendement A06: Bescherm het sociaal domein!

De gemeenteraad van Gorinchem,

in vergadering bijeen op 7 november 2024;

stelt voor om uit de Taakstelling Sociaal Domein (besparing van €700.000,-) de volgende onderdelen te schrappen:

- scootmobielgebruik/scootmobielpool en;
- verhogen eigen bijdrage Molenhopper.

Paulien de Groot, PvdA

Ilhan Tekir, D66

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Santen, VVD.

VVD

De heer Van Santen: Voorzitter. Gorinchem een bloeiende stad laten zijn, op zowel korte als lange termijn. Wat VVD Gorcum betreft is dat een gezamenlijk doel: een fijne stad om te wonen en te werken en op lange termijn ook een florerende stad met grote of grotere regiofunctie. Hoe bereiken we dat? VVD Gorcum licht dit graag toe aan de hand van drie pijlers op de lange termijn en drie pijlers op de korte termijn.

Op de lange termijn zetten we wat ons betreft in op de levendige stad, door verder in te zetten op citymarketing, samenwerking met onze ondernemers en het binnen- en buitengebied daarin en te zorgen voor goede bereikbaarheid voor alle vormen van vervoer, zonder heb je geen kans, en volgens mij zijn we daarbij op de goede weg, door mensen meer woonkansen te bieden en de concurrentiepositie van de stad verder te verstevigen. En zorg ook dat je blijft inzetten op het aantrekken van bezoekers met slimme ideeën en het ondersteunen van goede initiatieven uit de stad. Denk daarbij ook aan de verdere uitwerking van een cultuurfonds, ik heb het vanavond al eerder voorbij horen komen, een idee dat VVD Gorcum al lange tijd profileert. De stad mag levendiger worden. Hoe gaan we aan het cultuurfonds verder uitwerking geven? Is hier een mooie combinatie te vinden met het Cultuurhuis?

Tweede punt: een leefbare stad, door nu de benodigde financiële keuzes te maken. Want veel te lang zijn zaken blijven liggen of waren ze simpelweg onvoorzien. Wegenonderhoud, beschoeiingen, het zwembad. We willen nu aanpakken en de rekening nemen. Alleen dat gaat toekomstige generaties helpen.

En drie, voor de lange termijn: volksgezondheid voorop. We streven ernaar dat het inenten op peil blijft in samenspraak met aangestelde instanties. En blijf ook goed kijken naar de omgeving en wat er allemaal gebeurt. Fijn ook dat de wethouder direct actie heeft genomen naar aanleiding van de brede oproep in de raad rond het dossier staalslakken. En ook krijgt onze fractie met regelmaat vragen van zorgaanbieders die zich willen vestigen, of gevestigd zijn, in Gorcum. Is er nu een beeld bij de spreiding van de zorg in Gorinchem en hoe zorgen we nou voor voldoende aanbod? Zijn zorgaanbieders en zorgondernemers welkom? Met name ten aanzien van dat laatste lijkt de regelgeving vanuit het stadhuis te stagneren. We krijgen signalen van zorgaanbieders die zich hier graag willen vestigen, maar bij de gemeente nul op het rekest krijgen omdat het

bestemmingsplan zich er niet voor leent, maar bij een wijziging daarvan moeten ze gaan wachten op de omgevingsvisies. Tegelijkertijd is er geen enkel aanbod in maatschappelijk vastgoed. Ze zitten dus klem. Wat kunnen we hieraan doen?

Als we dan op de korte termijn inzoomen, komen de dagelijkse problemen naar voren. We kunnen veel zaken benoemen, maar zullen inzoomen op drie zaken die bij ons echt in het oog springen.

Een. Adequate handhaving. De VVD pleit ook al lang voor het opschroeven van onze handhaving en daar lijkt nu resultaat in te komen. Fijn dat er ook eindelijk meer handhaving is in het verkeer. Wat ons betreft mag dit periodiek zo doorgaan, doorpakken dus.

Twee. Verkeersveiligheid, ook geruime tijd onderwerp van onze fractie en we pleiten al tijden voor meer verkeersveiligheid rond de scholen. Recent waren er nog geluiden op het stadhuis rond Eike's Hof. Wij zijn best fan van het Jeugdjournaal, maar zo wil je toch niet in het nieuws komen als stad. Wat ons betreft mag hier alle aandacht naar uitgaan en pak ook door met de fietsknelpunten, zet in op verbeterde doorstroming in en rond de stad, en hoe gaan we om met het vrachtverkeer dat veelal dwars door de stad gaat? . . .

De voorzitter: Interruptie mevrouw Pellikaan.

Mevrouw Pellikaan: Bij wijze van interruptie. Ik hoor de heer Van Santen zeggen dat fietsveiligheid ontzettend belangrijk is. Nou, ik denk dat we elkaar daar goed op vinden. Maar uw fractie heeft niet gekozen voor zes voorstellen die de fietsveiligheid zouden verbeteren. Kunt u daar een reflectie op geven?

De heer Van Santen: Ik zou niet weten welke voorstellen u nu direct bedoelt.

Mevrouw Pellikaan: Het schrappen van station Noord, het niet oplossen van de tweede helft van de Banneweg, van de fietsknelpunten top-10 drie knelpunten afhaken.

De heer Van Santen: Ik zit even na te denken waarom station Noord meteen een verbetering voor de fietsveiligheid zou opleveren. Dat zijn allemaal strategische keuzes geweest inderdaad, maar wij zijn juist heel erg voor fietsveiligheid. We willen juist doorpakken op een aantal van die punten en dat is waarom we nu ook aangeven dat er meer aandacht naar uit mag. Dus wat ons betreft is dat juist een aandachtspunt inderdaad.

Mevrouw Pellikaan: U wilt doorpakken op fietsveiligheid, wij allemaal, daarvoor hadden we een fietsknelpunten top-10 samengesteld en u hebt ermee ingestemd om er daar drie vanaf te halen. Die gaan we niet meer doen. Ik vind dat niet verenigbaar met wat ik u hoor zeggen.

De heer Van Santen: Het verenigbare zit in het feit dat wij ook dingen hebben voorgesteld, oplossingen aandragen. Dat hebben we bijvoorbeeld ook gedaan met recent nog de fietssnelweg die we aan de noordkant van Gorinchem willen realiseren. Die is ook aangenomen in de raad, dus wij zijn juist heel erg aan het kijken van: wat zijn nou wel oplossingen die realistisch en haalbaar zijn, waar kunnen we nu snel de aandacht op

vestigen en wat zijn prioriteiten daarin voor ons? En wat ons betreft is Eike's Hof daar zeker een prioriteit in.

Mevrouw Pellikaan: U kiest liever voor een fietssnelweg dan voor het oplossen van concrete fietsknelpunten in de stad. Dat vind ik nogal wat.

De heer Van Santen: Nee, dat zeg ik niet. Ik zeg: het liefst willen we alles, we willen zoveel mogelijk oplossen en we willen tegelijkertijd nieuwe oplossingen aandragen die de verkeersdoorstroming, zeker tussen oost, oost en west, verbeteren. Daar pleiten we al een hele lange tijd voor, ook gezien bijvoorbeeld, denk aan de rondweg Noord. Er zijn veel initiatieven die daartoe leiden. Fietsknelpunten aanpakken moeten we zeker doen en tegelijkertijd moeten we blijven kijken naar oplossingen die de fietsinfrastructuur van Gorinchem verbeteren. En dat is er eentje van. Maar de vraag aan het college is inderdaad: hoe gaan we nu om met het vrachtverkeer dat veelal dwars door de stad gaat? Ook een verbod rond de Concordiaweg instellen, net als in de wijk, of zijn er andere ideeën?

Dan kom ik bij het derde punt op korte termijn. Dat vinden wij een consistent parkeerbeleid. Dat betekent de stad aantrekkelijk houden voor bezoekers overdag en voor bewoners in de avonden. Dat was wat ons betreft altijd het uitgangspunt voor het parkeerbeleid en dat loopt nu wat scheef. En ja, het heeft ook onze voorkeur als mensen met de fiets onze stad komen bezoeken, vandaar ook de oproep om goed te blijven kijken naar die fietsroutes. En daar hoort wat ons betreft ook fietsparkeren bij, daar zijn wij voorstander van. Kijk daarbij ook vooral naar de mogelijkheden bij het voorterrein van Kweeklust. Wat is de stand van zaken met betrekking tot de motie die eerder dit jaar is aangenomen? Nog een voorbeeld van een oplossing daarin.

En natuurlijk moeten mensen ook hun auto's kunnen parkeren, bij voorkeur in de parkeergarages. Wat krijgen zij voor de tariefverhoging terug? Daarbij vinden we het vergelijk met steden als Gouda en Dordrecht geen sterk vergelijk. Dat zijn steden met een veel groter kernwinkelgebied, ook een veel groter inwoneraantal. Die steden lijken qua omvang niet op Gorinchem en Gouda ligt ook niet bepaald op de route in vergelijking met steden om ons heen. Er zijn ook veel terreinen in onze gemeente slecht benut. Denk aan het parkeerterrein bij het stadhuis. Misschien is het slim om meer parkeerroutes aan te duiden, of het parkeerterrein naast station. Het staat het grootste deel van de tijd driekwart leeg. Wat kan het college hieraan doen?

En dan heeft onze fractie nog een tweetal moties om af te sluiten, om het parkeerbeleid wat recht te trekken. Allereerst de motie 'Dagje Gorinchem'. Wij vinden het onwenselijk dat parkeren geen tijdslimiet kent. Mensen die hier komen winkelen en constant op de klok gaan kijken, dat is voor niemand wenselijk. Zelfs in de genoemde steden kent men een maximaal dagtarief in de parkeergarage. En zie ook vooral kansen om dit met winkeliers aantrekkelijker te maken. Geef ze bijvoorbeeld de mogelijkheid om iets met dagkaarten in de parkeergarage te doen. Op die manier blijven mensen langer in de stad om bijvoorbeeld een hapje te eten, of iets anders. Veel kansen dus.

De tweede motie is 'Zondagmorgen koffiemoment'. Ik kon even geen betere titel verzinnen, maar oké. Een ander punt dat wat ons betreft scheef is, betreft het parkeren op zondag. Waarom moeten mensen betalen als de winkels nog niet eens open zijn? En hoezo moeten meer bewoners ineens op zondagochtend gaan betalen? Een bezoekje aan oma toch maar even uitstellen, een avondje stappen in Gorcum en niet je roes uit kunnen

slapen, een wandeling over de vestingwallen verplaatsen naar elders. Nou, velen van jullie kennen vast legio andere voorbeelden waarom dit onwenselijk zou zijn. Dus zowel op korte als op lange termijn ziet onze fractie de nodige uitdagingen, maar ook kansen.

De voorzitter: Interruptie de heer Tekir.

De heer Tekir: Dank u wel. Dat schrappen van die uitbreiding naar de zondagen voor parkeren stond ook in de PPN. Het is geen verrassing dat het college dat heeft verwerkt in de begroting en dat hebben verschillende fracties toen ook ter sprake gebracht. U heeft daar toen wel mee ingestemd. Dus wat maakt dat u nu ineens, een paar maanden later, bedenkt dat dat anders moet? Dat is mijn eerste vraag. Mijn tweede vraag is: al die voorbeelden die u geeft, en dat klopt hoor, mensen genieten volop op de zondagen, maar er zijn ook mensen die volop op andere dagen genieten. Hoe moeten we dat dan tegen elkaar afwegen?

De heer Van Santen: Ja, goede vragen. Ik denk dat de eerste vooral gericht is op: waarom zien we dit nu anders dan eerder? Nou, ik weet niet of het heel erg anders is dan eerder. Wij hadden daar destijds wel wat vraagtekens bij. Misschien hebben we wel ingestemd, misschien te snel, maar wij kennen in dat opzicht wel ook de verhalen uit de stad. Mensen die we spreken vinden het ook vreemd en als je dan toch eens goed naar het totaalplaatje kijkt, ja, dan vinden we het eigenlijk heel onlogisch om die zondagmorgen dan in rekening te brengen. We weten ook helemaal nog niet wat de uitwerking hiervan gaat zijn financieel. Dus onze oproep is toch: doe dat nu niet, ga vooral kijken naar dat uitgangspunt dat we hadden. Dus bezoekers overdag en bewoners 's avonds. En dat is voor ons nu toch wel prioriteit / uitgangspunt geworden. Dus dat is één. Misschien hadden we niet genoeg voortschrijdend inzicht, zou kunnen, maar dat is wel een inzicht dat we nu hebben. En de andere vraag ben ik even kwijt. Wat was uw vraag?

De heer Tekir: Nou, laten we even het bezoeken noemen. Wij plegen ook wel eens een bezoek op woensdagavond, of een andere avond. En zo zijn er natuurlijk allerlei activiteiten die mensen ondernemen op verschillende dagen. Moeten we dan bij de ene wel parkeertarieven heffen en bij de ander niet? En hoe? Welke afweging maakt uw fractie daarbij?

De heer Van Santen: Ja, dat is een hele goede vraag. We hebben vooral gekeken naar andere steden. We hebben ook het vergelijk heel erg gemaakt met steden die wat meer vergelijkbaar zijn in onze optiek, zoals Goes, Waalwijk, steden die wat meer recht doen, denk ik, aan de vraagstelling. Wij gaan ook heel erg af op wat onderzocht is qua vergelijk in steden. En wat we eigenlijk vonden, is dat eigenlijk geen een stad die zondagmorgen echt belast, daar zouden we echt uniek in zijn, en dat de meeste steden gewoon zeggen, los van de andere dagen die regulier al zijn daarin: die zondag is toch een uitzonderlijke dag, zeg maar, daarin. Veel steden hebben dat niet eens als betaald parkeren. Een heel groot aantal steden heeft alleen de ochtend of alleen de middag, zeg maar, betaald parkeren. Waarom zouden we dan de hele dag? Dus wij hebben vooral gekeken: waar zitten de uitzonderingen ten opzichte van andere steden? En zo kwamen we tot deze conclusie. Ik weet niet of dat uw vraag helemaal beantwoordt, maar dat is even hoe wij tot de conclusie zijn gekomen.

Ik was inmiddels gevorderd tot de laatste alinea, voorzitter, als dat nog mag. . .

De voorzitter: Interruptie de heer Van der Geest.

De heer Van der Geest: Dank u wel. Uw analyse over de parkeerverhogingen is ons eigenlijk uit het hart gegrepen. Toen u uw moties aankondigde van de week, op tijd, was ik toch nog even op zoek in de begroting: waar staat dan dat parkeerbeleid in de begroting? Ik kon het niet vinden, ik kon alleen een enorme verhoging vinden. Er komt ook nog een B&A op verzoek van Democraten Gorinchem en CDA. Maar bent u het niet met ons eens dat we dat parkeerbeleid eigenlijk hadden moeten vormgeven via participatie en het parkeerpanel, zoals dat eerder is gebeurd, en ook gewoon fatsoenlijk het debat moeten voeren over wat we met parkeertarieven willen, in plaats van alleen maar de kosten te verhogen?

De heer Van Santen: Ik denk dat het goed is dat we dat gesprek nog een keer voeren. Ik heb inderdaad meegekregen dat u dat had aangevraagd, dus dat willen we zeker doen. Maar we kijken nu even ‘sec’ naar wat nu voor ons ligt en hoe we kunnen bijsturen op wat er scheef ligt. Want inderdaad, het gaat over een heel totaalplaatje hierin en in dat totaalplaatje zijn dit twee punten die bij ons echt in het oog springen, waar we wat aan willen doen. En de algehele discussie over ‘hoe gaan we om met bezoekers overdag, bewoners ’s avonds’ – precies wat u net zegt – en hoe gaan we om met geluiden die in het parkeerpanel naar voren komen, zijn wij zeker bereid om nog een keer te voeren.

De heer Van der Geest: Maar het is wat ons betreft wel echt de verkeerde volgorde. Volgens mij zegt u dat eigenlijk ook, maar wilt u dat stiekem toch niet helemaal toegeven.

De heer Van Santen: We proberen in ieder geval met deze moties een stuk bij te sturen en te kijken wat we daarin nu kunnen doen. Voor het vervolg kijken we ook graag naar andere ideeën. Als er meer ideeën zijn, staan we daar zeker open voor.

Nog even afsluitend, voorzitter. Zowel op korte als op lange termijn ziet onze fractie de nodige uitdagingen, ook kansen, en dat valt of staat ook met goede communicatie. Dus zorg dat inwoners aangehaakt blijven met goede participatie en dat de raad betrokken blijft, ook wanneer het nieuwe beleidshuis verder vormgegeven is. We doen het immers met elkaar en wat ons betreft ligt er dan ook een begroting voor om het voor Gorinchem allemaal mogelijk te maken.

Dank u wel.

Motie M05: Dagje Gorinchem

De gemeenteraad van Gorinchem,
in vergadering bijeen op 7 november 2024;
vraagt het college:

- te onderzoeken in hoeverre dagtarieven ingesteld kunnen worden in Gorinchem, met name gericht op de parkeergarages in de binnenstad;
- dit uiterlijk in het eerste kwartaal van 2025 terug te koppelen aan de raad. En bij een positief besluit deze terugkoppeling direct te voorzien van een raadsvoorstel tariefswijziging.

Niels van Santen, VVD

Motie M06: Zondagmorgen koffiemoment

De gemeenteraad van Gorinchem,
in vergadering bijeen op 7 november 2024;
vraag het college:

- het parkeren op zondagmorgen gratis te laten blijven;
- te onderzoeken of dit uitgebreid kan worden naar de bovenstad;
- voor de uitwerking het college opdracht te geven hiervoor verdere dekking te vinden en dit terug te koppelen aan de raad.

Niels van Santen, VVD

Maarten de Pagter, ChristenUnie-SGP

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we verder met de heer De Pagter, ChristenUnie/SGP.

ChristenUnie-SGP

De heer De Pagter: Voorzitter, raadsleden en andere aanwezigen. Vandaag kijken we terug en kijken we vooruit, vooruit naar de begroting van 2025, maar ook terug op het afgelopen jaar. 2024 was voor onze stad een jaar vol uitdagingen waarin het college zich heeft ingezet om belangrijke beslissingen te nemen. We zijn echter ook over de helft van deze raadsperiode en dit college is er één met een actiegerichte aanpak. Ondanks de obstakels op ons pad als gemeente heeft het college een voortvarende lijn ook dit jaar doorgezet en veel werk verzet om onze stad verder te ontwikkelen. Ook als het gaat om het nemen van impopulaire financiële maatregelen durft dit college besluiten te nemen.

Een voorbeeld van voortvarend aan de slag gaan is de realisatie van het nieuwe asielzoekerscentrum. Eind vorig jaar is hiertoe besloten en de bouw van het nieuwe AZC is nagenoeg afgerond en wordt volgende maand officieel geopend. Nu is er een duurzame oplossing voor ontheemden die zich in ons land melden en in onze stand melden. Dat er een groep inwoners is in Gorinchem-Oost die op een positieve manier betrokken willen zijn bij het AZC, geeft mijn fractie het vertrouwen dat onze stad op dit punt niet wordt overvraagd. Hiermee geven we invulling aan de zorg voor de naaste. De landelijke tendens is echter anders. Vreemdelingen worden in toenemende mate als schadepost beschouwd, als kernoorzaak van allerlei problemen die tot maatschappelijke onvrede leiden. Een minister die baat lijkt te hebben bij een vastgelopen opvangketen, een overheid die niet meer lijkt in te gaan zetten op een eerlijke verdeling van opvang over gemeenten, een overheid die de taakstelling van de gemeente op huisvesting van statushouders los wil laten en daarmee gemeenten als het ware aanmoedigt om zich ook vooral afwerend op te stellen. Tegen deze landelijke tendensen in roepen wij het college op om verantwoordelijkheid te blijven nemen in de opvang van asielzoekers, in de integratie van statushouders in onze lokale gemeenschap, in Gorinchem, en zo nodig maatwerk te bieden voor schrijnende situaties, om een menswaardige opvang te blijven waarborgen.

Een ander hoogtepunt is de voortgang rondom De Nieuwe Doelen en bibliotheek, vandaag besloten. Ook voor theater en bibliotheek zijn oplossingen in zicht. Sinds vandaag hebben we gekozen voor een structurele oplossing. Culturele voorzieningen zijn belangrijk voor het sociale leven in de stad en dragen bij aan de ontwikkeling en ontspanning van onze inwoners. We zien uit naar de uitvoering van deze plannen.

Graag willen we dat ook voor iedereen helderheid ontstaat over de ontwikkelingen binnen de cultuursector. Daarom is de door het college geadviseerde geheimhouding op de stukken inzake Peeriscoop niet langer nodig. Om die helderheid te realiseren is het de

vraag of het college wil komen met een voorstel om de geheimhouding op te heffen. Anders wil onze fractie bij de volgende raadsvergadering een initiatiefvoorstel hiervoor indienen. Ik hoor ook graag hoe het college hierover denkt.

Bezuinigingen lijken ook onvermijdelijk te zijn, maar we zien dat het college de lasten evenredig verdeelt. Maatregelen gericht op het verbeteren van efficiëntie in verschillende organisaties van de gemeente en lastenverzwaring wordt toegepast waar het kan en het minst pijn doet. In de begroting is ook ruimte om te investeren in projecten in onze stad en die onze stad daadwerkelijk vooruit helpen, zonder dat de lasten onevenredig zwaar op één groep komen te liggen.

Er is veel geld gereserveerd om de kwaliteit van bestaande wegen op peil te houden en dat was nodig ook. Dit is cruciaal voor veiligheid, maar ook voor de bevordering van de doorstroming. Daarnaast ook de aanpak van de fietsknelpunten top-10, al lijken er nu drie punten afgevallen te zijn. In onze stad zijn veilige en toegankelijk fietsroutes onmisbaar. In 2025 ligt er een uitdaging om de rotonde Eike's Hof veiliger te maken voor met name fietsers. De urgentie is toegenomen. Dat hebben we allemaal gezien, omdat iedereen zich tegenwoordig stukken sneller verplaatst op moderne fietsen ten opzichte van de uitgangspunten waarmee de rotonde destijds is ontworpen. Hierbij doe ik ook een dringend appel op het college om snel tot substantiële maatregelen te komen.

Ook wordt gekeken naar plannen en financiering voor het Integraal Huisvestingsplan. Dat is een langetermijnvisie die voorziet in ruimte en infrastructuur voor de onderwijsinstellingen. Graag zou ik het college willen vragen wat de laatste stand van zaken is in de lobby om de positie van Gorinchem als onderwijsstad met zo'n beetje de grootste regiofunctie te versterken waar het gaat om het verkrijgen van voldoende budget hiervoor.

En zoals al lang verwacht, moeten we bezuinigen, met name vanwege de aanpassingen in het gemeentefonds. Ook onze fractie heeft een paar keer moeten slikken bij het lezen van het voorgestelde pakket. Desondanks heeft het college in onze ogen een goede prestatie geleverd door de begroting voor de komende jaren in balans te brengen en sluitend te krijgen, ook gezien de mate van toewijding en aandacht voor wat goed is voor de stad, de inwoners, ondernemers en de maatschappelijke organisaties. En ja, bezuinigingen doen altijd pijn. Ook is er veiligheid ingebouwd om tegenvallers op te kunnen vangen. Een zuinige lokale overheid. De zuinigheid brengt rijkdom in die we in de toekomst kunnen inzetten en daarvoor moeten we niet al het vet dat nog op de botten zit direct overal uitslaan.

Onze fractie heeft pijlers gegrondvest in de Bijbel. We streven en kijken uit naar een rustdag in de week. Een dag waarop je niet alles moet en waarop je tot jezelf kunt komen. Wellicht bezoek je een kerk of een bijeenkomst, of je gaat bezoeken om een ander te ontmoeten. Een dag van ontmoeting. Parkeren gaat zeker niet alleen over het winkelend publiek. Aan deze ontmoeting wordt nu een prijskaartje gekoppeld en we dienen daarom mede met de VVD een motie in inzake het parkeren op zondag. Tijdens de behandeling van de PPN heeft wethouder Molengraaf aangegeven dat ze in gesprek zou gaan met de kerken. We zijn erg benieuwd naar de inhoud en uitkomst van deze gesprekken. Zou de wethouder hier kort op willen ingaan in haar termijn?

Ook het belang van gemeenschapszin wordt sterk benadrukt in deze begroting. We bouwen ook aan een stad waar oog is voor elkaar en waar de gemeenschap ruimte krijgt

om ook zelf initiatieven te ontplooiën en daar wordt een groter beroep op gedaan. Dit betekent niet dat iedereen alles zelf moet oplossen. Wanneer nodig kunnen inwoners een beroep blijven doen op de voorzieningen die er zijn. Echter wel kan men ook een beroep doen op ieders sociaal netwerk, zodat we elkaar kunnen versterken. Want juist in tijden van financiële krapte komt het erop aan dat we de banden binnen de stad versterken en oog hebben voor elkaars welzijn. Er wordt een beroep gedaan op principes die vanuit de Bijbel worden gedaan. De zorg voor je naaste. Dat kan je buurman zijn, je buurvrouw of je gezin in de straat, of het gezin in de wijk dat uit Syrië of uit Oekraïne is gevlucht, of opgejaagd door oorlog, je sportmaatje op de vereniging die extra aandacht nodig heeft, of de alleenstaande in het buurthuis. Sta open voor elkaar, heb aandacht voor elkaar. Zo vormen we een hechte en weerbare samenleving en kunnen we ook door financieel zwaar weer heen komen.

In 2023 hebben we met de PvdA een motie ingediend over Stichting Urgente Noden. Onze vraag aan het college is of er op dat gebied ontwikkelingen zijn. We vragen hierop een korte reactie.

Een tweede punt betreft de Gorcumpas, zojuist ook genoemd door de PvdA. Deze staat al geruime tijd in de plannen van de gemeente. Er is echter nog geen budget voor gereserveerd. Ook hierin willen we vragen of er budget voor gereserveerd kan worden. En hoe kijkt het college hiertegen aan? Zou het college daar een toelichting op willen geven?

Ik rond af. We blijven scherp aan de wind varen met een duidelijke koers en een sterk besef van verantwoordelijkheid. Die nemen we nu met elkaar. Onze fractie zal zich blijven inzetten voor een stad die klaar is voor de toekomst, een stad die niet alleen financieel gezond is, maar ook sociaal floreert, juist omdat we naar elkaar omzien, ondanks dat er bezuinigd moet worden, een stad waarin het fijn wonen en werk is, een stad met een goed en verantwoord ondernemersklimaat, een stad waarbij we omzien naar elkaar. Daar worden we met elkaar echt beter van.

Tot slot willen we het college, de raad en de ambtelijke organisatie Gods wijsheid en zegen toewensen voor het komende jaar. Laten we met zorg en aandacht voor elkaar optrekken voor het groter goed van onze stad en onze samenleving. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Het woord is aan mevrouw Hamann, Gorcum Actief.

Gorcum Actief

Mevrouw Hamann: Dank u wel, voorzitter. Voor ons ligt eigenlijk best wel een hoopgevende begroting voor 2025. Wij zeggen ‘hoopgevend’, want er is ook veel goed nieuws. Het coalitieakkoord en het collegeprogramma kunnen worden uitgevoerd en daarnaast ziet het college kans grote onverwachte tegenvallers te pareren en flinke investeringen te doen. Het zwembad is al vaak genoemd. We hebben net een besluit genomen over het nieuwe Cultuurhuis. Zijn we ook hartstikke blij om. Er komt een plan van aanpak om wegen en beschoeiingen te herstellen. We hebben het opgeteld, in vier jaar iets van 14 miljoen, een immens bedrag. Het is te hoog opgelopen achterstallig onderhoud waar we toch echt jaren mee aan de gang gaan. Wij gaan onze stad weer mooi, heel en veilig maken. Iedereen die nu ziet ‘o, die weg is afgesloten, want daar is werk aan de winkel’, daar ligt straks weer een mooie nieuwe straat. De mensen gaan het zien. De beroepencampus wordt verder ontwikkeld en zo nog veel meer. En dat allemaal binnen

het investeringsplafond. Een groot compliment voor het college en alle afdelingen hier in huis. Want wij begrijpen: ieder draagt een steentje bij.

Gorinchem Actief staat erom bekend te hechten aan een gezond financieel beleid. Die plafonds zijn heilig. Dat wordt ons wel eens verweten. Maar nu zien we dat we het als gemeente Gorinchem eigenlijk heel goed doen, ook vergeleken met veel andere gemeenten in Nederland die nu met de handen in het haar zitten soms. Het rijk bezuinigt, inflatie, kosten omhoog. Ook Gorcum gaat bezuinigen, subsidies tegen het licht houden, lasten verhogen. Ja, het doet allemaal pijn. Helemaal eens met mevrouw Pellikaan. De OZB extra is eenmalig. Daarvoor hebben wij bij de perspectiefnota al samen met de VVD een motie ingediend en die is ook aangenomen. Het financiële beeld was niet gunstig en we maakten de vergelijking toen met vroegere bezuinigingsrondes zoals AHAD 1, 2 en 3. De mensen die wat langer meelopen kunnen zich dat nog herinneren, maar nu is de situatie toch wel anders omdat we als gemeente juist wel heel veel gaan investeren. En kan dat dan zomaar? Ja, maar daar is wel lef, durf en inzicht voor nodig. Volgens de visie van de Engelse econoom John Keynes, een sociaaldemocraat, jawel, moet je als overheid juist gaan investeren in moeilijke tijden, want dat stimuleert de economie. En het geeft ook nog eens een hele positieve impuls; een toffe vibe, zou je tegenwoordig zeggen. De mensen krijgen er dan zin in om de schouders er weer eens even onder te zetten. Dat hebben we dus vandaag mogen meemaken in het culturele veld. Hartstikke mooi. En dat is ook precies wat we nodig hebben, dat iedereen mee gaat doen, want samen komen we verder.

Wij gaan nu graag even vooruit kijken, voorzitter. Je kunt elke euro maar één keertje uitgeven en dat willen wij zo slim mogelijk doen. Diverse beleidsdomeinen kunnen gekoppeld worden, zodat de ingezette euro's meer opbrengen. Het mes kan namelijk aan twee kanten snijden. Daar willen wij nu aandacht voor vragen. Het afgelopen jaar hebben we gepraat over de omgevingsvisie, die is goed op stoom, mooi zo, de invulling van gebiedspas paspoorten in Gorinchem-west, waarin ook infrastructuur wordt opgenomen, de visie Wonen en zorg Gorinchem-west, klimaatadaptatie, en er komt een plan van aanpak voor wegenonderhoud en vernieuwing. Gorinchem-west staat dus opeens volop in de belangstelling en daar is maar één verbindende en alom vertegenwoordigde factor aanwezig, en dat is vergrijzing. Gildenwijk, Haarwijk, Stalkaarsen, de vergrijzing bereikt over een jaar of tien een toppunt. Dus als we in deze wijken aan de slag gaan, dan pleiten wij voor een integrale aanpak. Maak Gorinchem zoveel mogelijk senior-proof. Bijvoorbeeld bij wegenonderhoud kun je meteen rekening houden met toegankelijkheid voor rollators, scootmobiel, maar ook kinderwagens. Heel belangrijk. We noemen dat meekoppelkansen, die niet meer hoeven te kosten per se. Gehandicaptenplatform en de Wmo-adviesraad – ik heb hem al eerder gehoord vandaag – worden graag aan de voorkant betrokken. Gebeurt dat nu eigenlijk wel? Hetzelfde geldt voor klimaatadaptatie en biodiversiteit. Gaat er een weg, trottoir of een sloot op de schop, kijk dan meteen of er meekoppelkansen zijn. Probeer er een integrale aanpak van te maken. We kunnen iedere euro immers maar één keertje uitgeven.

Speciale zorg verdient wat ons betreft de zorg. Het is te hopen dat het Beatrixziekenhuis en de SEH ook in de toekomst in Gorcum blijven en dat er ook voldoende huisartsen zijn. Er is sprake van een landelijk huisartsentekort. Zorgcentra zoals de Colvenier hebben niet het eeuwige leven. Bij de plannenmakerij voor de toekomst op het gebied van ruimtelijke

ordering moet rekening worden gehouden met voldoende ruimte voor nieuwe zorgcentra in de wijken voor de eerstelijnsgezondheidszorg. Dat is heel erg belangrijk. Het zal moeilijk worden om nieuwe praktijkhouders aan te trekken. Een goede locatie helpt. Daar kan de gemeente iets aan meewerken. Een huisartsenorganisatie kan misschien helpen om praktijkhouders te werven. Hoe staat het eigenlijk met de dekking van huisartsen in de Gorcumse wijken? Werving is ook nodig voor voldoende zorgpersoneel. De beroepencampus en de verhuizing van Omnia naar de locatie van het Da Vinci College is hiervoor een goede zet. We horen echter dat er in Gorinchem nauwelijks nog zorgopleidingen zijn. Is dat zo? Het zou mooi zijn als er een samenwerking met de Rivasorganisatie tot stand komt, waardoor jonge mensen enthousiast worden voor een baan in de zorg. Dat hebben we namelijk heel hard nodig.

Voorzitter, we hebben een doorkijkje gemaakt naar de toekomst en we zijn benieuwd naar de antwoorden van het college. Geen moties of amendementen op dit moment van Gorcum actief. Ik heb er eentje in de kontzak voor de huisartsen. Tenslotte hebben we nog wel een laatste, prangende vraag, en ik heb hem eerder gehoord hier vandaag: hoe gaat het nu met de Gorcumpas?

Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Tekir, D66.

D66

De heer Tekir: Voorzitter, dank u wel. De politieke beschouwingen staan dit jaar helaas in het teken van fikse lastenverhogingen en pijnlijke bezuinigingen, van bezuinigingen in de zorg tot aan het terugschroeven van allerlei subsidies. Denk aan drie ton minder naar Avres, een ton minder naar de Dienst Gezondheid en Jeugd, € 80.000 korting op verenigingen, stichtingen en liefst € 530.000 minder aan subsidies de komende jaren. En dan heb ik het nog niet over de ongekende lastenverhogingen, zoals 40% bovenop de parkeertarieven, 5% extra verhoging van de OZB en zelfs een avondje zwemmen gaat volgend jaar met € 2 omhoog. Eén ding staat vast, voorzitter: iedere Gorcumer zal dit merken in de portemonnee. Ik kan me voorstellen dat ook het college zelf had gehoopt op een iets ander oogstjaar. Het jaar 2025 is namelijk het laatste volledige begrotingsjaar in deze bestuursperiode en je wilt natuurlijk vooral laten zien wat je wel voor elkaar hebt gekregen. Maar de realiteit is anders, voorzitter. De realiteit is dat we de rekening van onze machteloosheid leggen bij de stad, bij al die inwoners, verenigingen, stichtingen en ondernemers. Het moge duidelijk zijn dat D66 andere keuzes had gemaakt.

Het geruststellende nieuws is dat we niet weer een alternatieve begroting gaan indienen. Die discussie hebben we bij de perspectiefnota al gevoerd en eerlijk gezegd met een bittere nasmaak daaraan. Maar nu alles is verwerkt in de begroting, hoort er wel een financiële beschouwing vanuit de raad bij. Het is namelijk best interessant om te kijken wat al die bezuinigingen doen in de begroting, of al die begrotingsmaatregelen.

Het goede nieuws is dat de meerjarenbegroting sluitend is, met dank aan de septembercirculaire van het rijk, want daarmee komt ook het jaar 2027 in de zwarte cijfers. Maar het is wel opvallend dat intussen het meerjarig saldo in vergelijking tot die perspectiefnota zo ongeveer is gehalveerd, van toen, enkele maanden terug, pakweg 4 miljoen naar zo'n € 2 miljoen nu. En dat is gek, voorzitter. Ik ben daarom wat dieper in de cijfers gedoken en wat je dan ziet is een haast sluimerende stapeling van allerlei meerkosten in verschillende programma's. Ik noem er een paar, want het gaat echt om

forse bedragen. De bijdrage aan Waardlanden gaat bijvoorbeeld met 7,5 ton omhoog, gewoon structureel, of de bijdrage aan de veiligheidsregio gaat met bijna zeven ton omhoog. Maar ook de Wet maatschappelijke ondersteuning kost ons volgend jaar bijna € 1 miljoen meer. En zo zijn er nog een paar voorbeelden waar we het niet eens over hebben, maar die wel flink aantikken. De vraag die bij ons in de fractie opdoemt is: hebben we wel voldoende grip op deze budgetten? Het lijkt er namelijk op alsof het ons allemaal overkomt. En ik snap best dat sommige meerkosten, zoals autonome ontwikkelingen, loon en prijs, onvermijdelijk zijn, die heb je gewoon te nemen, maar het is toch gek dat we bijvoorbeeld sinds de invoering van het nieuwe afvalbeleid almaar hogere kosten maken? Dit is nu al het tweede jaar op rij en de invoering alleen al heeft de deelnemende gemeenten meer dan € 10 miljoen gekost. En dan betalen we ook nog eens jaarlijks continu bij. En ja, die rekening komt straks natuurlijk bij de inwoners. Wij missen in dit dossier echt nog een stukje slagkracht om in te grijpen. Begin bijvoorbeeld eens met een benchmark op inzamelkosten, zodat van daaruit stappen kunnen worden gezet. We zijn benieuwd hoe het college daartegen aankijkt.

Wat verder opvalt is dat een hoop bezuinigingen nog niet zijn ingevuld, met name in de jaren vanaf 2026. Daarmee wordt de rekening doorgeschoven naar de volgende colleges. Dat baart ons zorgen, ook omdat dat wat wel is ingevuld niet zaligmakend is. Het laat niet alleen zien hoe lastig deze opgave is, maar ook dat het allemaal onvoldoende doordacht is. Alleen al bij het onderdeel subsidies hebben we nog ruim drie ton aan in te vullen taakstellingen. En als je ziet hoeveel pijn en moeite het in 2025 kost, dan houden wij ons hart vast voor hierna. Een exemplarisch voorbeeld is dat we in 2025 tot aan bedragen van € 1.000 subsidies gaan korten, zoals bij slachtofferhulp. Ander exemplarisch voorbeeld is de abrupte beëindiging van de subsidie voor het Familiehuis vanaf 2026. Wij missen de logica in de argumentatie hiervoor. Het college wil namelijk, vooruitlopend op een evaluatie, alvast de subsidie op nul zetten, terwijl het logischer zou zijn om eerst gewoon eens die evaluatie af te wachten en daarna te handelen op basis van de uitkomsten. Het zou ook gewoon opmerkelijk zijn als wij dit kersverse museum, want dat is het, een onzekere toekomst in het vooruitzicht zouden stellen. Daarom dienen we een motie in waarmee we de raad vragen dit nieuwste museum van de stad te koesteren, want sinds twee weken is het ook officieel geregistreerd.

Wat trouwens ook een flinke klap krijgt als het gaat om financiën, is het weerstandsvermogen. Na de onttrekking van € 3,8 miljoen uit de algemene reserve duikt die ineens naar 1,29, voor het eerst onder de norm, misschien niet à la minute reden tot paniek, maar het is wel tekenend voor de financiële sturing. De stapeling van ambities eist zijn tol. De algemene reserve moet ingezet worden om investeringen mogelijk te maken. Er is verder geen vet meer aan de botten.

Kortom, voorzitter, de financiële beschouwing is er dit jaar helaas niet eentje van rozengeur en maneschijn. Ik ga daarom snel door naar enkele inhoudelijke thema's die in het bijzonder de aandacht van mijn fractie hebben.

Op 1 natuurlijk onderwijs. Met het nieuwe Gilde leveren we straks een prachtige school af en daar zijn we trots op. Maar wie schetst onze verbazing dat er een nieuw IHP komt terwijl de vorige nog niet is uitgevoerd? Zo ligt er nog geen plan voor de renovatie van de Anne Frankschool, de J.P. Waaleschool of de Samen Onderwegschool in de Gildenwijk. Onze zorgen nemen toe omdat in deze begroting voor het eerst het college

zelf ook erkent dat het budget op rood staat, wat we al jaren roepen vanaf deze plek. Onze vraag wordt daarom alleen maar urgenter. Wanneer komen die businesscases naar de raad en om welke scholen gaat dat dan? Welke scholen hebben echt prioriteit?

Op nummer 2 Jeugdzorg? Eind vorig jaar hebben we na een kritisch rekenkamerrapport de opdracht gegeven om werk te maken van de wachtlijsten. Dat het een veelkoppig monster is, blijkt alleen al uit het feit dat er jaarlijks geld bij moet, zo ook weer in deze begroting. Toch heeft het college bedacht om de Dienst Gezondheid en Jeugd met een ton te korten. Wij denken echt dat dit het laatste is wat je kunt doen, omdat hiermee de kans toeneemt dat kwetsbare kinderen die opgroeien in een onveilige situatie, minder vaak en tijdig de hulp en bescherming zullen krijgen waar ze wettelijk recht op hebben. Daarom dient D66 samen met de Partij van de Arbeid en Democraten Gorcum een amendement in om deze bezuiniging terug te draaien.

Op nummer 3 fietsveiligheid. D66 vindt het nog steeds onbegrijpelijk dat het college de top-10 knelpunten heeft gereduceerd tot een top-7. Er is al het één en ander over gezegd, dus deze houd ik kort. Maar daarmee schuiven we de problemen op de Newtonweg, Paardenwater en de rotonde Spijksedijk-Lingebrug op de lange baan, terwijl die laatstgenoemde knelpunten ook een duidelijke koppeling hebben met Eike's Hof, iets wat we allemaal belangrijk vinden. Zou het dan niet slimmer zijn om in 2025 de Eike's Hof met die aanverwante knelpunten op te pakken?

Op 4 vluchtelingenopvang. Hoewel het laatste woord over de Spreidingsbeleid nog niet is gezegd, kunnen we al wel constateren dat het landelijk effect sorteert. Daarom is D66 blij met de oproep van de commissarissen van de Koning eerder deze week, die aangeven: voer die Spreidingsbeleid onverkort uit. En als we dan kijken naar Gorinchem, constateren we dat we volgend jaar zo'n vijftig plekken tekort komen. Het klinkt hard, maar door die verantwoordelijkheid niet volledig te nemen, dragen we feitelijk bij aan het tekort aan opvangplekken. En als we dat allemaal doen, dan zien we weer mensen op grasvelden. D66 wil daarom een plan van het college hoe we in 2025 alsnog kunnen voldoen aan de opgave. Kunt u dat toezeggen?

5. Wonen. Even wat cijfers daarover. Wij begrijpen dat we volgend jaar naar verwachting 200 woningen gaan opleveren, maar tegelijkertijd slopen we 130 woningen in de Haarwijk. Netto dus een plus van 70 woningen in een heel jaar is. Is dat de ambitie die we als gemeente hebben? We vinden het jammer dat tijdelijke oplossingen zoals flexwoningen niet volledig benut worden. Die discussie hebben we gehad, maar wij kwamen bijvoorbeeld een evenement tegen laatst in Gelderland, de Gelderse Woonmaand, daar staan nu prachtige modelwoningen, variërend van € 30.000 tot € 160.000. Waarom zou het daar wel kunnen en in Gorinchem niet?

Dan de laatste twee punten, voorzitter.

6. De middenstand, oftewel onze lokale ondernemers. We investeren al jaren in de versterking van het winkelgebied en dat is hartstikke goed, bijvoorbeeld via het Warenhuisidee, dat we als raad ook hebben omarmd. Ondernemers maken daar ook echt wat moois van. Dat is een knappe prestatie in een toch wel provinciestad. Maar D66 is bang dat we dit succes eigenhandig gaan terugdraaien met de fikse verhoging van de parkeertarieven. Want de aantrekkelijkheid van de binnenstad krijgt daarmee wel een dreun. Dat wat met bloed, zweet en tranen is opgebouwd, dreigt weer kopje onder te gaan.

We snappen ook de zorgen van de ondernemers. We vragen daarom het college om de gevolgen van deze verhoging over één jaar te evalueren. Kan het college dat toezeggen? Tot slot, voorzitter, de organisatie. Je zou het bijna vergeten, maar dat doen we niet, want ook de organisatie krijgt toch wel een flinke taakstelling te verduren. En hoewel er zeker winst valt te behalen in het beperken van externe inhuur, zien we ook dat de middelen voor organisatieontwikkeling sneuvelen. Daar maken we ons toch wel een beetje zorgen over, omdat wij het liefst zien dat de middelen die we nog hebben optimaal worden ingezet voor het ontwikkelen van ambtelijk vakmanschap en het borgen daarvan. Dat is trouwens ook iets wat de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid schrijft in zijn meest recente onderzoeksrapport met als titel 'De deskundigheid van gemeenten staat onder druk'. Die kwetsbaarheid blijkt ook het grootst bij de kleinere gemeenten, wat natuurlijk geen verrassing is. Dus laten we de middelen die we nog wel hebben inzetten ter bevordering van ambtelijk vakmanschap en behoud van kennis die we in huis hebben. We zijn benieuwd hoe het college hiertegen aankijkt.

Dank u wel.

Amendement A07: Bezuinigen op jeugdzorg is het laatste wat je kunt doen

De gemeenteraad van Gorinchem,

in vergadering bijeen op 7 november 2024;

stelt voor om uit de Taakstelling sociaal domein (besparing van € 700.000) het volgende onderdeel te schrappen en als zodanig te verwerken in de meerjarenbegroting:

- Efficiëntie Dienst Gezondheid & Jeugd t.h.v. € 100.000 vanaf 2025.

Ilhan Tekir, D66

Paulien de Groot, PvdA

Motie M07: Koester het Hamelmuseum

De gemeenteraad van Gorinchem,

in vergadering bijeen op 7 november 2024;

vraagt het college

de jaarlijkse subsidie voor het Hamelmuseum niet te korten voordat er een evaluatie heeft plaatsgevonden die daar aanleiding toe geeft.

Ilhan Tekir, D66

De voorzitter: Interruptie de heer Klein.

De heer Klein: Dank u wel. In verband met tijdsbesparing heb ik even gewacht tot het eind. Ik heb goed geluisterd naar de heer Tekir. Op een gegeven moment geeft hij aan: we hebben bijna geen vet meer op de botten. Daar kijken wij misschien iets anders tegenaan, maar ik hoorde de heer Tekir zeggen dat er bijna geen vet meer op de botten zit. Tegelijkertijd komen er wel allerlei voorstellen om dat nog minder te maken. Hoe ziet de heer Tekir dat dan en wat moet er dan wel gedaan worden? Ik hoef geen tegenbegroting, maar dat betekent natuurlijk inherent wel dat de lasten nog zwaarder worden als we niet gaan zitten op efficiency.

De heer Tekir: Voorzitter, het feit dat we geen vet op de botten hebben, blijkt uit het weerstandsvermogen, die voor het eerst onder de norm duikt. Dat is ook echt historisch, over historische momenten gesproken. En ja, het klopt, voorzitter, dat wij de meest pijnlijke beslissingen in de bezuinigingsronde willen terugdraaien, en dat doen we met

een heel duidelijk doel. Bij de jeugdzorg gaat het echt om kinderen die we niet langer in onveilige situaties willen laten. Dat willen we allemaal niet.

De heer Klein: Voorzitter, om tijd te besparen, opnieuw. Ik snap alle voorstellen heel goed, dus die uitleg heb ik niet nodig. Het gaat er mij meer om: vindt D66 dan dat het vet dat nog op de botten zit, nog minder mag worden? Of mogen de lasten omhoog?

De heer Tekir: Nee, voorzitter. De voorstellen die wij doen, kunnen gewoon ten laste van het begrotingssaldo. Zoals ik in mijn bijdrage al aangaf, is die positief. Het gaat om bedragen die prima ten laste van het begrotingssaldo kunnen.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van der Geest, CDA.

CDA

De heer Van der Geest: Voorzitter. Als u had gehoopt aan het diner te zitten, moet u toch nog even met mij doen; dat is altijd een tegenvaller.

Voorzitter. Allereerst dank voor de begroting, opgesteld door het college en de ambtelijke organisatie. En nou ja, het is ook een soort hobby van ons als raadslid: we zijn geïnteresseerd in de stad en willen ook het beste doen, maar wellicht willen we ook een beetje de politiek volgen. Zelf luister ik graag naar podcasts als De stemming van Vullings en Van der Wulp bijvoorbeeld, of lees ik de landelijke analyses in de kranten. En als ik dat lees en luister, dan maak ik mij toch wel zorgen over waar we als land heen gaan met dit kabinet. Dat zogenoemde extra-parlementaire kabinet is vooral met zichzelf bezig en deeltjes worden gesloten in achterkamertjes van het Catshuis. Het is eigenlijk een soort permanente kabinetscrisis die ze hebben. Er wordt achter elkaars rug om kwaad gesproken en geroddeld en de oppositie staat buitenspel. Die manier van regeren wordt geduid als amateuristisch. Er worden ongedekte, onrealistische voorstellen gedaan, maar die wel heel groots worden aangekondigd met ronkende persberichten. Want beeldvorming is het belangrijkste voor dit kabinet. Wat mij vooral zorgen baart als ik die analyses hoor en lees, is dat het lijkt alsof ze het over de Gorinchemse politiek hebben. Het is eigenlijk vergelijkbaar met wat hier gebeurt. Terwijl, tegen dit verstandshuwelijk heeft u zelf ja gezegd als coalitiepartijen. En wat daarbij hoort is verantwoordelijkheidsbesef om het beste te doen voor de stad. Dat lijkt af en toe onder te sneeuwen onder de politieke afspraken en om de rit uit te zitten. Je verantwoordelijkheid nemen voor deze stad om die toekomstbestendig te besturen vraagt om verbindingen leggen, onderling, en op persoonlijk vlak gaat het goed hier in de raad, maar ook met inwoners, bedrijven, met verenigingen, noem maar op. Vanuit die behoefte aan meer verbinding proberen wij ons politieke werk te doen. En ja, daarin kunnen we van mening verschillen. Als CDA zijn we de afgelopen 2,5 jaar, proberen we in ieder geval, constructief-kritisch te zijn, de voorstellen te steunen waar we het mee eens zijn, maar ook verbetervoorstellen te doen als we iets willen verbeteren. Denk aan de amendementen rond De Nieuwe Doelen, zojuist ook nog eentje, ons amendement over de financieringsstructuur van het zwembad, waarbij die helemaal op zijn kop ging daardoor, en om de Banneweg fase 2 gewoon goed uit te voeren in plaats van het knip- en plakwerk van de Nieuwe Hoven. Maar vaak is het een heilloze weg. Alleen toen we kopje-onder dreigden te gaan, financieel, bij het zwembad, werd het zelfs een aantal coalitiepartijen te gortig. Maar veel vaker haalden ze het niet. Om nog even recenter te kijken bij de PPN:

als oppositiepartij dienden we samen twaalf amendementen en twee moties in en er brak er slechts eentje door de coalitiediscipline heen. Tot zover de verbinding, voorzitter. En dat is frustrerend.

De voorzitter: Interruptie mevrouw Hamann.

Mevrouw Hamann: De heer Van der Geest schetst wel een heel naar beeld van de gemeenteraad van Gorinchem, zeker als hij de vergelijking maakt met de regering die Nederland op het ogenblik heeft. En voor wat betreft de amendementen: het CDA is ook echt wel eens succesvol met amendementen. Ik snap niet dat de heer Van der Geest dat zomaar vergeet.

De heer Van der Geest: Ik noemde er net eentje, dat ging over de financieringsstructuur van het zwembad. Nou, waarvan akte.

Maar, voorzitter, we gaan het toch weer proberen vanavond. Het was wel kiezen met deze begroting, net zoals het college voor lastige keuzes heeft gestaan. We richten ons vandaag op verenigingen, parkeren en de Gezel.

De verenigingen. Het woord komt nul keer voor in het coalitieakkoord, en dat blijkt ook wel als we nu naar deze begroting kijken, terwijl verenigingen volgens onze partij zo ontzettend belangrijk zijn. Ze zorgen voor verbinding, voor levenslange vriendschappen met mensen waarmee je voetbal of muziek maakt. En er lopen elke dag talloze vrijwilligers rond om die verenigingen levend en betaalbaar te houden. Op landelijk niveau worden onbegrijpelijke keuzes gemaakt, zoals het stopzetten van de BOSA-subsidie of de BTW-verhoging. Maar ook hierin lijkt onze lokale coalitie op de landelijke coalitie. Subsidies worden niet geïndexeerd, de huren en de OZB niet-woningen worden vrolijk verhoogd en tijdens de I&O over de begroting werd het gepresenteerd alsof het eigenlijk niks voorstelde, dat die BTW, of eigenlijk dit hele totaalpakket aan lastenverzwaringen geen effect had. Maar bel net als wij een paar verenigingen op en je komt tot de conclusie dat de contributie met 7 tot 10% wordt verhoogd, plus nog een verhoging van de kantineprijzen. En dat zijn alleen de vereniging die het dŭrven te doen, omdat ze nu al lastig de contributie kunnen innen en leden behouden daarmee. Uit onderzoek blijkt ook dat sporters met een verslechterde financiële situatie, een laag modaal inkomen of een lage sociaaleconomische positie, eerder stoppen door de hoge contributie. En juist die groep sport al minder dan gemiddeld en die gaat nu weer afhaken. Herkent het college dit beeld en deelt het ook onze zorgen? Het aantal leden daalt al jaren, ook lokaal, dat zien we ook in de begroting terug. Het college wil dat wel omhoog krijgen, maar je kunt niet het aantal omhoog wensen en vervolgens allerlei maatregelen nemen om die aantallen toch naar beneden te krijgen, want je steekt hiermee gewoon een stok in de wielen van de verenigingen. En ook dat is parallel met het kabinet, voorzitter, want waar de staatssecretaris van de VVD en de minister-president stonden te juichen bij de Olympische Spelen in Parijs, deden ze er daarna niks aan om de financiële middelen voor de sporthallen van over twintig jaar te realiseren. En dat de verenigingen teruglopen in ledenaantal past natuurlijk in onze trend van de samenleving. Daarom, voorzitter, hebben we een motie voor vandaag, die gaat over een warm welkom met een voucher voor verenigingen, waarmee we nieuwe inwoners stimuleren om lid te worden van een lokale vereniging voor cultuur of sport.

De voorzitter: Interruptie de heer Van Santen.

De heer Van Santen: Ja, ik wil even een kleine correctie maken. Ik snap dat de heer Van der Geest graag de VVD benoemt, maar staatssecretarissen zitten namens het kabinet. Dat wil ik u even meegeven.

De heer Van der Geest: Dat is staatkundig juist, voorzitter, maar u profileert zich met de VVD wel erg graag met die staatssecretaris.

Voorzitter. Het tweede punt is het parkeerbeleid van deze coalitie. We hadden nooit gedacht dat een college met onder andere de VVD en ChristenUnie/SGP de tarieven met 10 en 30% zouden verhogen. En niet alleen zo'n enorme verhoging, maar ook zonder enkele beleidsgrondslag of participatie. Want dit zou een puur financiële maatregel zijn. Maar daarmee zie je niet, of wil je niet zien, dat je met parkeertarieven kunt sturen, precies wat die parkeerpanels met inwoners / ondernemers wel hebben bedacht. Eigenlijk wordt vanavond impliciet instemming gevraagd om betaald parkeren in te voeren op de zondag in de benedenstad, wordt een beperkte tweede vergunning even duur als een volwaardige eerste vergunning en stijgen de kosten van deze vergunning met 40 en 740%. En vindt het college dan echt nog steeds dat er geen beleidskeuzes worden gemaakt? Maar we horen het vanavond graag, en ook in de B&A, zoals de heer Van Santen ook al aangaf. Uit onze vragen om tot een parkeerbegroting te komen bleek al dat we nu al miljoenen verdienen per jaar met parkeren. Maar door deze stijging die u voorstelt stijgt het netto resultaat naar 2 miljoen per jaar en daar krijgen bewoners, ondernemers en bezoekers niks voor terug, geen laadpalen, geen uitbreiding van Kweeklust en ook geen extra handhaving.

Het derde punt, de Gezel. We hebben bij de PPN een motie ingediend en deze hebben we aangehouden, mede op verzoek van wethouder Dansen. De strekking van deze motie was om deze partij structureel te subsidiëren, want de Gezel is niet meer weg te denken in onze Gorcumse samenleving. Deze partij breekt door de schotten heen en helpt stadgenoten die elders tussen wal en schip vallen. We zijn daarom ook dankbaar dat het college de ruimte gevonden heeft om ze incidenteel dit jaar te steunen. Maar we roepen het college wel echt op om tot structurele steun over te gaan, dit te onderzoeken. Want daarmee erkennen we niet alleen dat het nodig is en dat ze een waardevolle plek innemen in samenwerking met POORT6, het Leger des Heils, met de wijkagenten en onze gemeente zelf, maar zorgen we ook dat de Gezel zich niet meer bezig hoeft te houden met de financiële situatie, maar de mensen echt kan helpen. Want dat verdient de Gezel bij deze mensen ook zeker.

Voorzitter, ondanks alle lastige keuzes waar we niet achter stonden bij de PPN hebben we toch voorgestemd, om ook het college de mogelijkheid te geven met ons in gesprek te gaan, om alsnog die kans te geven. Dat gesprek is wat ons betreft onvoldoende gevoerd en de hand is niet uitgestoken. We hebben de afgelopen jaren altijd voor de grote stukken als perspectiefnota's en begrotingen gestemd, omdat wij ons verantwoordelijk voelen voor het bestuur van deze stad en ook omdat we lastige besluiten die niet altijd de onze zijn, niet uit de weg willen gaan. Maar onze fractie twijfelt vandaag echt of we in kunnen stemmen met de gemaakte keuzes en of we met deze manier van samenwerking verder willen gaan. We wachten het debat daarvoor af.

Motie M08: Verenigingsvoucher

De gemeenteraad van Gorinchem,
in vergadering bijeen op 7 november 2024;
geeft het college de opdracht om:

- nieuwe inwoners een warm welkom te bieden door ze een lokale verenigingsvoucher aan te bieden van €75 om lid te worden van een vereniging;
- voor de uitwerking het college opdracht te geven hiervoor verdere dekking te vinden en dit terug te koppelen aan de raad.

Motie M09: De Gezel heeft waarde en doet ertoe

De gemeenteraad van Gorinchem,
in vergadering bijeen op 7 november 2024;
geeft het college de opdracht om:

- zich in te spannen om De Gezel structureel te subsidiëren

De voorzitter: Dank u wel. En als laatste de heer Van Houwelingen, SP.

SP

De heer Van Houwelingen: Dank u wel, voorzitter. De begroting is voor de gemeenteraad meestal het belangrijkste moment van het jaar. We zien dat het college er alles aan heeft gedaan om de begroting op orde te brengen, door te zoeken, te schrappen, te schuiven en keuzes te maken, alles om ervoor te zorgen dat we in 2026 niet in het ravijn vallen. En, voorzitter, dat hebben we ook hier in de raad met elkaar geprobeerd. De hele gemeenteraad heeft op 29 februari ingestemd met onze motie 'Raden in verzet' en daarmee alle steun gegeven aan het verzet van volksvertegenwoordigers. 'Raden in verzet' heeft al veel gedaan en doet er nog steeds alles aan om gemeenten te behoeden voor een rampzalige val in het ravijn. Het is dan ook eigenlijk wel bijzonder te noemen dat ondanks de inzet van de VNG, de M50 en Raden in verzet, dit geen extra steun voor gemeenten heeft opgeleverd. Maar wat nog erger is, is dat het tijdens het begrotingsdebat van Binnenlandse Zaken, een maand geleden, maar heel eventjes over de gemeentefinanciën ging en de rest van het debat is gestolen door de PVV, omdat die het veel belangrijker vonden om burgemeester Halsema te laten ontslaan dan het over de zorgelijke financiële positie van gemeentes te hebben. Nu was ik al niet heel positief na de verkiezingen welk kabinet daaruit is ontstaan, maar u kunt wel raden hoeveel vertrouwen ik op dit moment nog heb in ons landelijk bestuur. Want het is in 2025 al moeilijk om iets aan bestaanszekerheid overeind te houden en het zal vanaf 2026 moeilijk blijven, of nog uitdagender worden. En dit zal alleen maar kunnen veranderen wanneer we in de Tweede Kamer besluiten de bezuinigingen terug te draaien, maar vooralsnog nog geen licht aan de horizon.

Maar goed, we zijn nu hier bij elkaar voor de begroting, dus laat ik het daarover gaan hebben. Ik wil iedereen bedanken die aan de begroting heeft meegewerkt. Het zal niet zijn meegevallen. De begroting is sluitend en deze doet ook pijn. Waar we vorig jaar nog met angst en beven richting het ravijn jaar keken, lijkt die vrees wel door realistisch en behoedzaam om te gaan met het beschikbare geld, enigszins te zijn afgenomen. Het perspectief van Gorinchem ziet er beter uit dan vorig jaar, de begroting heeft een voorzichtig positief resultaat en is in evenwicht. Wat het coalitieakkoord en het collegeprogramma betreft zitten we op schema, en dan denk ik terug aan de turbines die door stuurmanskunst niet meer op Avelingen lijken te komen. Denk ook aan de woonzekerheid, zoals het invoeren van een opkoopverbod, de bewoningsplicht, de inkomensgrens in de minimaregeling die is vastgesteld op 130% en de schuldenpositie is

op de lange termijn verbeterd. En dan hebben we vanmiddag eindelijk een besluit genomen op een eindeloos dossier voor een groot podium in Gorinchem. We zien dat op een creatieve manier wordt gewerkt. Er wordt goed gezocht naar nieuwe mogelijkheden, nieuwe openingen, nieuw geld, zelfs een bijdrage pas nog gehaald voor een woningbouwimpuls van 9 miljoen en er wordt samengewerkt met de steden Goes en Culemborg om een passende vergoeding te krijgen voor het huisvesten van middelbare scholen in steden met een centrumfunctie. En waar een periode terug nog vooral visies en vergezichten werden gemaakt, en dat is zeker geen verwijt, want richtingen zijn absoluut essentieel, merken we nu wel dat er een college zit dat vooral gericht is op uitvoeren en afmaken. Kort gezegd: de zaken zijn best goed geregeld, er is een stabiele basis naar de toekomst, ondanks zware tegenvallers zoals de beschoeiingen, het zwembad en wegonderhoud, en daar mogen we ook best trots op zijn.

Voorzitter. Ik weet dat we als SP tijdens de behandeling van de perspectiefnota chagrijnig waren over het geld dat werd weggehaald bij het sociaal domein en dat de VVD op haar beurt weer bezorgd was over de stijging van de OZB-belasting. We hebben gesproken over het niet indexeren van de subsidies en geen van de fracties was te spreken over de stijgende woonlasten. Maar feit is, zoals ik eerder heb aangegeven, dat we een kabinet hebben dat nog steeds onzekerheid veroorzaakt en dat er eigenlijk weinig te kiezen is. Kunnen we als raadsleden nog wel plannen maken die geld kosten? Kunnen we als raadsleden nog wel plannen maken die geen geld kosten? Wat doen we als raadsleden nog wanneer we tegenvallers hebben? Kortweg: is Gorcum voldoende weerbaar en wendbaar? Daarnaast willen we bewoners en ondernemers wel iets teruggeven voor de hogere lasten: een toekomstbestendige stad, een duurzame stad waar we moeten waken dat er tweedeling ontstaat in de klimaatmaatregelen en in tijd en geld, een rechtvaardige stad waarin we samenleven en omzien naar elkaar, en dat ook zwaar weegt, een leefbare stad waar het goed toeven is met leven en energie, hier vaker de bruisfactor genoemd, een gezonde stad met mogelijkheden om te bewegen, te spelen, te sporten bij verenigingen en openbare ruimte, een eerlijke stad met gelijke kansen en een veilige stad op straat en in huis. We zien het terugkomen in de begroting en in de programma's. We gaan in 2025 nog het integraal veiligheidsplan krijgen, we gaan verder met de raadsagenda betreffende de starterswoningen, er komt een museumvisie en het pedagogisch educatief ecosysteem. Daarnaast, en daar ben ik ook zeker niet de eerste in, kijken we uit naar de Stadspas.

En natuurlijk zouden we soms best wat meer willen. We hebben ook wensen. Hoewel de prijzen niet meer zo hoog zijn als na corona, blijven de kosten voor essentiële zaken zoals huur, zorg, boodschappen en de energierekening nog steeds aan de hoge kant, werkt het afvalstelsel zeker niet optimaal en maken mensen zich zorgen over de verkeersveiligheid rondom scholen, de Arkelsedijk en laatst nog de Concordiaweg – het Jeugdjournaal is er zelfs mee gehaald dankzij de initiatiefnemers. Voor het afvalbeleid en de verkeersveiligheid hebben wij nieuwe ideeën. Helaas is het nog te prematuur om ze vandaag al hier op tafel te brengen. We gaan deze ideeën zeker verder uitwerken en we hopen dat deze ideeën ook realistisch en haalbaar zijn en komen dus later hierop terug. Maar om vast een tipje van de sluier op te lichten en de wethouder ook geen schrik aan te jagen: het gaat om een kleine aanpassing in het afvalbeleid die uitgaat van belonen in plaats van betalen.

Verder staat de SP niet te juichen, maar we zijn wel tevreden met de oplossing die het college heeft aangedragen op sociaal domein - tevreden dat er ruimte is gevonden door efficiënter met ICT en huisvesting om te gaan en door effectiever te opereren, en dat het niet ten koste gaat van mensen door het drastisch afschalen van zorg en ondersteuning, maar dat we mensen kunnen blijven helpen. . . .

Mevrouw Pellikaan: Voorzitter, bij wijze van interruptie. Ik vraag mij af wat de SP vindt van de verhoging van de eigen bijdrage voor de Molenhopper, omdat hij omschrijft dat de bezuinigingen in het sociaal domein juist niet de inwoners raken. En ik vind dit er nou juist eentje die dat specifiek wel doet. Hoe kijkt de SP daarnaar?

De heer Van Houwelingen: Dat is een hele goede; ik had hem eerder eigenlijk van mijn linkerkant verwacht! Ik heb deze ook gezien, de Molenhopper. Het is helaas een amendement dat twee delen bevat. Ik heb er uitgebreid met mevrouw De Groot over gebeld, ik heb er ook hier in het stadhuis informatie over opgezocht. Ik heb er zelf geen... of wij, want ik heb zeker ook mijn fractielid gevraagd van: kijk eens mee, waar kunnen we nog ruimte vinden? Ik heb er nog niet direct ruimte voor gevonden. Ik hoop dat we ergens ruimte mogen krijgen et cetera. Ik heb wel begrepen hier vandaan, tijdens het belletje, dat we in ieder geval de chronisch zieken tegemoet kunnen komen door de meerkosten te compenseren. Dus ik heb wel begrepen dat er enigszins wat ruimte zit om daarin wat lasten te verlichten. Ik kan nog niks beloven, want ik heb nog geen ruimte gevonden en ik heb ook nog niks gehoord van het college, dus ik hoor daar ook graag een reactie van. En dan ga ik echt na het eten, of na de reactie daarvan, verder kijken wat we daarmee kunnen doen. Ik ben wel positief en zeer geïnteresseerd in wat mevrouw De Groot heeft aangedragen.

Mevrouw Pellikaan: Als de SP op zoek is naar ruimte, is dit natuurlijk gewoon 2 miljoen ruimte in ons meerjarig begrotingssaldo.

De heer Van Houwelingen: Wat ik heb begrepen, en zo ben ik ook op zoek gegaan samen met mijn fractiegenoot, is dat we binnen dat stuk van het sociaal domein die ruimte hebben gevonden. Ik dacht het te hebben gevonden in de reserve, ik begreep alleen wel dat dat niet mocht omdat dat incidenteel mag en niet structureel. Ik hoop gewoon dat ik straks ergens een haakje krijg, of gevonden krijg, waar we zeker hieraan mee kunnen doen. Ik sluit hem niet af, ik gooi hem niet weg. Ik wil graag horen van een ander waar we een opening zien en dan wil ik zeker in die stroom mee.

Voorzitter. Het is zeker niet altijd zomer, het is herfstachtig, bewolkt en we hopen de storm te ontlopen. Natuurlijk hadden wij zeker een positievere begroting voor onze ogen willen hebben, waarin we meer mensen kunnen ondersteunen die het nodig hebben, verenigingen en instellingen meer zekerheid kunnen bieden, maar we zijn tevreden met deze begroting en positief, zeker over de discussies die niet alleen na deze begroting, maar ook in de andere vergaderingen worden gevoerd en de sfeer waarin die worden gevoerd. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan hebben we hiermee alle algemene beschouwingen van de fracties gehad. We gaan nu eerst de maaltijd gebruiken. Ik stel voor daarvoor, zoals gepland, een uur te nemen, dan kunnen tevens allerlei politieke zaken met elkaar

besproken worden. Het is nu tien voor zes, dus we gaan om tien voor zeven weer verder en dan starten we met de beantwoording van het college. Eet smakelijk.

De vergadering is geschorst (17.50 uur).

Schorsing

De voorzitter: Ik heropen de vergadering (18.50 uur). We zijn bezig met de behandeling van de begroting. We hebben de eerste termijn gehad vanuit de fracties. Toen zijn we geschorst, zodat we allemaal de maaltijd konden gebruiken. Ik hoop dat u allemaal heerlijk hebt gegeten van het stampotbuffet. We gaan nu verder met de eerste termijn vanuit het college.

Reactie college op eerste termijn raad

De voorzitter: Ik wil graag als eerste vanuit het college de wethouder financiën, mevrouw Molengraaf, het woord geven.

Wethouder mevrouw Molengraaf

Wethouder mevrouw Molengraaf: Dank u wel, voorzitter. Ik heb toch best ook wel veel complimenten gehoord voor deze begroting, complimenten voor de ambtelijke organisatie en die zijn niet meer dan terecht, want er is ontzettend hard gewerkt om in pittige tijden een sluitende meerjarenbegroting te kunnen presenteren, en dat – en dat werd ook door velen van u gememoreerd – we tegelijkertijd ook heel veel naar de uitvoering hebben gebracht. Dat was ook een van de doelstellingen van deze coalitie: de tijd van visies wás, we willen zoveel mogelijk naar de uitvoering. Tegelijk doet het ook pijn, en dat hebben we ook van bijna elke fractie gehoord, en neem van mij aan dat dat ook in het college zo was.

Voorzitter. Er zijn positieve begrotingssaldo, er zijn ook een aantal ‘maars’. We hebben nog het een en ander aan taakstelling in de komende jaren te realiseren, we hebben lang nog niet alles hard kunnen maken. Ook werd gememoreerd dat het kabinet dat er nu zit door een wat, nou ja: bijzondere manier van opereren, veel onzekerheid geeft, waardoor we ons eigenlijk afvragen of gemeenten wel in beeld zijn en de uitdagingen waar we als gemeente voor staan op diverse terreinen wel gezien worden. De marges zijn minimaal, dat kunt u zien, ongeveer 0,5% op de hele begroting, dus niet heel ruim. En elk jaar zien we tegenvallers die we niet aan hebben zien komen, waarvoor we putten uit het begrotingssaldo. Daarnaast hebben we ook nog de ambitie dat we willen sparen voor een aantal uitdagingen, bijvoorbeeld het IHP en mobiliteit, wat alleen kan als de begrotingssaldi voldoende zijn. Voorzitter. Dat is waar we tegenaan kijken met elkaar. Er zijn diverse vragen gesteld die ik wil doorlopen, daarna wil ik kijken naar een aantal amendementen en moties.

De eerste vraag, gesteld door meerdere fracties, ging over de Gorcumpas of Stadspas: hoe staat het daarmee? Voorzitter, ik kan niet ontkennen dat dat best lang duurt. We zijn met name op dat idee van een Stadspas gekomen in relatie tot het nieuwe zwembad. We zijn daar druk mee bezig en hebben bij verschillende gemeenten gekeken naar voorbeelden. Soms hing daar een prijskaartje aan waarvan we zeiden, ‘nou, dat is in Gorinchem niet te doen’, dus we zijn dat druk in kaart aan het brengen en in 2025 – ik hoop in het begin van het jaar – komen we naar u toe met een voorstel, waarbij wij u de vraag zullen voorleggen

of u daarvoor dan ook ruimte in de PPN wilt maken. Dus zo staat het er voor: we zijn er druk mee bezig, we zijn het niet vergeten.

Datzelfde geldt voor de visie op mobiliteit; er zijn ook een aantal fracties die het daarover gehad hebben. Op dit moment zijn we druk bezig in de uitvoering dingen verder te brengen. U hebt het allemaal kunnen zien: de Haarsekaden, Eike's Hof, de Haarweg rondom de scholencampus en ook voor de Banneweg ziet u momenteel de eerste voorbereidingen. In 2025 gaan we onder de nieuwe Omgevingswet werken met het programma mobiliteit, dan zullen we de mobiliteitsvisie evalueren, herijken, hoe je het ook maar ook wilt. Onder dat programma mobiliteit hangt parkeren en ook fietsparkeren, dan gaan we daarnaar kijken met elkaar en dan wil ik ook graag bij u ophalen hoe we daarmee verder moeten. Wat daarin meegenomen zou kunnen worden, is de wens om te kijken of we vrachtverkeer op bepaalde routes kunnen weren. Ik heb u al in een eerdere vergadering, waarin daarover mondelinge vragen werden gesteld, aangegeven dat dat best wel heel erg lastig is of dat kan, maar ik zou haast zeggen: laten we dat dan ook eens goed onderzoeken. Dat zou dan meegenomen kunnen worden.

Er is een vraag gesteld over de Stichting Urgente Noden. Als het goed is, krijgt u daar nog deze week en anders begin volgende week een raadsinformatiebrief over. . .

De voorzitter: Interruptie de heer Van Santen.

De heer Van Santen: Een korte verduidelijkingsvraag aan de wethouder over dat vrachtverkeer. U zei dat we gaan onderzoeken of we dat kunnen verbieden of niet op bepaalde routes, maar kunt u iets specifieker zijn? Gaat het dan echt over doorgaande routes en gaat het heel de tijd, of alleen als bijvoorbeeld de snelwegen vast staan? Wat gaat u onderzoeken?

Wethouder mevrouw Molengraaf: U hebt geroepen volgens mij dat u iets wilt met het vrachtverkeer dat dwars door de stad akkerde. Nou, laten we dat als vertrekpunt nemen en eens in kaart brengen hoe dat vrachtverkeer loopt. Er zijn natuurlijk al een aantal routes die het vrachtverkeer niet mag nemen, dus als ze van de betoncentrale af komen, mogen ze niet naar Arkel, maar dan komen ze wel door Gorinchem. Nou, hoe gaan we daarmee om? En wat betekent het als de nieuwe Lingebrug wel of niet komt voor die routes? Dus dat moeten we in kaart gaan brengen en dat kan zo breed en zo smal als u wilt.

De voorzitter: Interruptie de heer Koçak.

De heer Koçak: Mevrouw Molengraaf had het erover dat we een raadsinformatiebrief zouden krijgen over SUN. Kunnen we nu ieder geval horen wat de inhoud van de raadsinformatiebrief is?

Wethouder mevrouw Molengraaf: Nou, ik kan een korte samenvatting geven, want de raadsinformatiebrief is best informatief. Zo hoort dat, denk ik, ook. De brief geeft een heel overzicht van alles wat we doen, waarmee we, denk ik, een redelijk sluitend verhaal kunnen presenteren, waarbij we geconstateerd hebben dat de Stichting Urgente Noden een erg dure oplossing is voor iets wat we anders op kunnen lossen. De Stichting Urgente Noden is vooral om hele acute financiële problemen op te lossen, eigenlijk een beetje buiten de reguliere regels, nou ja, dat ook weer niet helemaal, maar in ieder geval kunnen

we snel iets oplossen en daarna kijken we wel hoe we verder gaan. Maar zo'n potje is er ook bij Avres en bij het sociaal team, en dat hebben we in kaart gebracht voor u. Dat is voor ons de reden om Stichting Urgente Noden niet te doen, omdat die geloof ik € 42.000 per jaar kost, en daar begin je dan mee, dus dat vind ik gewoon een heel groot bedrag dat we niet in kunnen zetten voor daadwerkelijke hulp. Het zijn een medewerker et cetera die je daarvan moet betalen en dat vind ik eigenlijk zonde van het geld. Dat is heel in het kort wat in de raadsinformatiebrief staat, met nog heel veel meer.

Er zijn opmerkingen gemaakt over de vluchtelingenopvang door ChristenUnie/SGP en D66, met de insteek eigenlijk een warm welkom. Volgens mij doet Gorinchem heel veel al heel lang. We hebben drie locaties voor de Oekraïners, waar we rond de 300 mensen opvangen. Het kleinschalige AZC. U bent daar wezen kijken, het staat, het wordt verder goed ingericht voor tien jaar 150 personen en daarmee hebben we 75% van wat we volgens de Spreidingswet moeten doen gedaan. Ik heb volgens mij ook in een eerdere sessie waar vragen gesteld zijn over de 50 mensen die we nog zouden moeten opvangen, wat dan dus de resterende 25% is, met u gedeeld dat ik volgend jaar met u in gesprek wil. Ik wil eerst het proces van het verhuizen van de Vroedschapsstraat naar het nieuwe AZC doorlopen. En heel eerlijk: als elke gemeente in Nederland 75% van haar taakstelling doet, is het probleem zo'n beetje opgelost. Daarmee zeg ik dus niet dat we de 25% niet gaan doen, maar ik wil daarover opnieuw met u in gesprek wat u denkt dat een goed plan zou zijn om dat te doen.

De voorzitter: De heer Tekir.

De heer Tekir: Ik ben iets gerustgesteld door die laatste zin, want ik begrijp dat ten principale het college wel de opgaven uit de Spreidingswet wil uitvoeren. Als dat niet zo is, hoor ik dat ook graag. Maar waarover wilt u dan nog in gesprek met de gemeenteraad?

Wethouder mevrouw Molengraaf: Wij hebben volgens mij in een heel goed en intensief traject het kleinschalige AZC weten te realiseren. Daarbij hebben we ons op enig moment gerealiseerd dat we daarmee niet de hele taakstelling zouden halen. En ik kan me meerderen van u herinneren die gezegd hebben 'nou, als dit traject goed loopt en het COA bewijst een betrouwbare partner te zijn, dan willen we verder kijken wat we nog zouden kunnen doen, welke groep we zouden willen opvangen, hoe we de verdere taakstelling willen invullen'. Dat lijkt me een uitnodiging om met elkaar in gesprek te gaan, op eigenlijk dezelfde manier: hoe wilt u voor 50 mensen nog andere opvang realiseren? Waar zou u dat willen doen?

De heer Tekir: Ja, dan heb ik u misschien toch niet goed begrepen. Dan toch mijn vraag: Neemt het college wel het principiële standpunt in dat we de Spreidingswet en de opgave voor Gorinchem in principe willen uitvoeren? Want ik ben wel op zoek naar het vertrekpunt.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Ik heb dat eerder gezegd. Wij gaan nog steeds uit, ook regionaal, alle gemeenten, van de Spreidingswet.

De heer Tekir: Dank; dan zien we dat gesprek graag tegemoet.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Voorzitter. Dan ga ik langzaam maar zeker richting de amendementen en de moties. Maar vooraf nog even dit. Het meerjarig positief saldo van de begroting hebben we langs drie lijnen gerealiseerd. We hebben bezuinigingen gedaan, we hebben tariefsverhogingen gedaan en we hebben naar de eigen organisatie gekeken, naar efficiency. Ik denk dat dat evenwichtig is, zoals ook al een van de sprekers zei: het is over de verschillende groepen verdeeld. Is het leuk? Nee, je deelt veel liever uit dan dat je van mensen afpakt. Zo voelt het dan denk ik toch.

Er zijn opmerkingen gemaakt over het parkeren, de parkeertarieven, en daarover zijn een tweetal moties ingediend. De motie ‘Dagje Gorinchem’ vraagt uit te zoeken of een dagkaart voor parkeren, die we eigenlijk nu niet meer zo kennen in Gorinchem, een meerwaarde zou hebben. Nou, ik denk dat het prima is om dat uit te zoeken en u daarover te berichten, dus dat lijkt me een goed voorstel.

En er is een motie ‘Zondagmorgen koffiemoment’ ingediend – ook handig voor mensen met een kater heb ik begrepen. Nou, er zijn mensen die op zondagochtend van alles doen, er zijn ook mensen die naar de kerk gaan. Ik heb het gesprek met de kerken gevoerd op uw verzoek. Een aantal fracties had gevraagd om dat te doen. Het was een heel positief gesprek, moet ik eerlijk zeggen. Ik vind dat ze er best heel realistisch in zitten en deze motie sluit daar ook echt wel mooi op aan, want ook bij de kerken was wel de wens om de zondagochtend het parkeren vrij te houden. Dan is niet al hun pijn gedekt, maar daar was ook wel realisme dat zij ook niet een meer bijzondere positie dan andere in hoefden te nemen. En met de zondagochtend geen tarief heffen heb je het verminderen van de pijn ook verdeeld over iedereen. Dan moeten we wel iets inleveren op de taakstelling, maar goed, dat is niet heel veel. Ik begrijp een beetje uit de geluiden in de raad dat daar wel draagvlak voor is, maar dat gaan we zien als deze motie in stemming gebracht wordt.

De voorzitter: Interruptie de heer Klein.

De heer Klein: De wethouder geeft aan dat het niet heel veel zou betekenen voor de taakstelling. Heeft de wethouder dan wel een idee welke impact het heeft op de taakstelling die daar ligt, of in ieder geval de beoogde meeropbrengsten vanuit parkeren?

Wethouder mevrouw Molengraaf: Ja, het gaat om een paar duizend euro.

De voorzitter: De heer Van Santen.

De heer Van Santen: Dank, wethouder, voor de beantwoording op deze moties. Ik was nog wel benieuwd, maar ik weet niet of dat bij u hoort, naar het volgende. We hadden in het verleden ook een motie en die ging over Kweeklust. Toen hadden we ook de vraag gesteld wat de status daarvan is en in het verlengde daarvan hadden we ook nog de vraag hoe we kunnen omgaan met de parkeerterreinen die leeg staan rond het stadhuis, bijvoorbeeld vaak ook bij het stationsgebied, wat dan niet van de gemeente is. Er zijn heel veel lege parkeerplekken hier over het algemeen en ook de routes daarnaartoe zijn soms nog wel eens wat onduidelijk. We waren ook daar nog even benieuwd naar.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Over Kweeklust komt een raadsinformatiebrief eraan; dat hadden we in de motie ook afgesproken, dus die krijgt u voor het einde van het jaar, maar ik hoop dat die er al ergens volgende week of de week daarna is, waarin we

uitleggen welk opknappplan er is. Er zijn een aantal dingen die we gaan doen daar in de garage om hem wat netter te maken. En dan de parkeerterreinen die nu niet in gebruik zijn. Die voor het stadhuis is meestal in het weekend bijvoorbeeld ook wel heel goed bezet, maar achter het stadhuis weet bijna niemand te vinden, of men durft niet achter de slagboom te parkeren, dat heb ik zelf ook: als die open staat is het leuk, maar stel je voor dat je je auto daar neergezet hebt en die boom is dicht als je weg wilt. Dus daar zouden we nog veel beter gebruik van kunnen maken. Ik ben ook bezig om te kijken of we daar bewegwijzering of wat dan ook naartoe kunnen doen. Het dynamische parkeersysteem hebben we niet meer, want dat is ter ziele gegaan en er is ooit voor gekozen om dat niet te vervangen omdat het heel duur is. Dus we moeten even kijken hoe we dat slimmer gaan doen. Er zijn ook een aantal terreinen die niet van ons zijn. Neem Q-park van ProRail, neem de terreinen bij de Gamma, de Kleine Landtong. Ik heb wel het voornemen om te kijken of we met de eigenaren in gesprek kunnen om afspraken te maken om die terreinen in te kunnen zetten, want dat zou natuurlijk een prima oplossing zijn, redelijk dicht bij de binnenstad. Dus die gesprekken wil ik gaan initiëren.

De heer Van der Geest: Voorzitter. Ik dacht dat de wethouder nog even een reflectie zou geven op de vraag die wij hebben gesteld of het niet de logische volgorde was . . . , ik ga geen discussie met u voeren over beleid volgt geld, of geld volgt beleid, dat was in de vorige periode een hot topic, maar u neemt best wel wat maatregelen hierbij die impact hebben op het parkeren in onze binnenstad. Had u de volgorde niet veel logischer gevonden om met elkaar het gesprek te voeren over hoe we willen gaan sturen, hoe kijken we naar garageparkeren, hoe kijken we naar straatparkeren, hoe kijken we naar de eerste en tweede vergunning, en daar het tarief op aan te passen in plaats van andersom?

Wethouder mevrouw Molengraaf: Volgens mij is het enige wat we doen de tarieven verhogen, waarbij de afspraak die gemaakt is dat het straatparkeren duurder is dan het parkeren in de garages, gewoon in stand blijft, en ook de vergunningen ‘an sich’ blijven in stand. Wat we hebben gezien is dat de uitfasering van de derde vergunning, die hele dure vergunning, best redelijk loopt; het gaat niet heel hard, maar er zijn er al 30 uitgehaald. Maar goed, dat is een kwestie van op het moment dat ze vervallen kunnen ze ook niet meer aangevraagd worden, dus dat duurt gewoon even. De tweede vergunning, die we net zo duur gaan maken als de eerste vergunning, daarvan hebben we gezien dat die vergunning ontzettend goedkoop was, voor € 13 kon je een heel jaar parkeren, en dat leidde ertoe dat mensen dus niet meer op eigen terrein parkeren, wat dan kon in principe, maar gewoon hem op straat zetten en zeiden ‘nou ja, die € 13 heb ik er wel voor over, dan hoef ik hem niet elke keer in de garage te zetten. Dus dat is ook een beetje de reden waarom we gezegd hebben: laten we die maar gelijk trekken, want dat stimuleert wellicht toch om wat meer ruimte op straat te krijgen.

Dan zijn er drie amendementen van Democraten Gorinchem. ‘Zeg nee tegen de extreme OZB’, ‘Niet bezuinigen op sportverenigingen ’en ‘Houd de Cultuurcarroussel draaiend’. Ik wil daar even als wethouder financiën, zeg maar, op reageren. Bij elkaar kosten deze amendementen 4,5 ton. Dat zou dus betekenen dat we in januari direct al door ons begrotingssaldo heen zijn. We hebben net een kleine discussie in de raad gehad over de weerstandscapaciteit. Als je het uit algemene middelen gaat halen, doet dat ook weer wat

met je weerstandscapaciteit. Vanuit dat perspectief zou ik deze amendementen willen ontraden. Ze schieten gelijk wel een enorm gat in de begroting.

Mevrouw Pellikaan: Voorzitter, bij wijze van interruptie. We hadden ook niet op voorhand verwacht dat alle drie amendement het zouden halen. . . .

Wethouder mevrouw Molengraaf: Dat stelt me dan weer teleur, te weinig ambitie!

Mevrouw Pellikaan: Wij hebben er best wel oren naar, maar op basis van financiën ontraden we het. Dan kunnen we ze natuurlijk ook gewoon in een bepaalde volgorde in stemming brengen als het u wat meer over de streep haalt.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Nou ja, het haalt mij niet over de streep, want ik wil geen enkel gat in mijn begroting, maar bij elkaar is het een enorm bedrag. En heel eerlijk voel ik wel mee met de reactie van de SP. Als je kijkt naar wat de OZB-verhoging feitelijk betekent, dan gaat het voor iemand die een huis van drie ton heeft om € 24 en voor iemand die een huis van vier ton heeft om € 32. We hebben, zoals al gezegd, langs drie lijnen deze meerjarig sluitende begroting gemaakt en dit is een van de lijnen waarvan wij echt denken dat dat best realistisch is.

Als laatste wil ik dan reageren op de motie van het CDA om een voucher van € 75 aan iedere nieuwe inwoner te geven. Mijn vraag aan het CDA is: hebt u enig idee hoeveel nieuwe inwoners wij gemiddeld verwelkomen?

De heer Van der Geest: Die vraag hadden wij, dat moet gezegd, deze week pas nagevraagd, maar daar hebben we nog geen antwoord op gehad. Dus als u dat antwoord wel hebt, dan horen we dat graag.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Nou, dat zijn er meer dan 2000. Ik weet niet of u nog een potje heeft, want u hebt ook geen dekking bij deze motie, maar ik kan niet zomaar € 160.000 ergens vandaan toveren. En eerlijk gezegd: wij verwelkomen nieuwe inwoners, er is een welkomstdag die enorm gewaardeerd wordt, waar mensen een rondleiding krijgen, een goodiebag, met gebak onthaald worden. Ik vind dit wel een heleboel geld voor dit plan. Dus ook deze zou ik willen ontraden.

De heer Van der Geest: Voorzitter. We gaan even kijken naar het bedrag, maar het is overigens exact dezelfde dekkingsformulering als in een motie over het koffiemoment waarover u zojuist positief adviseerde. Alleen was die van de VVD.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Daar zou ik graag op willen reageren. Ten eerste heeft dat een heel beperkt financieel gevolg en ik heb zojuist ook aangegeven dat wij ook met de kerken bijvoorbeeld in gesprek zijn geweest en daar in principe ook gezegd hebben 'nou, zou het helpen als we de ochtend onbelast laten?' Dus er is meer dan één reden om te zeggen 'nou, het is misschien wel een goed idee om dat gewoon met de winkeltijd gelijk te trekken'. Dus dat is de motivering.

De voorzitter: De heer Van Santen.

De heer Van Santen: In aanvulling op de heer Van der Geest. Wat wij hebben begrepen is dat het verhaal dat wij beoogden vooral een collegebesluit is eigenlijk en je weet ook

helemaal niet met die zondagtijden wat het precies zou opleveren. Nu hebben we een indicatie gehoord, vandaar dat we dat bij het college hebben neergelegd, om daar dekking voor te zoeken. Dat is wat anders dan wat u beoogt. Dit is geen collegebesluit, wat wij voorstellen wel.

De heer Van der Geest: Voorzitter. Ik vind het allemaal helemaal prima wat het college en de coalitie hier zeggen, maar dit is precies waar wij continu tegenaan lopen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan wethouder Polatli namens het college.

Wethouder Polatli

Wethouder Polatli: Dank u wel voorzitter. Ik wil beginnen, omdat ik dat bovenaan mijn lijstje heb staan, met de vraag van de heer De Pagter van ChristenUnie/SGP over de geheimhouding Peeriscoop: hoe denkt het college hierover? Ja, een initiatiefvoorstel is wat u als raadslid kunt doen en als college kunnen wij een raadsvoorstel maken. Dus wat heeft uw voorkeur, zou ik willen vragen?

De heer De Pagter: Ik denk dat een raadsvoorstel sneller is dan een initiatiefvoorstel. En het was ook het advies van het college.

Wethouder Polatli: Dan gaan we daar achteraan, dan is dat duidelijk.

Dan de vraag van Gorcum Actief over meekoppelkansen bij wegonderhoud. Ja, dat doen we eigenlijk volop. Bij toegankelijkheid en alles wat we op dit moment inrichten kijken we gelijk natuurlijk ook naar duurzaamheid en veiligheid, met name veilig verkeer, het groen, maar ook participatie met het Gehandicaptenplatform. Tegen minimale meerkosten proberen we kansen te benutten daarin.

De voorzitter: Interruptie de heer Van Willigen.

De heer Van Willigen: Geachte wethouder, mag ik dan ook nog een pleidooi houden voor een bankje hier en daar?

Wethouder Polatli: Ja, straatmeubilair stond er ook nog bij, sorry!

Dan wil ik overgaan op de motie van Stadsbelang over de trailerhelling of bootlift; ik dacht altijd dat het een boothelling was, maar we begrijpen wat u bedoelt. In uw motie gaat u er vanuit dat dit de gemeente een financiële impuls zou kunnen geven. Ik ben hier namens het college ook zeer positief over. We zijn inderdaad een waterstad en ja, er zijn wachtlijsten in onze buurgemeenten, weet ik, en er wordt ook goed voor betaald, dus daarvan zou ik kunnen zeggen dat we dat kunnen uitzoeken. Misschien kunnen we het koppelen aan de gebiedspaspoorten, om dat dan ook te kunnen verankeren. Ik zou het wel fijn vinden als we niet direct vastzitten aan ‘voor het zomerreces’, maar dat is een kleinigheidje.

De heer Klein: Het liefst wel natuurlijk, maar kan de wethouder wel iets zeggen over waaraan dan wordt gedacht? Hebben we het dan bijvoorbeeld over een jaar extra, of waaraan moeten we denken?

Wethouder Polatli: Nee. Misschien lukt het wel, maar laten we elkaar niet vastpinnen en voor kwaliteit gaan.

De heer Klein: Akkoord. Overigens is een RIB ook voldoende hoor wat dat betreft.

Wethouder Polatli: Oké, dank u wel.

Dan heb ik de motie over het Hamelmuseum. We korten de subsidie niet voordat we op basis van de evaluatie een nieuw besluit hiertoe nemen. In 2025 staat het volledige bedrag er daarom ook, zoals het Hamelmuseum dat de afgelopen jaren heeft ontvangen. Bij de perspectiefnota 2026 komen we bij u terug met een nieuw voorstel voor 2026. Dit is trouwens ook gecommuniceerd door mij met het Hamelmuseum. Aan de hand van de uitkomst van de evaluatie eind 2024 wordt opnieuw besloten welke bijdrage de gemeente aan het Hendrick Hamelmuseum vanaf 2026 wil toekennen. In dit proces wordt u ook betrokken als raad. Dat was het voor mij. . . .

De heer Tekir: Voorzitter, ter verduidelijking: ik hoor de wethouder zeggen dat niet op de subsidie zal worden gekort. Dus zij zijn vanaf 2026 nog gewoon verzekerd van subsidie?

Wethouder Polatli: Als de evaluatie goed uitpakt, de evaluatie die ook al bij de beschikking in 2020 was gecommuniceerd. Corona is er tussen gekomen, ze moest twee volle jaren draaien en daar zitten we nu aan.

De heer Tekir: Maar waarom zet u de subsidie dan nu al op nul? Die snap ik niet zo goed.

Wethouder Polatli: Inderdaad kunt het ook op die manier interpreteren. Hij staat op nul, maar na evaluatie kunnen we hem gewoon voortzetten.

De heer Tekir: Ik snap dit nog steeds niet. U zegt dat er na de evaluatie naar zal worden gekeken, maar de subsidie staat nu in de boeken wel op nul. Wat gaat u dan nog bekijken, of zegt u: omdat we gaan evalueren zetten we het gewoon even op nul? Is dat de beleidslijn?

Wethouder Polatli: Zo zou je het kunnen zeggen.

De heer Tekir: Gaan we dan voortaan bij alle evaluaties in de gemeente budgetten op nul zetten?

Wethouder Polatli: Nee, het is best wel uniek. Voor de rest is bij de subsidies niet in de beschikking opgenomen dat er geëvalueerd zal worden. In dit geval is dat specifiek bij het Hamelhuis wel zo afgesproken. Je had hem ook niet op nul kunnen zetten, maar hij staat op nul, en we gaan het wel eerst evalueren, zoals u vraagt. Het oordeel over de motie wil ik graag aan de raad overlaten. Ze zegt eigenlijk precies wat wij ook willen doen.

De heer Tekir: Ik vind het idee van een subsidie tegen het licht houden niet zo gek, zeker ook niet als we subsidies evalueren, Laten we dat in de breedte doen. Wat ik alleen niet zo'n handige aanpak vind, zeker niet vanuit een betrouwbare overheid, is dat je in afwachting van die resultaten het budget al op nul zet, Dat doen we ook niet bij diftar.

De voorzitter: Dit lijkt me typisch iets om in de tweede termijn te beargumenteren.

De heer Tekir: Maar u zegt dus: het is aan de raad?

Wethouder Polatli: Ja, we gaan dat sowieso evalueren.

De voorzitter: Dank.

De heer Van Houwelingen: Voorzitter! Ik sta hier al even te zwaaien. . . .

De voorzitter: Excuus. De heer Van Houwelingen.

De heer Van Houwelingen: Ik werd hierop net als de heer Tekir ook even getriggerd, maar misschien begrijp ik het anders. Is het een simpel technisch dingetje geweest dat de subsidie gewoon een einddatum had en daarom in '26 op nul stond, en dat daar de evaluatie uit komt en eventueel doorgezet gaat worden?

Wethouder Polatli: Als er geen corona tussen was gekomen, had de evaluatie eigenlijk na twee volle jaren gefunctioneerd te hebben plaats moeten vinden. We zijn nu vier jaar verder en als de evaluatie goed is, gaan we daar gewoon weer mee verder.

De heer Van Houwelingen: Dus vanwege corona is de subsidie die het Hamelhuis heeft gekregen twee jaar verlengd. In principe was er dus een soort van einddatum en is het een technisch dingetje dat hij voor '26 op nul is gezet en gaan we na de evaluatie misschien wel een nieuwe subsidie aanbieden?

Wethouder Polatli: Een einddatum, of na twee jaar evalueren, ja.

De heer Van Houwelingen: Dan begrijp ik het. Niet dat er een onderliggend iets is van: hij is geschrappt door iets anders.

Wethouder Polatli: Nee.

De voorzitter: Dank u wel. Dan namens het college wethouder Mager.

Wethouder mevrouw Mager

Wethouder mevrouw Mager: Dank u wel, voorzitter. Het is ook vanavond weer duidelijk: het IHP blijft een significant onderdeel van onze begroting. En even ter verduidelijking: het huidige IHP loopt tot en met '28. Excuus dat de tekst in de begroting tot verwarring leidt. Ik heb het nog even nagekeken en daar staat inderdaad “we stellen een nieuw integraal onderwijshuisvestingsplan op”, maar daar moet eigenlijk staan “hebben opgesteld” en aan de gele bolletjes kunt u ook zien dat we in de uitvoeringsfase zitten. Dus excuus daarvoor; een kleine omissie die we in de volgende versie gaan herstellen.

Tijdens de slotbijeenkomst afgelopen maandag van de Gelijke Kansen Alliantie heb ik nogmaals onderstreept hoe belangrijk huisvesting is voor kwalitatief goed onderwijs, dus daarin eens met een van de sprekers; fijn dat hier ook weer een appel op wordt gedaan. De lobby ten aanzien van onderwijshuisvesting in Gorinchem heeft onze constante aandacht. De burgemeester heeft er bij de M50 expliciet op gewezen, RTV Rijnmond heeft er in een interview met mij en de voorzitter van het bestuur een heel artikel aan gewijd, bijeenkomsten met wethouders onderwijs, met andere gemeenten en vele onderwijsbijeenkomsten. Binnenkort gaat er een bericht naar de Tweede Kamer en ik doe daarbij ook een beroep op u: ik doe dat ook graag mét u, vandaar dat u volgende week van mij een soort van conceptmail ontvangt die u allen namens het gemeentebestuur van

Gorinchem kunt sturen naar relevante fracties in de Tweede Kamer. En daar kunt u natuurlijk zelf nog uw persoonlijke appel aan toevoegen.

De realisatie van het IHP voor de komende jaren is echt op stoom. In de agenda staan tal van besluitvormingsmomenten en er zijn lopende projecten, maar ook nieuwe ontwikkelingen. Ook een winstwaarschuwing: niet alles kan tegelijk. De Hiemstralaan, waar nu voorlopig Beatrix de Burcht in zit, komt pas in 2028 vrij, zodat deze dan weer open kan worden gesteld voor een volgende school die aan verbouwing toe is.

De komende weken – ik zei het al – komen we met enkele raadsvoorstellen en ik hoop natuurlijk op uw instemming. Scholen en schoolbesturen zijn nauw betrokken bij deze besluitvorming, zoals u in I&O hebt kunnen zien. Met hen kijken we ook naar de projecten voor de komende jaren en onderzoeken ten aanzien van volgende projecten worden alvast opgestart, en dan komen de Uilenhof, de Anne Frank en de Samen Onderweg aan de Goudoeverstraat in beeld. Natuurlijk wordt hier in de lokale educatieve agenda regelmatig aandacht aan besteed, dus het is niet zo dat we nu eerst een kokervisie hebben, of we zijn bezig met het Retranchement, dus al het andere valt in het niet, nee: er wordt natuurlijk parallel gewerkt. Tot en met 2027 hebben we geld op de plank, we sparen en we gaan locaties verkopen. Gezien uw voortdurende zorg hierover zullen we hier de komende perspectiefnota weer extra alert op zijn.

Er kwam ook nog expliciet aandacht voor zorgopleidingen in Gorinchem en daarvoor hebben we onze MBO-opleiding Da Vinci in beeld, met dienstverlening in de zorg en pedagogisch werk en verder natuurlijk hun opleidingen in Dordrecht, en inderdaad: dat is natuurlijk niet in Gorinchem, maar gelukkig met de trein goed bereikbaar. Met de inhuizing van het Omnia en de doorlopende leerlijnen die daarmee samenhangen, zal dan ook expliciet worden ingezet op vooral techniek in de zorg en in samenwerking met het i_lab en heel veel technische bedrijven. Ook de zorg-havo van het lyceum voorziet in een behoefte. Natuurlijk is het ook van belang dat er voldoende aanmeldingen zijn, dat genoeg kinderen / leerlingen het leuk vinden om een zorgopleiding te gaan volgen. Dus ook daarvoor moet aandacht zijn en stagemogelijkheden, het liefst bij ons in de regio. De Stichting Kindercentra Gorinchem heeft een mooie samenwerking met Da Vinci en ook blijven we alert op stagemogelijkheden bij Rivas.

Volgens mij heb ik hiermee aardig voldaan aan de beantwoording van zaken die voorbij kwamen ten aanzien van onderwijs in Gorinchem.

De voorzitter: Dank u wel. Dan wethouder De Boer namens het college.

Wethouder De Boer

Wethouder De Boer: Dank u wel, voorzitter. Er zijn over een viertal thema's vragen gesteld, te beginnen met het dierenasiel. Allereerst is het gewoon een hele mooie organisatie die heel goed werk doet in Gorinchem, dat vooropgesteld. Zij krijgen overigens geen subsidie, maar we hebben met hen een dienstverleningsovereenkomst. Zij voeren wettelijke taken voor ons uit en daar krijgen ze ook gewoon de passende vergoeding voor om dat werk uit te kunnen voeren. Die overeenkomst verloopt, dus we zijn met hen in gesprek om een nieuwe overeenkomst te sluiten. Ze werden al betaald per inwoner en wij gaan nu overstappen, althans dat is ons voorstel, naar een betaling voor daadwerkelijke dienstverlening, dus de hoeveelheid katten, honden en andere dieren die zij opvangen, en op het moment dat dat toeneemt, neemt ook dat bedrag toe, en naar beneden vice-versa. Zij moeten gewoon zorgen dat ze de middelen hebben om die taken

te kunnen uitvoeren. We hebben in het verleden op het moment dat er bijvoorbeeld calamiteiten waren, ook wel eens extra bijgesprongen. . .

De voorzitter: Interruptie de heer Klein.

De heer Klein: Is de wethouder ervan op de hoogte dat het dierenasiel zelf wel problemen heeft met dit voorstel?

Wethouder De Boer: Voor de vergadering heeft u hierover vragen gesteld en wij hebben dat even nagegaan. Zij zouden liever hebben dat we het op de oude manier zouden voortzetten, dat klopt, en als er echt serieuze zorgen zijn, dan stel ik voor dat we gewoon even opnieuw, ook naar aanleiding van dit debat, contact opnemen met het dierenasiel, want het is niet onze intentie om hen te korten op wat voor manier dan ook. Zij moeten gewoon de middelen hebben om die taak uit te voeren en als daar grote zorgen over zijn met de nieuwe systematiek, gaan we daarover gewoon nogmaals met hen in gesprek.

De heer Klein: Voorzitter, via u. Ik ben in ieder geval blij met de toezegging dat dat gesprek weer gevoerd zal worden. Daarbij zou ik de wethouder nog het volgende mee willen geven. We snappen dat je wilt betalen voor wat ze doen, maar de zwerfdieren hebben geen idee waar de grens ligt tussen Molenlanden, Vijfheerenlanden of Gorinchem. Die zullen die grens oversteken, dus het beoordelen daarvan is lastig, alsook dat naar onze kennis alle andere gemeenten wel gewoon per inwoner hun bijdrage leveren. Voor het dierenasiel kan het voor een stuk zekerheid zorgen in de zorg en in de service die ze bieden aan ons als gemeente.

Wethouder De Boer: Dat is dus de vraag. Uitgaan van het aantal inwoners hoeft niet automatisch te betekenen dat je altijd de juiste middelen hebt om je dienstverlening te kunnen aanbieden. Daarom was juist onze intentie: laten we het nou koppelen aan de daadwerkelijke dienstverlening, zodat daar geen ruis kan ontstaan. Want er kunnen gewoon fluctuaties in inwoneraantal zijn, of juist inderdaad dat er meer dieren opgevangen moeten worden, ook al neemt onze populatie misschien in zo'n jaar niet heel veel toe. Dus onze intentie was juist om te zorgen dat zij gewoon geëquipeerd zijn voor hun opgave.

De heer Klein: Ik wil u nogmaals verzekeren dat ik heel blij ben dat de wethouder weer in gesprek wil gaan. Maar ik wil er ook nog eens op wijzen dat alle gemeenten om ons heen nog wel steeds gewoon naar rato van het aantal inwoners betalen, en daar is het dierenasiel heel blij mee. Verder zou ik u willen meegeven, toevallig ook uw portefeuille, Waardlanden: volgens mij betaalt Vijfheerenlanden meer dan wij, omdat wij wel diftar hebben doorgevoerd. Dus in die logica zou dan het college ook bereid moeten zijn om meer te betalen dan de omliggende gemeenten, als die wel gewoon de wens van deze dienstverlener invullen.

De voorzitter: Interruptie mevrouw Pellikaan, daarna de heer Koçak.

Mevrouw Pellikaan: Ik zou hier bijval aan willen betuigen. Ik hoor de wethouder zeggen dat het inwoneraantal ook best wel kan fluctueren, maar het inwoneraantal van Gorinchem is toch al jarenlang stabiel?

De voorzitter: Dan de heer Koçak, zodat het tegelijk beantwoord kan worden.

De heer Koçak: Dank u wel, voorzitter. Een vervolgvraag: wat was precies het legitieme argument om over te gaan naar de daadwerkelijke dienstverlening?

Wethouder De Boer: Eerst de vraag van mevrouw Pellikaan. Ik bedoelde hem juist andersom, excuus, ik hoor nu zelf de verwarring ook. Er kan een fluctuatie zijn in de hoeveelheid dieren die je moet opvangen, ondanks dat misschien juist je inwoneraantal stabiel blijft. Op het moment dat je dus op een vast inwoneraantal die bijdrage gaat leveren, kan het zijn dat je in het ene jaar misschien tekort komt en in het andere jaar een overschot hebt. Dat is misschien ook het antwoord op de vraag van de heer Koçak. Deze partij voert een wettelijke taak voor ons uit, we zijn er ook heel blij mee dat zij dat doet, en tegelijkertijd gaat het ook om belastinggeld, dus probeer je wel het zo goed mogelijk af te stemmen op datgene wat zij als activiteit doet. Maar ik heb de oproep ook gehoord hier vanuit de gemeenteraad. Over de nieuwe overeenkomst zijn we gewoon nog in gesprek, we nemen dit gewoon mee in het gesprek en ik zou willen zeggen, maakt u zich geen zorgen.

Dan zijn er vragen gesteld over zorgvoorzieningen in Gorinchem, want ja, de stad groeit ook en de zorg knelt. U vroeg of zorgondernemers welkom zijn. Zeer zeker. Tegelijkertijd zie je soms best wel wat knelpunten op het moment dat iemand zich wil vestigen op een plek waar het bestemmingsplan iets anders zegt. Nou ja, dan hebben we best wel wat procedures om doorheen te gaan, het is lastig om wat sneller te schakelen, dus we kijken ook echt wel onder de nieuwe Omgevingswet, en dat is de vraag van mevrouw Hamann, hoe we ook die ruimte voor zorgvoorzieningen, maar ook andere voorzieningen die nodig zijn, goed kunnen borgen. Over een paar weken gaat u het bestemmingsplan Arkelsedijk bespreken en dat is bijvoorbeeld zo'n plan waarvan we aan de voorkant echt een x aantal vierkante meter voorzieningen bedongen hebben, waaronder ook voor zorg. Maar of er dan vervolgens ook een huisarts in gaat is weer een tweede verhaal, want, en daarover zal zo meteen mijn collega iets zeggen, die in gesprek is met de huisartsen: daarvoor zijn weer heel andere factoren aan de orde.

De voorzitter: Interruptie de heer Van Santen.

De heer Van Santen: Ja, even terug naar de zorgondernemers, de zorgaanbieders. Zij hebben nu vaak urgentie, of zijn echt op zoek, en waar ze dan tegen aanlopen is dat er heel veel leegstaande panden zijn en inderdaad, dan zijn die bestemmingsplannen van toepassing. Ik hoor hier ook zeggen 'nou, we gaan daarmee werken met de omgevingsvisie' en bij nieuwe plannen kunnen we dat vast meenemen natuurlijk, maar hoe gaan we om met bestaande behoeften zeg maar? Aals iemand echt nu op zoek is, en er is heel veel leegstand, kunnen we dat versnellen, of zijn daar mogelijkheden toe?.

Wethouder De Boer: In de voorbereiding van dit debat hebben we bijvoorbeeld gekeken in de woonwijk West. Er zijn bijvoorbeeld heel veel locaties / panden die ook een maatschappelijke bestemming hebben waar eventueel ruimte zou zijn. Dus op het moment dat een partij zich zou melden, is specifiek alleen ruimte niet altijd het issue. Het klopt dat er een x aantal kantoorpanden zijn waar mensen misschien graag in zouden willen zitten, maar tegelijkertijd moeten we ook uitkijken dat we, als we alle

kantoorpanden voor andere functies zouden bestemmen, of woningen zouden omkatten in andere functies, over een paar jaar niet tot de ontdekking komen dat we geen kantoren meer hebben, want daar is ook behoefte aan in onze stad. Daar zijn natuurlijk ook bestemmingsplannen voor, maar ook de verdeling van functies in de stad moet op een goede manier geborgd worden. Als partijen zich aanbieden, proberen wij altijd goed met hen mee te denken. We zijn geen makelaar, maar we proberen in ons omgevingsplan zo meteen echt ruimte te reserveren voor dit type functies.

Dan, voorzitter, is door Democraten Gorinchem een vraag gesteld over vergroening. De vraag of we met elkaar praten, zoals ik hem heb neergeschreven, kan ik eenvoudig bevestigend beantwoorden, maar volgens mij zat er nog een andere vraag achter en daarvan kan ik zeggen dat wij als college echt inzetten op radicale vergroening. Wij doen daar heel veel op met die 1% bomen. Vanuit de impuls gelden werken we volgend jaar en het jaar daarop aan het toevoegen van bijna een hectare groen in deze stad. Binnenstedelijk is dat echt wel een flinke opgave, en we zijn bezig met het opstellen van het programma Stadsnatuur, waarover we over enkele weken het eerste gesprek met u zullen hebben om daarvoor kaders bij u op te halen. Die vergroening zorgt ook voor een hoop extra onderhoud en een extra kostenpost, dus we proberen daar wel slim naar te kijken. Op sommige plekken hebben we nu wat ik wel eens gekscherend ‘jaren ’80-groen’ noem, die eindeloze struiken met besjes en dergelijke. Er zijn best wel wat plekken waarbij het openbaar groen veel onderhoud vraagt, maar waarvan je je kunt afvragen wat het doet voor biodiversiteit en klimaatadaptatie. Het zou prima omgevormd kunnen worden naar een stukje gazon met een kruidenmengsel of wat dan ook. We willen ervoor zorgen dat het geen negatieve effecten heeft op de klimaatadaptatie en we zullen ook op de beheerskosten moeten letten, anders wordt het een hele grote extra kostenpost en daarvoor hebben we niet maximaal de ruimte.

De voorzitter: Interruptie mevrouw Pellikaan.

Mevrouw Pellikaan: Dank u, voorzitter. Goed te horen dat de wethouder zich hiervoor hard blijft maken, dat hoor ik ook in de manier waarop hij een en ander verwoordt, en vooral gaat kijken hoe het misschien iets slimmer kan worden gedaan.

Wethouder De Boer: Tot slot afval, voorzitter. Door D66 zijn terecht aantal vragen gesteld over de kosten die toenemen. Wel zal onderscheid moeten worden gemaakt tussen verwerkingslasten, of eigenlijk opbrengsten, en inzamelkosten, waarbij aan de verwerkingskant te zien is dat de eerste resultaten worden geboekt. Afgelopen week hebben we in het bestuur van Waardlanden de eerste tussenrapportage besproken – die zal ook uw kant op komen –, waarin je echt ziet dat op de verwerkingslasten de eerste resultaten worden geboekt van hogere opbrengsten en iets lagere kosten. Aan de andere kant, bij de inzamelkosten, hebben we met een aantal facetten te maken, denk aan cao’s en brandstofkosten, maar ook het meer body geven aan de organisatie, waardoor ook aan die kant een toename in de kosten is te zien. De vraag om een benchmark vind ik best redelijk en daaraan zal dus gewerkt worden. Via de evaluatie op diftar zullen we sowieso goed in de kosten duiken, maar we zien nu al, als je bijvoorbeeld kijkt naar de afvalstoffenheffing en dat vergelijkt met het Avri-gebied, dat het gemiddelde qua afvalstoffenheffing voor hun begroting ’25 vergelijkbaar is met het tarief dat wij zo

meteen in '25 gaan rekenen. Dat doet mij wel vermoeden dat wij niet hele gekke dingen doen, maar we zien wel een stijging nu. Ik vind uw vraag dus legitiem en zal die meenemen naar Waardlanden.

De heer Koçak: En hoe verklaart de wethouder dan die 7 ton extra structureel waarover de heer Tekir het had?

Wethouder De Boer: Dat zit met name op de organisatiekosten van Waardlanden, waar je te maken hebt met een aantal onzekere factoren; denk aan cao-stijgingen, brandstofkosten en allerlei andere marktontwikkelingen in de afvalbranche. Daarnaast zijn jullie tijdens de radenbijeenkomst ook geïnformeerd dat we werken aan robuustheid van de organisatie, met name diverse ondersteunende functies aan de analysekant en op financiën, waar een aantal versterkingen nodig zijn. En ja, daar is gewoon meer geld voor nodig.

De heer Koçak: Ik kan me wel voorstellen dat we dan eenmalig wat extra toekennen, maar omdat het structureel is, ga ik ervan uit dat kennelijk jaarlijks dezelfde lasten worden verwacht.

Wethouder De Boer: Ja, het gaat echt over het structureel versterken van de organisatie. Wat ik wel continu heb aangegeven, is dat we de kosten in de begroting van Waardlanden nu heel goed in beeld hebben, waardoor ik echt wel durf te zeggen dat we daar met die organisatieverbetering de piek wel bereikt hebben, terwijl we die aan de opbrengstenkant eigenlijk nog maar heel beperkt verwerkt hebben in de begroting. Daar zijn we heel conservatief in geweest, expres ook, omdat we niet precies weten wat de evaluatie zal opleveren. Na volgend jaar, als we die evaluatie in beeld hebben, hopen we ook die kant er beter in te kunnen verwerken.

Dat was hem, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we verder met wethouder Dansen namens het college.

Wethouder mevrouw Dansen

Wethouder mevrouw Dansen: Dank u wel, voorzitter. Ik heb twee amendementen en een aantal vragen, en ga het eens andersom doen: ik begin met de amendementen.

D66 heeft een amendement ingediend met de titel 'Bezuinigen op jeugdzorg is het laatste wat je kunt doen'. Ik ben dat wel met D66 eens. Misschien helpt het als ik een toelichting geef. Het is belangrijk te onderstrepen dat wij bij het zoeken naar besparingen bewust ervoor hebben gekozen deze niét te realiseren binnen het jeugdzorgdomein. De aandacht voor en de ondersteuning van de jeugd blijven wat ons betreft van groot belang en moeten zoveel mogelijk ontzien worden. U ziet: ik ben het met u eens. In plaats daarvan hebben wij besparingen gevonden door efficiency en bezuinigen binnen andere onderdelen van de Dienst Gezondheid & Jeugd en niet binnen het onderdeel van de Serviceorganisatie Jeugd. Daarmee heeft de besparing dus eigenlijk niks te maken met jeugdzorg. We hebben ook het onderdeel Veilig Thuis niet meegenomen, omdat ook dit onderdeel de meest kwetsbaren van onze samenleving raakt. Tenslotte hebben we ook nog gekeken naar mogelijkheden buiten de dienst om de noodzakelijke bezuinigingen op te vangen en deze aanpak stelt ons in staat om de kwaliteit van de jeugdzorg zoveel mogelijk te behouden,

terwijl we toch een bijdrage leveren aan de vereiste kostenbesparing. Ik hoop u hiermee gerustgesteld te hebben.

De voorzitter: De heer Van der Meijden.

De heer Van der Meijden: Ik ben heel blij met de reactie op het amendement dat we hebben ingediend. Ik ben nog wel benieuwd op welke onderdelen u wél beoogt te bezuinigen. Waar hebben we het dan over? Zijn dat activiteiten, of betreft het andere vormen van zorgaanbod?

Wethouder mevrouw Dansen: Wat ik hier even kan noemen is het verminderen van de inwonersbijdrage ‘Samen voor gezond’. Dat zou voor Gorinchem zo'n € 30.000 betekenen en het terugstorten van de overblijvende middelen uit 2020-2024 is € 28.000. Dat is de makkelijkste. Ik kon vanmiddag helaas niet de vergadering van het AB bijwonen, omdat die gelijktijdig met onze begrotingsvergadering plaatsvindt, mijn collega-wethouder uit Zwijndrecht heeft het voor mij overgenomen en ik zit nog een beetje te wachten op zijn terugkoppeling van wat daarvan gelukt is, maar op deze manier hebben we daarnaar gekeken en nog wat andere, kleinere dingen.

Dan hebben wij het amendement ‘Bescherm het sociaal domein’. Wij streven ernaar om een sluitende begroting te hebben in 2025 en in de motie geeft u geen alternatief financieel voorstel, wat ervoor zorgt dat de taakstelling dan niet ingevuld wordt. Van de wethouder financiën hebt u daarnet al gehoord dat we dan een gat in onze begroting krijgen. We zien het met betrekking tot bijvoorbeeld de scootmobielpool eigenlijk juist als een aanvulling op het Wmo-aanbod, al klinkt dat misschien een beetje gek. Het is namelijk – hoe moet ik dat nu zeggen? –... een optie voor inwoners die af en toe gebruikmaken van een scootmobiel, maar bijvoorbeeld ook mensen die eens willen uitproberen of het handig is zo'n scootmobiel. Want ondanks hoe hard ze nodig zijn, zijn er toch ook die weinig gebruikt worden. Ter geruststelling kan ik eraan toevoegen – dat werd daarnet ook al opgemerkt – dat voor inwoners met een grotere mobiliteitsbehoefte een eigen scootmobiel natuurlijk altijd mogelijk blijft. Maar intussen kunnen we dus iets minder geld uitgeven, wat meer mogelijkheden biedt en een groot deel van de stalling oplost, want dat is op dit moment ook een groot probleem met die scootmobiel.

De voorzitter: Interruptie de heer Koçak.

De heer Koçak: Voorzitter. Even hardop denkend: dan kunt u volgens mij zonder bezuiniging dat idee ook aanvullend invoeren. Als u de scootmobiel voor kwetsbare inwoners met een beperking af en toe incidenteel wilt inzetten, en dat ziet als aanvullend, dan kunt u dat alvast doen zónder bezuiniging. Dan kunt u ook in de lijn der verwachting van het proces ook misschien een bepaalde doelgroep tegenkomen die af en toe graag van een scootmobiel gebruik wil maken. Of zie ik dat verkeerd?

Wethouder mevrouw Dansen: Dat ziet u een beetje verkeerd, want het is eigenlijk een bijvangst. We zijn op zoek gegaan omdat we nu eenmaal wat geld moesten vinden en daar hebben we deze bij gevonden. Het is een behoorlijke onderneming geweest om uit te zoeken hoe we konden bezuinigen op het sociaal domein, want heel eerlijk: daar kreeg ik ook buikpijn van. We proberen het zo pijnloos mogelijk te doen, al kan het nooit

helemaal pijnloos. We hebben ook nog de bijdrage aan de Molenhopper en daarvan moet ik zeggen dat er gewoon stijgende kosten zijn en dat er een nieuwe vervoersovereenkomst komt, waarbij een tariefverhoging onvermijdelijk zal zijn. Gelukkig kan ik wel zeggen dat voor financieel kwetsbare inwoners steun beschikbaar is via een regeling ‘meerkosten voor chronisch zieken en mensen met een beperking’, zodat die in ieder geval zonder extra kosten gebruik kunnen maken van de Molenhopper.

De voorzitter: Mevrouw De Groot.

Mevrouw De Groot: Een vraagje aan de wethouder. Komt de tariefverhoging die de nieuwe vervoerder gaat hanteren nog bovenop wat nu al wordt voorgesteld in de begroting, of is dat er een onderdeel van?

Wethouder mevrouw Dansen: Zover zijn we nog niet, want we moeten dat traject nog gaan lopen, maar het is wel zo dat de huidige vervoerder eerder wilde stoppen omdat er te weinig geld binnenkwam. Ik kan het niet mooier maken dan het is, hoe graag ik het ook zou willen.

De voorzitter: De heer Klein.

De heer Klein: Ik weet dat dit niet echt een goede wethouder is...., nee, nee, nee, dat bedoel ik niet, sorry! Ik bedoel dat dit niet dé goed wethouder is om het aan te vragen. . .

Wethouder mevrouw Dansen: Ik was al bijna in tranen!

De heer Klein: Nee, het komt helemaal goed hoor, geen nood. Ik relateerde het ook een beetje aan het OV-netwerk in Gorinchem en hoe ziet de wethouder dat dan? Want er is eigenlijk geen alternatief voor de mensen die nu gebruikmaken van de Molenhopper.

Wethouder mevrouw Dansen: Nou, we hebben wel een alternatief, namelijk Automaatje: een heel leuk vrijwilligersinitiatief dat via de Klussendienst aangepakt is. Het zijn mensen die hun eigen auto beschikbaarstellen en daar kunnen andere mensen op inschrijven die graag ergens naartoe willen, en die betalen dan alleen de kosten van de benzine. Dat is dus een alternatief.

De heer Klein: Maar is dat dan een Gorinchem-brede dekking, of is men dan afhankelijk van iemand die toevallig onderweg is?

Wethouder mevrouw Dansen: Gorinchem-breed is het natuurlijk nooit, maar kijk: de Molenhopper gaat niet weg, al gaan de tarieven wel een beetje stijgen.

Ik heb nog een vraag over structurele steun aan de Gezel. Dat is natuurlijk best lastig, maar wij hebben de Gezel aangeraden ook verder te zoeken en zij heeft de moeite genomen om ook in gesprek te gaan met Vijfheerenlanden en Molenlanden. Binnenkort, en dat is heel fijn, zal ze in de arbeidsmarktregio worden uitgenodigd om daar zichzelf te komen presenteren, ik geloof zelfs de eerstvolgende keer dat er een vergadering is, dus we hopen dat daar ook nog wat mee gedaan kan worden voor hen. Daar komen we nog op terug.

Dan heb ik nog de vraag over de huisartsen. Ik kan zeggen dat er op dit moment een goede dekking is in Gorinchem en een goede spreiding over Gorinchem. In de Gildenwijk is er

geen zorgcentrum meer, maar wel direct aan de rand van de Gildenwijk en de Haarwijk, dus dat is een beetje schuiven, maar het blijft een mooie dekking. Er is een verschuiving van praktijken geweest, wat geleid heeft tot een iets betere dekking in Gorinchem-Oost en verder vindt er een zekere clustering plaats in zorgcentra, dus meer huisartsen die samen gaan werken. Dat vinden wij zelf ook een mooie ontwikkeling, juist ook omdat het voor sommige huisartsenpraktijken erg lastig is opvolging te vinden. En we zijn in goed overleg met de huisartsen, zowel lokaal als regionaal. Ik moet nog even zeggen dat ik heel blij ben met HenZ, Huisarts en Zorg, die zich ook verantwoordelijk maakt voor problemen die voorkomen. Recent was er een praktijk waarvoor echt geen opvolging te vinden was en toen hebben zij het initiatief genomen om daarbij te helpen. Dus alles bij elkaar is er in ieder geval onderling en met de gemeente een goede samenwerking in Gorinchem.

De voorzitter: De heer Van Willigen.

De heer Van Willigen: Zou ik dezelfde vraag ook mogen stellen over de fysiotherapeuten? Want ons bereiken geluiden dat dat in de binnenstad binnenkort wel eens een probleem zou kunnen zijn qua huisvesting.

Wethouder mevrouw Dansen: Volgens mij heeft collega De Boer daarover zojuist iets gezegd. Heel eerlijk: ik weet wel wat van huisartsen, maar niet van fysiotherapeuten. Als ik het mij goed herinner, was dat een probleem dat meer ging over wáár.

De heer Van Willigen: Met name ook over bereikbaarheid. Uit eigen ervaring weet ik dat het met een hernia heel erg moeilijk lopen is naar een fysiotherapeut, en als die dan ineens twee km verder weg woont, is het eigenlijk gewoon een hel.

Wethouder mevrouw Dansen: Ik ben bang dat ik daar geen pasklaar antwoord op heb.

De voorzitter: De heer Boutachkourt.

De heer Boutachkourt: Wel over huisartsen. Ik begreep van de wethouder dat we het goed doen is. Is het antwoord dan ook dat we geen huisartsentekort hebben in Gorinchem, of zijn er ook nog inwoners die geen vaste huisarts hebben in onze gemeente?

Wethouder mevrouw Dansen: Zoals ik al zei: we hebben op dit moment een goede dekking, dus dat betekent dat er voldoende huisartsen zijn per aantal inwoners. Daar zijn normen voor en we hebben een behoorlijk goede spreiding. Ik weet dat een heleboel huisartsen geen nieuwe patiënten meer aannemen die willen verplaatsen van de ene naar de andere, maar ze nemen nog wel patiënten aan die nieuw zijn en nog geen huisarts hebben.

De heer Boutachkourt: Dat was niet helemaal een antwoord op mijn vraag. Het kan natuurlijk ook zo zijn dat mensen die niet meer in Gorinchem wonen hier wel een huisarts hebben. Dus het feit dat we een goede dekking hebben, wil niet altijd zeggen dat iedereen een vaste huisarts heeft. Mijn vraag was eigenlijk heel simpel: heeft iedere Gorcumer een vaste huisarts? Dat kunnen we gewoon opvragen. Ik ben benieuwd of het bekend is en anders misschien voor een volgende keer.

Wethouder mevrouw Dansen: Ik ga niet zomaar zeggen dat ik dat weet, want ik weet het gewoon niet. Het is een goed idee om dat eens na te kijken, maar als ik te horen krijg dat we een goede dekking en een goede spreiding hebben, ga ik er toch maar vanuit dat dat in orde is.

De heer Boutachkourt: Dat hoop ik ook!

Wethouder mevrouw Dansen: Mij bereiken in ieder geval geen berichten dat het niet zo zou zijn.

De voorzitter: De heer Van Houwelingen.

De heer Van Houwelingen: Dank u wel. Ik heb meer een vraag over het amendement van D66 over de jeugdzorg. Als ik het woord ‘bezuiniging’ hoor, denk ik altijd dat het minder wordt. Als we de begroting van ‘24 erbij halen, blijkt dat wij vorig jaar € 13,8 miljoen beschikbaar hebben gesteld, terwijl ik nu in totaal op € 15,4 miljoen uitkom. In het amendement zag ik dat er € 1,3 miljoen bij is gekomen, maar dan nog komt er vergeleken met vorig jaar drie ton bij, in plaats van dat er een ton af gaat. Is mijn berekening juist?

De heer Tekir: Als u het amendement had gelezen, had u geweten dat dat precies een van de argumenten is. Dit is juist een dienst waar ieder jaar geld bij gaat, om goede redenen, dus lijkt het ons heel riskant om nu juist een korting door te voeren.

De heer Van Houwelingen: Dus als ik het goed begrijp. . . .

De voorzitter: Ik ga dit nu even afkappen, want ik vind dit echt iets voor de tweede termijn. De wethouder staat erbij en kijkt ernaar en dat kan niet de bedoeling zijn. Dank u wel.

Inmiddels kan ik vaststellen dat we uitstekend binnen de tijdlijn lopen, dus laten we dat vooral zo houden. Complimenten aan u allen!

We gaan nu schorsen en in de schorsing zullen de fracties zich voorbereiden op de tweede termijn. Stipt volgens het schema gaan we om half negen weer verder.

De vergadering is geschorst (19.56 uur).

Schorsing

De voorzitter: Ik heropen de vergadering (20.30 uur).

Dames en heren. We zijn bezig met de behandeling van de begroting en we vorderen al aardig. De eerste termijn hebben we gehad van zowel de fracties als het college en we zijn nu aangeland bij de tweede termijn.

Repliek

De voorzitter: Ik verzoek u weer te letten op de spreektijden, dit keer maximaal vijf minuten per fractie en ik begin bij de heer Klein van Stadsbelang.

De heer Klein: Bedankt, voorzitter. Ik wil eigenlijk beginnen met dat ik net niet scherp genoeg was, want ik werd gewoon glad genegeerd door de wethouder. Ik had namelijk

iets geroepen over onze weerstandratio, die in de begroting op 1.53 staat. Kijk, ik had natuurlijk stiekem al wat meer informatie ingewonnen en daaruit blijkt dat het daalt. Ja, meneer Van Willigen, soms win ik ook informatie in! De weerstandratio daalt omdat we € 3,8 miljoen eraan onttrekken, maar dan wil ik in ieder geval, het was een beetje een uitnodiging, daar een gesprek over voeren. Om een heel eerlijk beeld te geven, zou ik in tweede termijn in ieder geval de suggestie willen meegeven aan het college, alsook aan de afdeling financiën, om gewoon, zeg maar, het eindejaarssaldo met ons te delen. Dat zorgt volgens mij voor een veel helderder beeld over de weerstandratio, want als je op 1 januari iets onttrekt, heb je dat dus de rest van het jaar niet meer.

Dat gezegd hebbende, wil ik nogmaals uitspreken dat ik heel blij ben met de toezegging van de wethouder om met het dierenasiel in gesprek te gaan om naar een passende oplossing toe te werken.

Nu wil ik me richten op de diverse amendementen en moties die zijn ingediend. Er zijn een aantal amendementen die gewoon best wel veel geld vragen, volgens mij geldt dat er op dit moment simpelweg niet is, tenzij we, zoals de heer Tekir al aangaf, het laatste beetje dat nog op de botten zit weghalen. Dat betekent ook dat wij nee zeggen tegen het amendement ‘Zeg nee tegen extreme OZB’, simpelweg omdat dat gewoon volgens mij om en nabij drie ton gaat kosten.

Het niet indexeren, 80k, ja, natuurlijk, heel sympathiek, dat begrijpen we, alleen ook hier weer: het is een serieus bedrag, het wekt een bepaald precedent op en dan gaan we vervolgens nog veel verder daarin, volgens mij ook niet het beste idee.

Het amendement met betrekking tot de Cultuurcarrousel. Ik weet oprecht nu niet heel goed wat daarvoor gedaan wordt. Zit dat niet al in een heel stukje cultuureducatie? Ik heb er een slecht beeld bij in ieder geval, maar misschien komt dat in de bijdrage van mevrouw Pelikaan wat beter naar voren. . . .

De heer Tekir: Voorzitter, deze is zo sympathiek dat ik wel een stukje verduidelijking wil geven. Dit is een stukje kennismaking van peuters met kunst en cultuur. Dat zijn zo’n vijf à zes momenten per jaar op verschillende plekken. De laatste keer was in Centraal Punt; ik weet dat, omdat ik daar met mijn peuters was voor een theatervoorstelling. Dat is gewoon gratis, het is hartstikke leuk op die leeftijd kennismaken met een stukje kunst en cultuur. En moeten we dat willen afnemen?

De heer Klein: Bedankt in ieder geval voor die verduidelijking.

Dan hebben we nog een amendement over het sociaal domein. Daarin vinden we eigenlijk de uitleg rondom de scootmobielpool heel logisch, om dat te gaan onderzoeken, al dan niet in te zetten. Dat maakt eigenlijk voor ons dat het amendement daarmee veel te groot en te zwaar wordt.

Mevrouw De Groot: Voorzitter, ik zal het straks toelichten, maar het amendement wordt veranderd.

De heer Klein: Nou, top, dan hoeft ik het daar niet meer over te hebben.

Nou ja, bezuiniging jeugdzorg / efficiency: volgens mij zouden we juist efficiënt werken moeten toejuichen.

Voor de trailerhelling verwacht ik raadsbrede steun.

De parkeermoties van de VVD begrijpen we, maar we zijn wel heel benieuwd naar de mogelijkheden om dit wel dan eerlijk over de stad te verdelen alsook wat het daadwerkelijk zou gaan kosten. Op het moment dat we berekenen dat het € 60.000 structureel kost, denk ik dat we dat nog een keertje zouden moeten overwegen, maar ik hoorde zojuist dat het om een paar duizend euro gaat.

‘Koester het Hamelmuseum’ begrijpen wij heel goed, maar volgens mij is daar, als ik het goed begrijp, nu gewoon een tweejarige subsidie afgesproken die geëvalueerd gaat worden en op basis daarvan zal vervolgens een nieuw bedrag bepaald worden. Dus eigenlijk is het heel logisch wat er staat, met die uitleg, laat ik het op die manier zeggen. Misschien zal later door D66 nog in twijfel getrokken worden wat ik nu zeg, maar voor mij is het in die zin logisch dat er staat dat het stopt.

De heer Van Willigen: Dus als over twee jaar het verzoek komt om het Hamelmuseum de subsidie te geven die het tot nu toe heeft genoten, gaat u voorstemmen?

De heer Klein: Als het Hamelmuseum inderdaad daarvoor het plan inlevert dat aangeeft dat zij die € 38.000, of misschien minder, of meer, nodig zou hebben, ja, dan zie ik niet zozeer waarom we daar dan tegen moeten zijn.

De heer Van Willigen: En de dekking?

De heer Klein: Is het nu aan mij om die dekking aan te geven? Dat vind ik een beetje een vreemde, meneer Van Willigen.

De heer Van Willigen: U loopt er nu wel op vooruit, want u zegt ‘ja hoor, en dan gaan we het te zijner tijd weer goedkeuren’.

De heer Klein: Nogmaals: u nodigt mij uit om daarop vooruit te lopen. Nou prima. Wat ik aangeef is: als daar gewoon het plan voor wordt aangeleverd, dan zie ik op dit moment geen reden om het niet te doen. Als daarvoor een argumentatie wordt aangedragen om het niet te doen, zullen we dat te zijner tijd zien, maar op dit moment zie ik het niet. Volgens mij is het heel logisch wat er staat. Het is iets wat eindigt, zo afgesproken, en dat wordt geëvalueerd.

De voorzitter: De heer Tekir.

De heer Tekir: Ik wil een goed bedoelde overweging meegeven aan de fractie van Stadsbelang. We hebben natuurlijk ook even gekeken naar de landelijke evaluatie die al heeft plaatsgevonden, waardoor het Hamelmuseum de officiële registratie heeft gekregen. Een van de criteria die voor die officiële registratie is gesteld, is dat ze een meerjarig sluitende begroting hebben en bij een substantiële afwijking daarvan melding moeten maken bij de Museumvereniging. Wat wij nu dreigen te doen met dit besluit is dat het museum, twee weken nadat ze de officiële registratie heeft gekregen, de Museumvereniging moet melden van: sorry, onze begroting is niet meer sluitend, want meerjarig staan we op nul euro subsidie, waardoor we gewoon het museum een flinke klap in het gezicht geven. Is dat het waard? Terwijl we hier ook gewoon netjes die evaluatie kunnen afwachten. Het doet verder niets in de begroting. Het is een taakstelling die je alsnog hebt.

De heer Klein: Een interessante uitleg. Laat ik dan zeggen dat ik heel benieuwd ben hoe de wethouder daarnaar kijkt. Als ik hem gewoon puur bekijk naar ‘hé, we hebben een afspraak gemaakt’, snap ik volledig dat hij op nul staat.

Last bot not least de voucher van € 75. Heel leuk, maar als je vervolgens hoort dat dat 160k moet kosten, denk ik dat dat niet is wat Gorinchem op dit moment nodig heeft.

Daar wil ik het voor nu bij laten, voorzitter.

De voorzitter: Interruptie de heer Van der Meijden.

De heer Van der Meijden: Misschien een beetje een korte samenvatting, maar de fractie van Stadsbelang steunt dus niet één motie van de oppositie?

De heer Klein: Dat heb ik nog niet gezegd.

De heer Van der Meijden: Welke overweegt u nog wel dan?

De heer Klein: Nou, ik wacht ten aanzien van de motie over het Hamelmuseum nog een nadere uitleg af.

De heer Van der Meijden: Oké, we houden hoop.

De heer Klein: En overigens, om daar nog verder op te antwoorden, denk ik dat mijn criterium best wel helder is. Op het moment dat iets gewoon structureel serieuze kosten met zich meebrengt, zien wij niet de ruimte om dat in deze tijd te doen.

De heer Van der Geest: Voorzitter, alvast een kleine aankondiging na wat de heer Klein net zei. Die 2000 vond ik een flink aantal wat de wethouder noemde. Dus wij hebben hem aangepast in een beperktere vorm, dus die zullen wij zo tijdens onze termijn indienen. Maar het gaat niet om 160.000 meer.

De heer Klein: Oké, we zijn benieuwd naar die vorm.

De voorzitter: De heer Koçak.

De heer Klein: Ik kom hier niet weg, voorzitter!

De heer Koçak: Even terugkomend op de eerste motie. U gaf aan dat u een brede steun verwacht. Uit de eerste termijn van het college heb ik begrepen dat er volop geïnvesteerd wordt in trailerhellingen. Mij is het niet duidelijk of het college hem daarmee aanraadt of niet, maar ik zou zeggen: uw verwachtingen moet u managen.

De heer Klein: Bedankt, meneer Koçak. Ik zie overigens ‘ja’ op uw lijst staan, dus daar ben ik wel heel blij mee! Ik wil u bedanken voor uw steun.

De voorzitter: Goed. Mevrouw Pellikaan. Democraten Gorinchem.

Mevrouw Pellikaan: Voorzitter. Ik wil het college bedanken voor de beantwoording en de reacties. De wethouder financiën legt uit dat de harde bezuinigingen zo evenwichtig mogelijk in de begroting zijn uitgedeeld en we begrijpen dat je er in tijden van bezuinigingen misschien ook niet aan ontkomt om de lasten te verhogen en zo ook bij te dragen aan de ambities die we met elkaar willen bereiken. Die hebben wij ook in

Gorinchem op het gebied van scholen, op mobiliteit, de wethouder refereerde daar ook aan, het is in dat opzicht ook geven en nemen. Maar wij vinden dat dat hier echt in onevenredige mate gebeurt en daarop proberen wij vanavond bij te sturen. Het college zegt het evenwichtig te vinden, maar wij zien bijvoorbeeld dat culturele maatschappelijke partners gewoon driedubbel hard worden geraakt: ze worden landelijk gekort door de bezuinigingen, ze hebben te maken met hogere kosten, wij gaan lokaal de subsidies herschikken en dan gaan we ook nog de subsidies niet indexeren. Voorzitter, wij maken we ons echt zorgen dat door de stapeling van deze bezuinigingen verenigingen en organisaties het op een gegeven moment gewoon niet meer kunnen dragen. Daarom ons voorstel om dit pakket te verlichten en de subsidies dus wel te gaan indexeren. En daarbij ook het voorstel specifiek de Cultuurcarroussel overeind te houden, want daar wil het college zoveel op bezuinigen dat het gewoon stopt met bestaan. Nou, dat noemen wij niet evenwichtig en het gaat maar om € 16.000, dat slaat toch geen giga-gat in de begroting?

We hebben de wethouder financiën vanuit haar perspectief gehoord over onze voorstellen, maar we zijn benieuwd of het college ook vanuit cultureel perspectief nog een reactie hierop kan geven en of het ook onze zorg deelt over de draagkracht bij deze partners door deze stapeling van bezuinigingen.

Ten aanzien van ons OZB-voorstel moeten we niet vergeten dat het hier ook gaat om een stapeling van bezuinigingen, terwijl mensen natuurlijk al tal van verhogingen ervaren, ook op andere gebieden, en die lijken allemaal klein op zichzelf, maar bij elkaar genomen stapelt dat op. We gaan daar zelfs nu verder in dan nodig is om een sluitende begroting te krijgen. De VVD doet dat zelfs zonder blikken of blozen en maakt zich vooral druk om de eigen motie, hè: we zullen het allemaal nooit meer doen. Maar zo'n verhoging werkt natuurlijk gewoon jaren door. Het is zelfs zo'n probleem, gemeenten die de OZB maar blijven verhogen, dat het rijk gaat ingrijpen en de OZB-verhogingen aan banden gaat leggen. En in de woorden van de VVD-minister: gemeenten moeten naar andere oplossingen kijken en de OZB niet als pinautomaat gebruiken.

De voorzitter: De heer Van Santen.

De heer Van Santen: Ik wil mevrouw Pellikaan bedanken voor de uitleg, want dit is precies de reden waarom wij inderdaad de motie destijds hebben ingediend: om het te bevrozen, om er ook voor te zorgen dat het daadwerkelijk gaat gebeuren. En u heeft de kans gemist daarin wat mij betreft, maar toch bedankt.

Mevrouw Pellikaan: Ik vat uw motie op van: we gaan het nu nog doen voordat het straks niet meer kan.

En de SP horen we zeggen: wat is nu die paar tientjes verschil voor de mensen? Maar de SP zou toch bij uitstek moeten weten dat alle kleintjes tellen. Als u meer impact wilt maken, nodig ik u ook uit om andere bezuinigingen niet door te laten gaan, zoals € 65 vragen voor het aanvragen van een woonurgentie, of € 250 vragen voor de gehandicaptenparkeerkaart, of het verhogen van het tarief op het Caribabad, zonder dat de Gorcumpas er nog is waar minima van kunnen profiteren. Nou, dan wil ik u de wedervraag stellen: waarom maakt u zich daar dan niet hard voor? En Gorcum Actief nam het woord 'lef' vanavond in de mond: dat er lef voor nodig is om in tijden van bezuinigingen te blijven investeren. Dat is absoluut waar, maar hoeveel lef heb je nodig

om in tijden van hoge inflatie, stijgende kosten, landelijke bezuinigingen en verenigingen nog herstellende van de coronaperiode, de OZB met een half miljoen te verhogen, te bezuinigen op de subsidies met een half miljoen? Voorzitter, dit zijn politieke keuzes . . .

De voorzitter: Mevrouw Hamann.

Mevrouw Hamann: Ik kan er nog eentje aan lef toevoegen nu Trump is herkozen.

Mevrouw Pellikaan: Voorzitter, dit zijn politieke keuzes, het hoeft niet, het overkomt ons niet en u bent hier aan zet vanavond. Nou, vraagt Stadsbelang zich af, waar kunnen we dan het geld vandaan halen om anders te kiezen? We hebben al een paar suggesties gegeven, bijvoorbeeld het meerjarig begrotingssaldo inzetten, maar er zijn ook andere ideeën ontstaan, onze variant voor een groot podium, bijvoorbeeld dat waarschijnlijk een haalbaar alternatief was geweest dat ook al zou leiden tot minder bezuinigingen. Maar ook andere fracties hebben eerder voorstellen ingediend: vermindering van de ICT-reserve, het verhogen van de toeristenbelasting, maar dat wilde u niet. Dat het zo moeilijk is om duidelijke knoppen te vinden, dat u daar ook mee worstelt, is ook tekenend voor hoe wij als raad zijn meegenomen en welk inzicht ons is gegeven in de mogelijkheden. Dat is dus zeer beperkt. Er is ons een lijst voorgelegd vanuit de coalitie en elk voorstel dat afwijkt is financieel niet haalbaar. Dat is geen politiek debat.

Voorzitter. De moties en amendementen steunen wij bijna allemaal. Wij zien in de voorstellen ook de zorgen bij andere fracties om de lastenverzwaring te verlichten waar deze uit balans is, zoals het amendement van de Partij van de Arbeid over de bezuinigingen in het sociaal domein en het amendement over de jeugdzorg.

De motie die wij niet steunen is die van de VVD over het zondagmorgen-koffiemoment. Invoeren van parkeertarieven stimuleert mensen om met de fiets naar de stad te komen, of de auto in de parkeergarage te zetten in plaats van op straat. Nou, dat willen we juist, dat willen we ook voor kerkgangers, maar we zijn overigens überhaupt tegen het voorstel om deze parkeermaatregelen nu als losse ingreep in deze begroting te doen. En deze motie maakt het ons inziens niet beter door het nu voor een halve dag voor te stellen en daarbij ook een wijziging aan te willen brengen in het parkeerbeleid van de bovenstad. Dat is destijds echt bewust aangebracht door het verkeerpanel en wij vinden het te voortvarend om dit zomaar te niet te doen.

Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw De Groot, PvdA.

Mevrouw De Groot: Dank, voorzitter. Ik begon mijn algemene beschouwing met de zinnen: een begroting is niet een kwestie van cijfers alleen, het gaat om de keuzes die laten zien welke waarden wij willen uitdragen. Als PvdA zijn we er voor de inwoner, de inwoner die het niet altijd even makkelijk heeft, of dit nu financieel is of omdat diegene kwetsbaar is door een andere omstandigheid. Het mag dan ook duidelijk zijn dat voor ons het zwaartepunt ligt bij het sociaal domein en ik benadruk nogmaals: onze visie is dat gemeenten waarde creëren door te investeren in hun mensen. Alles wat we nu afbreken, zal niet zomaar terugkomen en elke verschraling van ons sociale vangnet kan jarenlang negatieve gevolgen hebben. Zo kijken we dan ook naar het niet indexeren van subsidies

van verenigingen en maatschappelijke organisaties. Als PvdA willen we kiezen voor een koers die kwetsbare inwoners beschermt en bijdraagt aan een veerkrachtige gemeente. Het bezuinigen op subsidies van verenigingen en maatschappelijke organisaties draagt wat ons betreft daar echt niet aan bij. We maken ons hier dan ook zorgen over. Overigens hebben we op de volgende vragen ook geen antwoord gekregen. Hoe gaat het college ervoor zorgen dat onze maatschappelijke organisaties ondanks het ontbreken van indexering hun essentiële werk kunnen voortzetten, zonder dat hun financiële positie verder onder druk komt te staan? Wat gaat het college doen om de afname van sociale activiteiten te voorkomen? Nu moeten we eerlijk bekennen dat wethouder Dansen ons op sommige punten gerust heeft gesteld. Daarmee zijn onze zorgen niet volledig verdwenen. Onze zorgen over de scootmobiel heeft de wethouder weggenomen, maar die over de verhoging van de eigen bijdrage van de Molenhopper nog niet. In overleg met onder andere de SP gaan we ons amendement ter zake aanpassen door de scootmobiel eruit te halen, waardoor de focus ligt op de eigen bijdrage voor de Molenhopper voor in ieder geval 2025: dat de bezuiniging die dan gepland staat niet doorgaat, omdat er ook een nieuwe aanbesteding plaatsvindt en volgend jaar kunnen we dan kijken in of de perspectiefnota of de begroting, dat hangt er vanaf hoe snel de aanbesteding plaatsvindt, welke gevolgen dat weer heeft voor de eigen bijdrage van de inwoners die de Molenhopper gebruiken. Na mijn beschouwing in tweede termijn zal ik de nieuwe variant doorsturen naar iedereen.

Dan wil ik kort ingaan op alle amendementen en moties. Voor het gemak ga ik alleen even in op degene die wij niet steunen. Dat is het amendement van Democraten Gorinchem ‘Zeg nee tegen extreme OZB’. Het voelt bijna als een PvdA-voorstel om de OZB te verhogen, dus het zou heel vreemd zijn als wij daarmee akkoord zouden gaan. De beide moties van de VVD zullen wij ook niet steunen. Of je nu zondagmorgen ergens koffie gaat drinken in de stad, of op een woensdagochtend, wat is het verschil daartussen? En daarnaast zijn het inkomsten die we nu heel hard kunnen gebruiken, gezien de bezuinigingen.

De rest zullen wij steunen, Voorzitter.

De voorzitter: De heer Van Santen.

De heer Van Santen: Ik was nog benieuwd, want de andere motie ging over dagtarieven en waarom ziet u daar geen kans in? Hoe ziet u dat dan?

Mevrouw De Groot: Zoals ik al zei: dit zijn naar ons gevoel een beetje losse voorstellen binnen deze begroting. We moeten ervoor kiezen om te bezuinigen en er komt ook nog een sessie over het parkeerbeleid, waar dit ook nog eens ter sprake kan komen. Maar voor nu vinden we het geen goede oplossing.

De heer Van Santen: Ik denk dat u voorstander bent van auto's in de parkeergarage, daar was ik eerst benieuwd naar, maar bent u zich er ook van bewust dat dagtarieven wel al mogelijk zijn op straatparkeren op dit moment in Gorinchem?

Mevrouw De Groot: Sorry, uw laatste vraag verstond ik niet goed.

De heer Van Santen: Nou ja, dit gaat over dagtarieven, met name op parkeergarages gericht, dus je probeert bezoekers naar een parkeergarage te loodsen. Maar als we het bijvoorbeeld over Buiten de Waterpoort hebben, of andere parkeerterreinen, daar zijn op dit moment al dagtarieven mogelijk. Dus hoe ziet u dat verschil dan?

Mevrouw De Groot: Voorzitter. Het klinkt misschien een beetje gek, maar we zien het nu vooral als inkomsten in tijden van bezuinigingen en we hopen ook dat mensen überhaupt minder met de auto naar de stad gaan komen door deze maatregel. Ik weet niet of dit u helemaal tevreden stelt, maar ik denk dat we daar een visieverschil in hebben.

Amendement A08: Bescherm het sociaal domein

De gemeenteraad van Gorinchem,

in vergadering bijeen op 7 november 2024;

stelt voor om uit de Taakstelling sociaal domein (besparing van € 700.000) het volgende onderdeel te schrappen:

- verhogen eigen bijdrage Molenhopper.

Paulien de Groot, PvdA

Ilhan Tekir, D66

Ariën van Houwelingen, SP

De voorzitter: Dank u wel. Dan de heer Van Santen, VVD.

De heer Van Santen: Dank u wel. Fijn om vanavond in ieder geval van een hoop collega's veel creativiteit te mogen horen, en dat bewonder ik ook. We zijn er ook, denk ik, allemaal op uit om het beste voor onze stad te doen op onze eigen manier. Ik zie de heer Koçak knikken en ik denk dat het ook echt zo is.

In reactie op wat gezegd is vanavond richting het college: wij vinden het vooral fijn om te horen dat we dat stukje vrachtverkeer verder gaan onderzoeken wat toch wel hoog op de agenda stond voor ons, om eens te kijken hoe we dat dan in de rest van de stad moeten gaan bekijken. Want er gaat toch wel veel door de stad heen, zeker als de afsluitingen op de A27 of de A15 weer aanwezig zijn, en ook zeker goed om te horen dat we de gesprekken willen gaan initiëren met ondernemers om ons heen die over eigen parkeerterreinen beschikken, want wij denken dat daar heel veel kansen liggen. Eerder zat zo'n parkeerterrein helemaal vol en inmiddels is dat gedaald tot een heel klein percentage. Daarnaast ook heel goed, denk ik, dat we die routebegeleiding gaan bekijken van het parkeerterrein hierachter. Ik kan me ook wel voorstellen dat je misschien schrikt als je de slagboom ziet, maar misschien zul je met een betere routebegeleiding eerder geneigd zijn daar te parkeren. Dat zou kunnen en dan kunnen we het beter benutten, dus daar zijn we heel blij mee.

Nu even terug naar de koffie-, kerk- en katermotie, zeg maar. Daar hebben wij zeker geen kater van, maar we zien ook vooral het sociale aspect daarin: dus mensen naar de stad krijgen. Niet iedereen woont hier natuurlijk, dus als ze op fiets kunnen, dan heel graag, maar als je mensen naar de stad krijgt, hou je de mensen ook vast en zo benadruk je ook het sociale aspect van bezoeken. En heel simpel: de winkels zijn nog niet eens open, dus wat zijn we aan het doen?

Dat gezegd hebbende, miste ik nog wel even het stukje omtrent het cultuurfonds dat wij gevraagd hadden aan de wethouder. Ik was nog even benieuwd of hij daar nog een reactie

op kon geven, in hoeverre hij ook daar synergie ziet met het cultuurfonds en dergelijke. Dus het zou fijn zijn als u daar nog op terug zou kunnen komen.

Vanwege de tijd zal ik niet alle moties en amendementen langslopen, maar ik zal er een paar aanstippen.

Het Hamelhuis vinden wij ook een mooi initiatief, en creatief, maar we moeten zeker de evaluatie afwachten, dus dat steunen we volledig, in de zin dat we dat eerst willen weten. Maar we zijn ook vooral benieuwd, in aanvulling daarop, hoe we nou meer die samenwerking zoeken. Ik weet niet in hoeverre dat nou echt al gebeurt met bijvoorbeeld een Gorcums Museum of met andere. Daar zijn we ook echt benieuwd naar, om die samenwerking meer te omarmen. Maar ik begreep van de wethouder dat we de evaluatie sowieso gaan afwachten, dus daar ben ik dan nog heel benieuwd naar.

De motie van de Partij van de Arbeid is inmiddels gesplitst, heb ik begrepen. Ik wilde hem eigenlijk ook in twee delen behandelen, want het zijn eigenlijk twee vragen. De scootmobiels vonden we, net als de wethouder zei, wel een mooie kans, want heel eerlijk: veel van die scootmobiels staan toch vaak stil, of op de gang, nou, u kent het wel. Ik denk dat dit juist wel een mooie synergie kan opleveren tussen alle bewoners om dat meer te delen en daar meer gebruik van te maken met elkaar.

De Molenhopper gaat natuurlijk niet alleen over minima, maar over alle mensen. Iedereen kan daar gebruik van maken. Wij vonden het in ieder geval fijn dat er een vangnet is voor de minima; we hebben net begrepen van de wethouder dat daar mogelijkheden voor zijn, dus dat vonden we in ieder geval fijn om te horen. Maar we zijn groot voorstander van de inzet van de Molenhopper.

De motie over de trailerhelling vonden we ook een heel mooi initiatief, en kan ook een waardetoevoeging zijn op economisch gebied wat ons betreft. Dus veel mogelijkheden. We zijn gewoon benieuwd of de haalbaarheid daar een uitwerking van kan zijn, dus dat gaan we dan zien, dus die gaan we ook zeker steunen.

En dan heb ik het CDA nog eventjes. Nou, dat was een behoorlijk bedrag inderdaad en het waren toch echt wel verschillende moties. Wat wel belangrijk is, is dat wij heel erg voorstander zijn van het welkom heten van nieuwe inwoners. En volgens mij doen we dat bij de geboorte van onze nieuwe inwoners inmiddels ook, mede dankzij het CDA. Dus daar zijn we wel blij mee, maar volgens mij wordt er al een hele hoop gedaan om nieuwe inwoners welkom te heten daarin.

Daar laat ik het bij. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer De Pagter, ChristenUnie/SGP.

De heer De Pagter: Dank u wel, voorzitter. College, dank voor de antwoorden die zijn gegeven.

Met betrekking tot de Stichting Urgente Noden zien we de RIB graag tegemoet en dan zullen we ook onderzoeken of dat dezelfde voorwaarden biedt om de mensen die op dat moment urgente noden hebben ook daadwerkelijk te kunnen helpen. Dank ook voor het gesprek met de kerken en we zien uit naar een positieve uitslag van de motie die wij hebben ingediend. Ook wat betreft de ontwikkeling van een Gorcumpas zien we uit naar de concrete stappen die we kunnen maken in 2025. En wat betreft de lobby voor het onderwijs, ga alstublieft zo door, want daar hebben we baat bij om de plannen van het

IHP zoveel mogelijk te kunnen realiseren en we zullen ook zeker de te ontvangen brief van de wethouder bespreken met onze fracties ChristenUnie en SGP en ook doorsturen.

Wat betreft de moties en amendementen: vanavond hoorde ik dat alle partijen het college credits geven om een sluitende begroting te realiseren en ik hoorde ook met dezelfde snelheid dat veel amendementen de sluitende begroting meerjarig onderuit halen. Het klopt dat er politieke keuzes gemaakt worden, daarvoor zijn we hier als gemeenteraad. Ik denk ook dat het duidelijk mag zijn dat er weloverwogen keuzes zijn gemaakt en dat bezuinigingen pijn doen. Ik denk ook dat we de komende jaren, mocht daar meer financiële ruimte zijn, zeker zullen kijken waar lastenverzwaringen eventueel milder kunnen zijn, of wellicht helemaal teruggedraaid kunnen worden. Als fractie zien we dat de bezuinigingen pijn doen en dat we allen gericht zijn om in andere oplossingen te denken. De wethouder financiën geeft ook aan dat oplossingen een inbreuk doen op de flexibiliteit om tegenvallers op te vangen waarvan we het nog niet weten. Ook zien wij de onderwerpen waar wij pijn mee hebben en onze fractie is van mening dat de amendementen met name het weloverwogen pakket aan maatregelen onderuit trekken.

Wat betreft de motie voor het dagje Gorinchem van de VVD en de motieven van het CDA met betrekking tot het parkeerbeleid, lijkt het me het goed om het gehele parkeerbeleid in Gorinchem te analyseren en te bespreken en daar een integraal beleid van te maken, want ik heb het idee dat er een heleboel losse besluiten zijn, losse eindjes, en dat we niet een integraal parkeerbeleid hebben, dus het lijkt me goed om dat op de agenda te zetten en daarmee aan de slag te gaan.

Wat betreft de trailerhelling: ja, een waterstad als Gorinchem heeft wellicht een trailerhelling nodig, maar ik denk ook dat er een winstwaarschuwing moet zijn om te kijken in hoeverre dat financieel gerealiseerd kan worden. Het onderzoek zullen we, denk ik, zoveel mogelijk intern moeten gaan doen, met eigen krachten binnen het ambtelijk apparaat. Het lijkt me niet dat we daarvoor een extern bureau moeten aantrekken.

De voorzitter: Interruptie de heer Klein.

De heer Klein: Ja, daar wil ik natuurlijk op reageren. Het ligt er een beetje aan hoe snel de betreffende ambtenaar werkt, maar volgens mij kun je in een halve dag, of een dag, uitgezocht hebben waar de mogelijke locaties liggen, alsook wat het potentieel zou kunnen opbrengen. Ik wil niet teveel druk leggen op de betreffende ambtenaar, maar het zou vrij vlot moeten kunnen.

De heer De Pagter: Toch een kleine winstwaarschuwing: mocht het financieel niet helemaal rond zijn, dan denk ik dat het goed is om dit als inzet mee te nemen in het volgende verkiezingsprogramma van Stadsbelang.

De heer Van Willigen: Voorzitter, als reactie op de heer Klein: u weet dat die helling ook geld gaat kosten, hè? Ik hoor u elke keer over de opbrengsten, maar het gaat ook geld kosten.

De heer Klein: Zeker, meneer Van Willigen. Ik weet niet in welke wereld u zit, maar volgens mij moet je vaak eerst investeren om uiteindelijk geld terug te kunnen krijgen. Dat werkt overal zo, zelfs met de bankjes; ook dat levert in de toekomst misschien nog wel wat op.

De heer Van Willigen: Dat gaat exact over de amendementen die wij indienen. Wij investeren in jeugd en in verenigingen en je moet eerst investeren voordat het wat op gaat leveren.

De voorzitter: De heer De Pagter.

De heer De Pagter: Dank u wel, ik vervolg.

Wat betreft de motie van het Hamelmuseum: zeker ook gezien de ontwikkelingen goed dat het Hamelmuseum zo ver is gegaan en erkend is als een museum. Gezien de ontwikkelingen lijkt het erop alsof er een subsidieaanvraag is toegekend voor twee jaar en daarna de evaluatie. Vervolgens kan er een nieuwe subsidieaanvraag ingediend worden. Daarmee lijkt het me dat de motie wellicht nu overbodig is en zich wellicht bij de PPN 2026 een andere mogelijkheid aandient, omdat we dan ook weten wat voor ontwikkelingen er zijn. Ik ben hier ook nog wel even benieuwd naar de reactie van de wethouder.

Over de Cultuurcarroussel zouden we graag nog wat meer informatie van de wethouder willen ontvangen, omdat cultuureducatie op scholen een belangrijk punt is en we willen graag even zien hoe dat nu in zijn werk gaat en of hier geen sprake is van een dubbeling. Daarop wachten we even het antwoord van de wethouder af.

Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Hamann, Gorcum Actief.

Mevrouw Hamann: Dank u wel, voorzitter. Ik wil allereerst het college en de ambtelijke ondersteuning danken voor de goede en duidelijke antwoorden. We hadden een heel betoog, een beetje met een blik op de toekomst, Gorinchem-West en de vergrijzing in de wijken, en dan zie je maar dat er in de beantwoording maar liefst drie wethouders aan te pas komen om een beeld te geven van de verschillende delen. Dus het zal duidelijk zijn waarom ik vraag om integraliteit en wij zullen zeker de komende tijden de vinger aan de pols houden om dat allemaal in de gaten te houden bij alle separate voorstellen. Dus dat gaat vast wel een keer een vervolg krijgen, maar voor nu ben ik blij met de stand van zaken zoals die nu is. Hartelijk dank.

Ik ben ook blij dat we na het kersteces een voorstel krijgen voor de Gorcumpas. Er is veel over gepraat en nu komt er dan eindelijk een voorstel. We zien ernaar uit.

Dan ga ik nu naar de amendementen en de moties. Ik ben het helemaal eens met mevrouw Pellikaan dat de verenigingen, stichtingen en maatschappelijke organisaties eigenlijk drie keer worden gepakt, met inflatie, door het rijk en dit en dat. De gemeente heeft dat ook: het rijk kort de gemeente, de kosten voor de gemeente gaan omhoog, de lonen gaan omhoog en daar worden we onvoldoende voor gecompenseerd. Dus ja, als gemeente hebben we daar ook een beetje mee te maken. Zo is het nu een keer. En als je dan keuzes maakt voor investeringen, moet het geld ergens vandaan komen. Ik vind het ook heel vervelend. Niemand vindt het leuk om te bezuinigen of de OZB omhoog te gooien. Maar goed, het is niet anders.

De voorzitter: Interruptie mevrouw Pellikaan.

Mevrouw Pellikaan: Het staat uw partij vrij om daar andere keuzes in te maken. U doet het voorkomen alsof het een gegeven is, maar dat is natuurlijk niet zo. We kunnen hier met elkaar anders kiezen en u kiest ervoor om dat niet te doen.

Mevrouw Hamann: Nou, wij hebben gekozen voor het lef en de investeringen. Dat heb ik goed uitgelegd in de eerste termijn en nu mag ik gaan uitleggen wat ik van de voorstellen vind die nu door deze raad gedaan worden. En dan zie ik dat de eerste twee amendementen dermate grote ingrepen zijn op de financiën, dat wij die niet willen steunen, maar in feite de derde wel. De Cultuurcarroussel gaat over een cultureel aanbod voor kinderen op scholen, ook kinderen die misschien anders nooit met cultuur te maken hebben. Wij zijn heel erg voor cultuureducatie, maar er schijnt wellicht een ander plan te zijn, dus ik wacht even het antwoord van de wethouder af, maar in feite zijn wij voor cultuureducatie, laat dat duidelijk zijn.

De Molenhopper – daar komt een aangepast plan voor; dat gaan we, denk ik zo meteen zien – vinden wij zeer sympathiek.

De motie over de trailerhelling. Wij hebben daar in het verleden ook wel eens moties voor ingediend voor Buiten de Waterpoort, een hele tijd terug, maar dat maakt niet uit. Dat kon nooit. Het probleem was altijd de parkeerplaats. Als de mensen het bootje in het water hebben gegooid, stappen ze in het bootje, maar waar laat je dan je auto en je trailer? Daar is geen plek voor Buiten de Waterpoort, dus er moet een andere plek gezocht worden. Dus ik wens de mensen heel veel succes om die te vinden. Wij zullen dat van harte steunen.

Parkeren, koffie-katermomentje ook prima.

Het Hamelhuis heeft net z'n certificering behaald. Wij willen de mensen van het Hamelhuis van harte feliciteren daarmee. Dat is een best een hele grote opgave als je bedenkt dat deze hele toko door uitsluitend en alleen vrijwilligers wordt gedraaid, die daar trouwens een ongelooflijk leuke klus doen met hele grappige en laagdrempelige tentoonstellingen waar half Gorinchem op afkomt. Dus dat is ontzettend leuk. Het mooie gebouwtje staat er ook aan de Kortendijk, je moet er toch niet aan denken dat daar de luiken dicht gaan! Dus we gaan eens even zien wat we met die motie gaan doen.

Het foutje van de verenigingen wordt geloof ik ook aangepast, maar dat horen we dan zo. En dan gaan wij samen met het CDA iets doen voor de Gezel en de heer Van der Geest zal dat zo meteen helemaal gaan uitleggen.

Dank u wel.

De voorzitter: Interruptie de heer Koçak.

De heer Koçak: Mevrouw Hamann had het over lef en daadkracht en dat zei mevrouw Pellikaan ook. Het zou wenselijk zijn dat u dan ook lef en daadkracht op de motie over het Hamelhuis zou tonen.

Mevrouw Hamann: Ik begrijp dat het Hamelhuis in feite helemaal geen subsidie gaat mislopen waarschijnlijk. Wij horen het antwoord van de wethouder graag en afhankelijk daarvan zullen wij stemmen op de motie.

Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Tekir, D66.

De heer Tekir: Voorzitter, dank u wel. Allereerst misschien een wat algemene beschouwing, of aftrap, als u me toestaat. Wat we zien is dat vanuit verschillende fracties allerlei voorstellen komen voor hoe om te gaan met de bezuinigingen, of de lastenverhogingen. Volgens mij is dat niet gek en zouden we elkaar de ruimte moeten geven om daar een bepaalde afweging in te maken. Dit is nou eenmaal een begroting met toch wel een flinke bezuinigingstaakstelling en dat er dan links en rechts vanuit de raad wat van wordt gevonden, is volgens mij alleen maar gezond en het is ook gewoon onze rol. Bovendien zijn die voorstellen ook vaak voorzien van dekking. Wij hebben vanuit de fractie ervoor gekozen om heel wat voorstellen die we bij de PPN hadden ingediend niet weer te herhalen, maar ik wil er wel bij aantekenen dat zeker toen alle voorstellen waren voorzien van dekking en ook financieel waren getoetst. Dus laten we die hele technische financiële discussie niet met elkaar voeren, maar veel meer het debat aangaan op de inhoud en of we dingen wel of niet wenselijk vinden, zou mijn oproep zijn.

En dan het financiële deel; daar wil ik het heel kort over hebben. Hoe je het ook wendt of keert, er hangen donkere wolken boven de gemeentelijke begroting, zeker ook de komende jaren. Ik wil de suggestie meegeven aan het college om een soort traject in te gaan om eigenlijk jaarlijks permanent te prioriteren, focus te blijven leggen op waar we impact willen maken en daarnaar te handelen, ook in de budgetten. Het komt nu toch een beetje over als: waar kunnen we snijden, waar is de ruimte? En dan is de argumentatie ook niet altijd even sluitend.

Dat gezegd hebbende, een reactie op het college. Fijn dat, als het gaat om de inzamelkosten voor Waardlanden, de benchmark meegenomen kan worden in de evaluatie. Nou, dat wachten we gewoon even af. Ik ben benieuwd wat dat dan voor beeld oplevert, zodat we daar gericht acties op kunnen zetten. Het DB van Waardlanden zit daar vast ook bovenop, dus dat is mooi.

Wat betreft ons amendement voor de jeugdzorg: het is nog steeds een zorg die we hebben, omdat we eigenlijk uit de beantwoording van het college nog niet helemaal kunnen opmaken waar die ton precies gaat landen. En om even iets uit de schorsing met u te delen: ik begrijp, maar ik hoor het graag als dat niet zo is, dat we voor de meerjarenbegroting € 30.000 van die ton structureel hebben ingevuld. Nou, dat is dus nog niet helemaal sluitend. Tegelijkertijd zegt het college ook, en daar geloof ik zeker wethouder Dansen op, dat de taakstelling niet ingevuld gaat worden op onderdelen als de jeugdbescherming, jeugdpvang of Veilig Thuis. De indieners van het amendement hadden dat als vertrekpunt. Ik wil best het amendement voor nu aanhouden, als u kunt toezeggen dat we bij de PPN wel een aantoonbare onderbouwing krijgen van die ton, met een structurele invulling waaruit ook blijkt dat het echt efficiencyvoordelen zijn. Dat hoor ik graag van het college.

Dan de Spreidingswet en de reactie daarop. Ik hoorde wethouder Molengraaf zeggen dat we daarover nog in gesprek gaan met elkaar. Op zich is daar niks mis mee, gelet op de taakstelling van nog 50 plekken. Aan het eind van het jaar hebben we dan 150 vluchtelingen opgevangen, omdat ook het belastingkantoor leeg moet. Wat je dan krijgt, zeker voor dat restant van 50 mensen, is dat de mensen dan het belastingkantoor moeten verlaten, mensen die al zijn geaard in de stad en hier misschien al enkele jaren wonen en iets hebben opgebouwd. Kunnen we hen die verhuizing besparen? Want zo wordt het een gesleur met vluchtelingen die nu al in de stad zijn opgevangen en die dan weer moeten

verhuizen, waarna wij een paar maanden later een oplossing hebben voor hoe we het restant van 50 mensen gaan vullen. Dus is die verhuizing te besparen? Dat is mijn vraag. Dan ben ik aangekomen bij de motie van de VVD als het gaat om parkeren op de zondag, de zondagsrust, of het zondagmorgen-koffiemoment. Allereerst zou ik van het college willen weten wat dat nou precies aan opbrengsten misloopt. Ik hoorde het college zeggen enkele duizenden euro's, maar dat lijkt me echt te weinig, dus ik hoor dat graag vanuit het college. Richting de VVD zou ik willen zeggen: wij kunnen deze motie niet echt plaatsen, in de zin van dat selectief wordt ingezet op een dagdeel. Een van de redenen lijkt ook betrekking te hebben op de kerkbezoekers. Nou hebben we daar helemaal geen moeite mee, juist niet omdat we geen enkel onderscheid zouden willen maken met welke bezoekers dan ook. Ik heb even snel gekeken wat er nog meer aan levensbeschouwelijke activiteiten in de binnenstad zijn. Er zijn op woensdagavonden ook yogalessen en gaan we dan een onderscheid maken, in die zin dat we de mensen die yogalessen volgen wel ontzien van parkeertarieven en de kerkbezoekers niet? De heer Wientjes noemde ons wel eens semi-liberalen, maar ik vraag me af wat hij zou vinden van deze motie en de VVD-fractie die haar nu indient.

Dan het IHP. Kennelijk is er een foutje geslopen in het programma, dat dus geen nieuw IHP volgt. Dat kan, maar nu was het ook zo dat allerlei streefcijfers niet klopten in de begroting en ik zou willen meegeven over de volle programmabegroting: stuur de volgende keer dan even een erratum, want dan hebben we gewoon die streefcijfers ook paraat. Als de begroting vanavond wordt vastgesteld, weten we dat in ieder geval op een aantal programma's de streefcijfers niet kloppen, wat wel een hele belangrijke indicator is voor de sturing vanuit de raad.

Dan ben ik aangekomen bij een openstaande vraag over wonen. Daar hadden we in de eerste termijn een vraag over gesteld, even om in herinnering te brengen: het gaat hier om de ambitie die we hebben en ook hier weer in relatie tot ontbrekende indicatoren in de programmabegroting. Nou kunnen we hier heel erg over uitweiden, maar om dat te voorkomen zou ik het college willen vragen: zou u een keer aan de slag willen met het opstellen van effectieve indicatoren voor de raad op het gebied van wonen waar we wel op kunnen sturen, en dat we daar een keer met elkaar een gesprek over kunnen organiseren? Want nu ontbreken indicatoren en hebben we denk ik ook niet de tijd en de ruimte om deze discussie goed met elkaar te voeren. Dus die handreiking zou ik richting het college willen doen en aan de agendacommissie.

Voorzitter, dan de rest van de voorstellen vanuit de raad. . . .

De voorzitter: Ik wil u even op uw spreektijd wijzen. Die hebt u namelijk al overschreden.

De heer Tekir: Oh, dan ga ik snel over tot een afronding. Wij steunen dus heel veel amendementen en moties. Onze enige kanttekening zit bij de motie over de zondagsrust. En als het gaat om de motie van het CDA, kunnen we ons voorstellen dat je schrikt van het bedrag als je alle inwoners zo'n voucher aanbiedt, maar ik denk dat, als we de motie op een werkbare manier tot invulling kunnen brengen, dat helemaal niet hoeft. Ik wacht daarom nog even de reactie van het CDA af, maar dat vinden we wel een hele sympathieke.

Tot slot het Hamelhuis en daarmee hou ik echt op, voorzitter. Ik heb er bij interruptie al het een en ander over gezegd. Het gaat hier denk ik niet zozeer om de vraag of je het Hamelhuis wel of niet leuk vindt, maar om de vraag hoe wij ons als overheid gedragen richting partners in de stad. Ik zou de raad willen oproepen om daarin te laten zien dat we een betrouwbare partner zijn en niet zonder een evaluatie de subsidie stopzetten. Overigens waren ze vanmiddag in de zaal, ze zijn vertrokken omdat ze, zeg ik even richting de heer Van Santen, een samenwerking hebben met het Gorcums Museum. Ze delen vrijwilligers, ze organiseren samen lezingen, dus die samenwerking is er volop. En laten we dat ook koesteren.

Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van der Geest, CDA.

De heer Van der Geest: Dank u wel, voorzitter en dank aan het college voor de beantwoording van de vragen en de moties en amendementen. Om de heer Wientjes nog maar een keer aan te halen vanavond na de heer Tekir: het zou ook fijn zijn als we af en toe wat meer reflectie zouden krijgen vanuit het college, zoals we die als fractie ook geven, want dat geeft toch wat kleur aan zo'n avond en ook wat meer jeu aan het debat. Een enkele collegelid doet daar een poging toe. Zo missen wij de reflectie op de impact voor sportverenigingen met de contributieverhoging daar met 10% en het afhaken van leden. Die horen we alsnog.

Voorzitter, dan gezien de tijd even wel het lijstje afwerken hier. De amendementen van Democraten Gorinchem dienen we óf mede in, óf steunen we, we want alles wat de verenigingen helpt om lastenverzwaringen te verzachten, steunen we.

De bescherming van het sociaal domein, het aangepaste amendement van de PvdA over de Molenhopper, steunen we ook. We konden leven met de scootmobiel, maar de Molenhopper willen we inderdaad graag steunen.

Met betrekking tot het amendement over de bezuiniging op de jeugdzorg kunnen we de lijn van het college volgen.

De motie van de VVD over parkeren. Eigenlijk vinden we het niet de juiste plek om dat vanavond te doen, dat hoort echt bij het parkeerdebat, want er staan echt forse beleidswijzigingen op stapel. Maar goed, als een liberaal zich hard maakt voor zondagsrust, willen wij die kans als CDA niet voorbij laten gaan! Dus we zullen ze allebei steunen.

De motie over de verenigingsvoucher trekken we inderdaad in, zoals die er nu lag. Als er 2000 nieuwe Gorcumers zijn die allemaal lid worden van een vereniging, zou dat natuurlijk heel mooi zijn, maar als het anderhalve ton kost voor de gemeente is dat misschien wat gortig, dus we houden het nog steeds op € 75, maar we stellen voor om het te maximeren op 400 vouchers, en dat is dus ongeveer € 30.000 per jaar. En we vragen het college primair dekking te zoeken binnen het budget voor een integrale samenlevingsvisie, daar zit ongeveer 2,5 ton in, en het budget voor de nieuwe inwoners.

De heer Klein: Voorzitter, even ter verduidelijking: wordt dit dan een soort van loterij wie hem krijgt, of wie het eerst komt het eerst maalt en 401 wordt maar lekker niet lid?

De heer Van der Geest: Wat mij betreft wordt het inderdaad niet 'wie het eerst komt het eerst maalt' en als het zo'n succes is en het college wil het graag verlengen, dan kan het

altijd met een voorstel komen om tot meer vouchers te gaan, maar laten we hier eens mee beginnen. En waarom we dekking zoeken in de ISV staat ook in de motie: het komt tegemoet aan drie van de vier doelen van de ISV, dus wat ons betreft is daar in ieder geval primair een dekking te vinden.

Voorzitter. Onze eerste bijdrage was wat scherp, maar gelukkig was er daarna mevrouw Hamann om haar hand uit te steken over de Gezel. Ook vanaf deze plek waardeer ik dat gebaar van mevrouw Hamann zeer om te komen tot een gezamenlijke motie voor de Gezel. Dat is juist een club die het erg hard nodig heeft. Dank ook voor de reflectie van de wethouder daarop. Er blijkt wel iets in de communicatie mis te gaan over de werkdag, daar wisten zij in ieder geval nog niks vanaf, dus goed om daar nog even achteraan te gaan. Maar we hebben een motie, niet dezelfde motie als de vorige keer, we hebben hem iets aangepast en dienen hem samen in met Gorcum Actief. Daarin roepen we het college op om samen met de gemeenten Molenlanden en Vijfheerenlanden over te gaan tot een structurele subsidie; hij is bij de griffie aangemeld, dus hij zal worden opgestuurd.

De heer Klein: Voorzitter, even ter verduidelijking, want ik heb hem nog niet helemaal kunnen lezen. . . , of 'ik heb hem gewoon niet gelezen' is misschien een beter antwoord! Samen met andere gemeenten: wat als die niks doen, of niet bereid zijn om bij te dragen?

De heer Van der Geest: Nou, kijk: wat ons betreft zou de gemeente Gorinchem dit gewoon als vaste subsidie moeten opnemen. We snappen ook wel dat het een regiofunctie kan hebben, dat het de wethouder helpt als dat samen met de andere gemeenten kan worden opgepakt. Wij denken dat het heel positief is als de gemeenteraad van Gorinchem zich positief uitsprekt, dat hij zijn deel wil pakken. En als de andere twee gemeenten dat niet willen doen, ja, dan staan we voor een nieuw gegeven en dan verwacht ik dat het college terugkomt om ons erbij te betrekken.

Motie M10: Warm welkom met voucher voor verenigingen

De gemeenteraad van Gorinchem,
in vergadering bijeen op 7 november 2024;
geeft het college de opdracht om:

- nieuwe inwoners een warm welkom te bieden door ze een lokale verenigingsvoucher aan te bieden van €75 om lid te worden van een vereniging;
- dit budget te maximeren op 400 vouchers, te weten € 30.000 per jaar;
- de dekking hiervoor te vinden in het budget voor de Integrale Samenlevingsvisie en het budget voor nieuwe inwoners.

Motie M11: De Gezel heeft waarde en doet ertoe

De gemeenteraad van Gorinchem,
in vergadering bijeen op 7 november 2024;
geeft het college de opdracht om:

- zich in te spannen om De Gezel samen met de gemeenten Molenlanden en Vijfheerenlanden structureel te subsidiëren

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Houwelingen, SP.

De heer Van Houwelingen: Dank u wel, voorzitter. Ik begin maar gelijk met het eerste. Ik werd natuurlijk prachtig uitgedaagd door mevrouw Pellikaan om wat te zeggen over

de OZB. Die neem ik graag aan, want de OZB is voor ons de enige vorm van inkomenspolitiek die we kunnen doen. Wij zijn nog steeds als SP van de breedste schouders de zwaarste lasten, dus dit is een prachtig middel om in te zetten. Dan begrijp ik natuurlijk uw vraag van woonurgentie, waarom daar niet?, maar daarvan werd destijds duidelijk aangegeven dat er ook voor degenen die het niet kunnen dragen kwijtschelding was. En ik vind: een tweede auto, en dus ook een tweede autovergunning, blijft een keuze.

De voorzitter: Interruptie mevrouw Hamann.

Mevrouw Hamann: Voorzitter. Dat is allemaal prachtig verteld door de heer Van Houwelingen, maar wij denken dat al het minimeleid een vorm van inkomenspolitiek is.

De heer Van Houwelingen: Dat kunt u vinden. Kijk, er zijn regelingen en de wethouders weten precies hoe die in elkaar zitten. De OZB is de enige, zoals wij zien, de WOZ-waarde, waar hoogteverschillen in zitten van: zit je in een huis van drie ton, vier ton, vijf ton of veel meer. En dan denk ik: de breedste schouders kunnen de zwaarste lasten dragen. ‘Bescherm het sociaal; domein’, die pak ik even als eerste. Daar zijn we hard mee bezig geweest en je kunt zien dat de positieve discussie waaraan ik refereerde en de sfeer best tot nieuwe ideeën kunnen leiden. Ik zag het ook bij CDA en Gorcum Actief die met elkaar optrekken. Ik kan niks anders dan deze steunen, want mijn naam staat er nu bij, wat betreft de Molenhopper dan hè, om even duidelijk te zijn! Wij zien wat betreft de scootmobiel inderdaad in efficiëntie een goede kans.

Dan ga ik even terug naar de trailerlift / bootlift / trailerhelling Ik heb werkelijk waar even gegoogeld en er blijkt er een te zijn! Dalem is ook gewoon Gorinchem en dan zie ik dat er tegenover Waaldijk 17 een moet zijn. Dus kijk er eens naar, misschien is die leuk op te knappen, weet-ik-veel-wat. De sportvereniging Merwede heeft zo’n prachtige takel en daar kan ook iets mee gehuurd worden, dus neem het maar ter inspiratie.

‘Dagje Gorcum’, dat is die dagpas. Dat vinden we logisch, dus daar hoeft ik verder niet over uit te weiden.

Bij ‘Zondagmorgen koffiemoment’ zagen wij ook de koppeling met de bovenstad in het onderzoek. Ik ben alleen al blij dat de binnenstad straks als geheel wordt gezien en dat we geen verwarring meer hebben, van: staan we nou, boven of onder?

‘Koester het Hamelhuis’. Mijn gevoel is dat we dat niet verloren moeten laten gaan. Ik begreep wel dat het in principe inderdaad gewoon om een einddatum gaat, dus dat het een technisch iets is en daarom niet komt. Ik zie dan inderdaad de evaluatie als een moment om opnieuw de hoogte te bepalen. Zelf denk ik niet dat we die verloren moeten laten gaan, dus als intentie-uitspraak van mijn kant kunt u een bepaalde steun verwachten.

De heer Koçak: Vindt meneer Van Houwelingen ook dat het college in ieder geval de intentie moet uitspreken?

De heer Van Houwelingen: Dat laat ik daar. Volgens mij heb ik al gehoord dat er een evaluatie komt en ze hebben al een museumaanwijzing, dus ik denk dat daar echt wel wat positiefs uitkomt. Na een evaluatie kan er ook een waarde aan worden gehangen en of dat even hoog is als het opstartbudget, of niet, zien we dan.

De heer Koçak: Uw intentie is zo mooi en zo aantrekkelijk, daarom vraag ik het ook. Vindt u ook dat het college de intentie moet uitspreken?

De heer Van Houwelingen: Van mij mogen ze een intentie uitspreken, maar dat laat ik aan hen.

De heer Tekir: Voorzitter, kort ter interruptie; ik zou het ook mooi vinden als wij als raad de intentie uitspreken. Volgens mij heeft het college bij monde van de heer Polatli heel duidelijk gezegd dat het wordt overgelaten aan de raad. Dus laten wij daarin onze afweging maken.

De heer Van Houwelingen: Dank u wel.

De verenigingsvoucher. Ik weet dat die wordt ingetrokken en dat daar een limiet van 400 wordt gegeven. Nu weet ik ook dat de meeste, zo niet misschien wel alle verenigingen in ieder geval al iets met gratis proeflessen doen om leden binnen te trekken et cetera, om het te proeven. Wat ik niet snap is het volgende. In het eerste amendement staat – ik weet niet of het ook in het tweede staat – dat iedereen mee kan doen. ‘Iedereen kan meedoen’ en het dan beperken tot alleen de nieuwe vind ik juist een hele rare groepering. Wat ik dan wel leuk zou vinden, en dat geef ik ook weer als idee mee, is dat we bijvoorbeeld zo’n voucher of kortingsregel of iets dergelijks dan zouden kunnen koppelen aan zo’n Stadspas. In de begroting wordt nu gezegd van ‘haal er iets met cultuur bij’. Ik vind het helemaal niet zo gek om daar ook iets met sport aan te verbinden.

De voorzitter: Interruptie de heer Van der Geest.

De heer Van der Geest: ‘Iedereen kan meedoen’ slaat op een van de drie titels uit het concept integrale samenlevingsvisie. Voor mij mag iedereen meedoen, maar gezien de kosten leek het ons handig het, gezien het antwoord van de wethouder, toch iets te beperken. En verder vind ik de koppeling met de Stadspas t.z.t. ook een hele mooie.

De heer Van Houwelingen: Nou ja, dan komen we al heel ver.

Wat betreft de Gezel: ik heb daar nog niets van kunnen lezen, dus dat laat ik even tot daar. Tot zover mijn bijdrage.

De voorzitter: Dank u wel. Als we kijken naar de agenda, zouden we nu een halfuur moeten schorsen opdat het college zich op een reactie kan voorbereiden. Het college heeft me aangegeven dat daarvoor tien minuten voldoende is. U kunt daarmee instemmen, stel ik vast. Dan schors ik de vergadering voor tien minuten (21.30 uur).

Schorsing

De voorzitter: Ik heropen de vergadering (21.42 uur). Aan de orde is de tweede termijn van het college. Allereerst geef ik wethouder Molengraaf het woord.

Dupliek

Wethouder mevrouw Molengraaf: Dank u wel. Ik loop even de dingen die voor mij zijn per fractie af. Stadsbelang heeft erop aangedrongen het eindejaarssaldo als het gaat

over de weerstandscapaciteit anders, inzichtelijker, te presenteren. Dat gaan we proberen te doen, dus dat kan ik u toezeggen.

D66 had een opmerking over de streefcijfers. We moeten er in het vervolg nog net iets scherper op zijn, maar misschien moeten we met elkaar ook eens het gesprek aangaan over de vraag welke streefcijfers nuttig zijn en welke niet. Als ze er niet in staan, wordt erom gevraagd, staan ze er wel in, dan kloppen ze niet, of zijn ze niet relevant, of kun je erover discussiëren. Nou, misschien moeten we het daar een keer over hebben.

U vraagt rondom de Spreidingswet of wij kunnen zorgen dat mensen die al een binding met Gorcum hebben naar het nieuwe AZC gaan. Ik weet niet zeker of wij daarover gaan. Volgens mij was het COA dat al van plan, maar ik heb het even niet terug kunnen vinden. Ze hebben er opmerkingen over gemaakt, ofwel toen we daar waren, ofwel het staat ergens in een van de stukken, maar ik heb dat gewoon even niet paraat.

De heer Van der Meijden: Dat klopt. Volgens mij was de afspraak ook dat de 150 plekken gevuld worden vanaf de oude locatie, als er mensen zijn. Waar onze zorg met name zat is het volgende. Stel – ik zie het heel optimistisch in –: we besluiten later, als we dat gesprek met elkaar aangegaan zijn, dat we toch die volledige 200 willen doen, zodat we voor die vijftig extra, die we nu niet hebben geraamd, toch onze verantwoordelijkheid willen nemen, eigenlijk ook het signaal dat u afgaf van, ‘we willen eigenlijk tegemoetkomen aan de Spreidingswet’, dan zou ik het heel jammer vinden als de mensen al uit Gorcum zijn gegaan en dat we vijftig nieuwe asielzoekers terugkrijgen. Dan zou ik hopen dat we dat besluit eerder nemen, zodat we van de huidige mensen in het oude belastingkantoor er vijftig extra houden, zodat ze niet hoeven te verhuizen. Dat is eigenlijk de enige gedachte die ik mee wilde geven. Als we die besluitvorming kunnen vormgeven voordat het pand leeg is, besparen we die mensen nog een keer alle spullen pakken door Nederland heen.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Ik vind dat een hele sympathieke, maar de afspraak met de raad is dat op 28 december het belastingkantoor leeg is en dat het bordje ‘te koop’ erop komt en dat we een kleinschalig nieuw AZC gaan ontwikkelen. Aan die afspraak houd ik me. Mocht uw raad dat anders willen, dan moet u daar een voorstel voor maken, maar ik ga dat zelf niet voorstellen. Ik snap uw overweging, maar deze afspraak hebben we met elkaar gemaakt en die staat.

D66 heeft ook een vraag gesteld over prioritering. Ik wil er een beetje voor waken dat er nog allerlei extra sessies naast de financiële sessies komen, waardoor we heel veel werk met elkaar gaan doen. We hebben natuurlijk een aantal extra sessies gehad, zoals de investeringssessies die u voor de PPN wilde hebben en de taakstellingssessie. U moet ervan uitgaan dat wij in een PPN of in een begroting onze prio's hebben. Daar laten we zien waar voor ons de zwaartepunten liggen en welke keuzes wij maken. Wat ik dan ook wel terug wil geven, als u dan toch vraagt om een reflectie, is dat in die sessies heel vaak wel de kaarten tegen de borst gehouden werden door andere fracties, en dat vind ik dan ook jammer. Het CDA zegt ook een aantal keren ‘onze voorstellen worden maar niet geaccepteerd’, maar dan denk ik ook wel eens: deel dan ook eens wat van te voren, ga ook eens met het college van tevoren in gesprek als je een voorstel hebt waarvan je denkt ‘het is een hartstikke goed voorstel’, ga dan ook eens naar de portefeuillehouder toe en

overleg eens. Want ja, als je dat niet doet, dan kom je niet verder samen. Dus dat zou dan de reflectie wat mij betreft zijn.

Er zijn opmerkingen gemaakt over het zondagparkeren: dat we geen levensbeschouwelijke groeperingen voor moeten trekken. Volgens mij is dat niet wat we doen. We doen gelijke monniken, gelijke kappen. Er is vanuit een aantal fracties gevraagd: ga met de kerken in gesprek. Dat heb ik gedaan. Daarvan heb ik gezegd, en dat ga ik ook zo naar de kerkbesturen communiceren: als we iets doen, moet het ook voor heel Gorinchem gelden, het kan niet alleen maar voor de kerken zo zijn, dat we dus dat helemaal doen om u te faciliteren, want er is ook een gemeente die 's middags een dienst heeft in de Grote Kerk, daar doen we dus niet iets voor. Dus als we iets doen, moet het ook gemeentebreed zijn, of voor de binnenstad gelden, en dat is die zondagochtend. De VVD heeft daarvoor een voorstel vanuit een heel andere invalshoek, het meer sociale, en daarvan zeggen we: ook in lijn met wat andere gemeenten doen is het wel logisch om de winkeltijden aan te houden. Laten we dat dan doen. Dat geldt dan op dat moment voor iedereen, dus we doen dat niet speciaal voor de kerken. Er zijn meerdere redenen om dat te doen. En als dat voorstel een meerderheid haalt, gaan we dat zo doen.

Ik wil ook nog even reageren op de aangepaste versie ten aanzien van de vouchers. Ik heb hem nog niet gezien, maar ik blijf daar toch moeite mee houden, want nu wordt random gezegd 'ja, 400, en wie het eerst komt het eerst maalt' en dan weet je helemaal niet of dat de mensen zijn die daar meer behoefte aan hebben of minder behoefte aan hebben. En mensen krijgen een voucher en leggen hem in de kast. Maar ja, dan moet je nog het bedrag reserveren. Er zitten natuurlijk ook allerlei uitvoeringskosten aan. De accountant gaat ook kijken: hoe heb je dat gedaan? Nou, daar heb ik eigenlijk allemaal niet zo'n zin in. Op de Nieuwkomersdag, dat was ik de vorige keer nog vergeten te zeggen, kunnen alle verenigingen zich presenteren. Dat doen ze ook, daar wordt vaak ook het aanbod gedaan aan mensen: kom eens een maandje meelopen, kom eens kijken bij de vereniging. Dat stimuleren we ook. Dus ik denk dat er echt alle ruimte is voor verenigingen om onder nieuwkomers leden te werven en dat op een aantrekkelijke manier te doen. Ik blijf vinden, ook voor € 30.000, dat we dat niet zouden moeten doen. Dat is wat ik u mee wil geven. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Polatli.

Wethouder Polatli: Dank u wel, voorzitter. Ik zou graag willen beginnen met iets wat ik eerder was vergeten, zoals de heer Van Santen al heeft aangegeven. De stad mag levendiger worden, hoe gaan we aan het cultuurfonds verder uitwerking geven, is hier een mooie combinatie te vinden met het Cultuurhuis? Jazeker. Dat kwartje viel eigenlijk ook bij mij door de samenwerking die ik heb gezien en die in korte tijd tot stand is gekomen, wat heeft geleid tot de petitie die ik vandaag overhandigd heb gekregen. En als we dan toch gaan participeren en bij elkaar gaan komen, is dat misschien wel gelijk om door te kunnen pakken, het cultuurfonds bedoel ik dan. Daar gaan we op korte termijn dan ook mee beginnen. Er is ook een last vanavond van onze schouders gevallen, dus ik hoop dat we snel daarmee kunnen doorpakken.

Het Hamelhuis heb ik aan de raad gelaten. De sluitende begroting en wat dit betekent voor het Hamelmuseum en de certificering, dat weet ik simpelweg niet, maar contacten met het Hamelhuis zijn binnen vijf minuten te leggen en daar kan ik wel naar vragen.

Zoals gezegd, komen wij er na de evaluatie bij de raad op terug. Ik wil niet meteen zeggen dat deze motie overbodig is, maar wat u vraagt, evalueren, gaan we al doen alvorens we die subsidie stoppen. Ik laat het dus aan de raad, maar zou het wel fijn vinden als dat niet voor discussie zou zorgen, anders zou ik zeggen: hij is eigenlijk niet nodig.

De heer Tekir: Voorzitter, toch nog even voor de aanscherping een interruptie. U zegt dat u de subsidie niet gaat stoppen voordat u gaat evalueren, maar op het moment dat de begroting vanavond is vastgesteld, is de subsidie voor het Hamelhuis vanaf 2026 in feite nul euro. Daarvan moeten ze gewoon melding maken bij de Museumvereniging en dan krijgen ze een klap in het gezicht, want dan gaat die registratie weer terug en dat zou gewoon jammer zijn. Daar gaat het even om: doen wij hier wel met elkaar het slimme voor het museum?

De voorzitter: De heer Koçak.

De heer Koçak: Ja. misschien een vervolgvraag. Ik zal proberen onze wethouder te verleiden, maar of dat lukt, laat ik aan hem over. U kunt ook de motie als volgt zien. De strekking van de motie zou kunnen zijn dat het college de intentie uitspreekt, omdat de intentie gezien wordt als een waardering richting de inzet van vrijwilligers. Het tweede is dat het Hamelhuis in ieder geval de status heeft gekregen van museum. Dat zijn enorme waarden voor onze stad en zo kunt u ook de motie zien denk ik. Natuurlijk moet de evaluatie plaatsvinden. Dan gaat u terugkoppelen naar de raad en dan gaan we er vanuit dat het goed komt. Wat is er mis mee om als college de intentie uit te spreken? Dat is de vraag.

Wethouder Polatli: Dat is vooruitlopen op de evaluatie. Ik raak daar niet van overtuigd, want de evaluatie is een evaluatie en daar willen we objectief en eerlijk naar kijken, het liefst nog objectiever door misschien daar een onafhankelijk iemand naar te laten kijken. Ik besef ook dat we hebben het over Hamelmuseum, dat het Hamelhuis meer is dan een museum en dat daar ook nog onze stedenbanden bij zitten. Vanuit mijn historie heb ik heel wat met Korea, zoals de heer Tekir dat ook heeft.

De heer Tekir: De enige band die ik heb is een fractiebezoek aan het museum, tenzij u mij bij de borrel meer kunt vertellen!

Wethouder Polatli: Oké, dat verstond ik niet. Ik begrijp niet wat u zegt, dus ik kan daar niet op reageren.

De voorzitter: Ik stel voor dat we even weer focus aanbrengen.

Wethouder Polatli: Akkoord. De Cultuurcarroussel. . . .

De heer Van der Meijden: Als het toch nog even mag. . .

De voorzitter: Maar dan wel echt iets nieuws, want ik zie al een paar keer een herhaling van zetten en dat hebben we nu gehad.

De heer Van der Meijden: De wethouder heeft in eerste termijn aangegeven dat we de evaluatie afwachten. Volgens mij staat de motie dat niet in de weg en mijn vraag aan hem

is nog: begrijpt hij dat het zonde zou zijn dat ze door een boekhoudkundig dingetje, dus door het tijdelijk niet op te nemen, misschien in de problemen kunnen komen en dat hij het ook wenselijk vindt om vanuit het bestuur het vertrouwen te geven dat, als de evaluatie positief is, we het continueren. Dat is eigenlijk wat we vragen: geef dat vertrouwen. Vindt u het waard als college om dat aan die maatschappelijke partner toe te zeggen?

Wethouder Polatli: Ik probeer te vertellen dat wij als college zeker het belang van het Hamelhuis, de stedenbanden en het museumgedeelte zien, maar dat wij in de subsidiebeschikking – wat overigens geen structurele subsidie was – van te voren hebben aangegeven dat we zouden evalueren na twee jaar. Dat was in 2020, daar is corona tussen gekomen en nu staat hij er voor ‘25 ook nog in. Dus we gaan evalueren en dat loopt dus al langer dan wat afgesproken was. De uitkomst kan negatief zijn, of positief, daar kan ik nu niets over zeggen en ook geen intentie uitspreken. Maar. . .

De voorzitter: Punt! Dank u wel. Uw volgende punt graag.

De heer Klein: Voorzitter. . . .

De voorzitter: De heer Klein.

De heer Klein: Dank u wel. Ik denk dat het verhaal overigens helder is. De subsidie geven is in principe eindig, dus het is logisch dat je dan een evaluatiemoment krijgt. Nu wordt er bepaalde kennis gedeeld, die ik niet heb kunnen factchecken, over een bepaalde status die mogelijk in het gedrang zou kunnen komen. Ik heb die kennis niet. Ik hoorde de wethouder net ook zeggen dat hij op dit moment die kennis niet paraat heeft. Maar ik begrijp de argumentatie van de wethouder. Lang verhaal kort: kunnen ze in dat geval wel eerder aankloppen, mocht het wel het geval zijn dat het in het gedrang komt?

De voorzitter: Ik heb de wethouder zojuist horen zeggen dat hij deze informatie gaat checken bij het bestuur van het Hamelmuseum.

De heer Klein: Sorry, dan heb ik dat gemist. Nu is het helemaal helder voor mij.

De voorzitter: De wethouder kan zijn betoog vervolgen.

Wethouder Polatli: Ik was aangekomen bij de Cultuurcarroussel. Ik heb gehoord ‘het gaat maar om 16.000 euro’. Zo zijn er natuurlijk een heleboel kleine subsidies in een hele grote lijst die samen met elkaar toch miljoenen euro's maken. De Cultuurcarroussel hebben we gezien als dubbeling, is overigens ook geen vereniging en bedoeld om kennis te maken met en te proeven aan cultuur, in de hoop dat kinderen vervolgens door zullen stromen naar culturele verenigingen, waar je dan naartoe gaat na school. De activiteiten van de Cultuurcarroussel bestaan uit een cultureel aanbod voor peuters welke naast de reguliere buitenschoolse opvang plaatsvindt. De carroussel is met name bedoeld voor extra talentontwikkeling voor alle kinderen na schooltijd. Het kan gebruikt worden als buitenschoolse opvang en dan doe je creatief en ben je met cultuur bezig. Zoals ik net zei: na school zijn er ook verenigingen in Gorinchem waar je lid van kunt zijn of worden en als je dat niet kunt betalen, kun je ook aankloppen bij de Stichting Leergeld.

Mevrouw Pellikaan: Voorzitter, bij wijze van interruptie. Ik hoorde de wethouder zeggen dat hij een dubbeling ziet. De Cultuurcarroussel zelf bereikt jaarlijks ongeveer 750 kinderen, laat hen in aanraking komen met cultuur, enthousiasmeert hen daarvoor ook, wat ook weer een positief effect kan hebben op onze eigen cultuurverenigingen en -organisaties in de stad. Kan de wethouder toelichten waar dan de dubbeling zit? Die zie ik even niet.

Wethouder Polatli: Ja, cultuureducatie, de cultuurcoaches die op scholen ook veel doen met cultuurprogrammering, met creativiteit en muziek op scholen, wat ze sowieso in hun lespakket hebben. Ik ga er vanuit dat dat ook nog steeds zo zal zijn. Verschillende andere partijen die in Gorinchem een beroep doen op subsidies, cultuureducatie in de bibliotheek en de Limonadebrigade is ook binnen de bibliotheek. Daar gebeurt ook steeds meer met cultuur, schoolvoorstellingen, landelijke projecten, 'Cultuureducatie met kwaliteit' doen we aan mee als gemeente Gorinchem en die is gericht op het basisonderwijs. Een zeepkistenrace voortgezet onderwijs, onderwerp wedstrijd komend jaar met i_lab, ook voor voortgezet onderwijs trouwens, erfgoededucatie aanbieden van leerlijnen specifiek erfgoedonderwerpen op basis van onderwijs. Tijdens de cultuurmaand hebben we culturaanbieders opgeroepen zoals sportverenigingen, Sjors Sportief, dat zij de deuren openen voor educatie, in dit geval cultuureducatie. Dus ja, er is ook wel genoeg te doen.

Mevrouw Pellikaan: Voorzitter. Ik waardeer het dat de wethouder ambtelijk zo goed is voorbereid met deze lijst aan voorbeelden. De argumentatie waar wij het als gemeenteraad mee moesten doen bestond uit ongeveer drie zinnen. Veel van het aanbod dat u net hebt opgesomd vereist dat een gezin of een kind zelf in actie komt. En het mooie aan de Cultuurcarroussel is dat het juist naar de kinderen toekomt op de scholen. Dus wij zien wel degelijk een uniek onderscheid bij deze activiteit en ik betreur het dat u dat niet ziet.

Wethouder Polatli: Nou kijk, het liefst houd ik alles wat er is en doe ik daar nog een schepje bovenop, maar we hebben ook een taakstelling en we moeten ook kijken waar we iets met zo min mogelijk schade kunnen temporiseren, en dat is in dit geval deze geworden. Bedankt voor het compliment, maar ik ben niet ambtelijk voorbereid, ik ben zelf heel veel gaan knippen en plakken in het laatste halfuur. Misschien is dat de reden dat ik zelf heel veel dingen heb gevonden.

Mevrouw Pellikaan: Begrijp ik goed dat u de argumentatie voor dit voorstel het afgelopen half uur bij elkaar heeft geknipt en geplakt?

Wethouder Polatli: Ja, uit documenten die natuurlijk eerder wel in mijn mappen zaten. Voorzitter, dan heb ik nog het niet indexerend van de verenigingen. Vanuit met name de sporthoek wordt aangegeven dat de huurverhoging gevoeld zal worden. Wij zijn met de verenigingen in gesprek om indien nodig maatwerk te verlenen. Ook voor het culturele veld geldt dat verschillende ontwikkelingen, ook op rijksniveau, gevoeld worden, waarvan de consequenties nu nog niet duidelijk zijn. We blijven hierover met het veld in gesprek. Ik heb een klein rekenvoorbeeldje: bij een vereniging met 700 leden komt het neer op € 0,50 per lid. Voor een vereniging met duizend leden is de extra huurverhoging door die 7%, en als dat 4% zou zijn, is het verschil twaalfhonderd euro, dus € 1,20 per lid.

Voor verenigingen met 300 tot 400 leden is dat € 800 verschil. Dan is dat per lid natuurlijk iets hoger omdat ze iets minder leden hebben; dan is dat € 2 per lid. Ik zeg niet dat het niets is, maar in combinatie met dat we een vinger aan de pols houden en nauw contact hebben met onze verenigingen zullen wij waar nodig maatwerk leveren en niet voorlopen op dat er een probleem zou zijn.

De voorzitter: Mevrouw De Groot.

Mevrouw De Groot: Dank voorzitter. Kan de wethouder wat duidelijker zijn over wat maatwerk precies is?

Wethouder Polatli: Dat weet ik nog niet, want dat is afhankelijk van wat er op dat moment nodig zou zijn voor welke vereniging en hoe we ze kunnen helpen met welke maatregelen, zodat zij niet in de problemen komen.

Mevrouw De Groot: Voorzitter, een hypothetische vraag. Stel dat ze geld nodig hebben als maatwerk?

Wethouder Polatli: Daar zijn wij ook naar op zoek. Dus ja, we zullen kijken en ik hoop dat we dan zo'n nauw contact hebben met de verenigingen, dat we voordat ze geld nodig hebben kunnen kijken hoe we zaken efficiënter kunnen regelen, of anders kunnen doen, of iets met energiebesparingen, of ze daar al helemaal goed van op de hoogte zijn. Aan de voorkant al een aankomend probleem signaleren en als uiteindelijk blijkt dat er geld nodig is, dan zullen we toch moeten kijken hoe we onze vereniging niet laten vallen.

De voorzitter: De heer Tekir.

De heer Tekir: Volgende week maandag is er een cultuurcafé waarin de resultaten van de toekomstscan worden gedeeld. Een van de vragen die al die verenigingen kregen in de enquête was of de begroting sluitend is. Kunt u al zeggen in hoeverre dat het geval is? Het gaat niet om namen en rugnummers, maar welk deel of hoeveel van die partijen geven aan dat ze nu al in de knel zitten financieel?

Wethouder Polatli: Dat is iets wat ik nu niet heb.

De voorzitter: U hebt het over cultuur en de wethouder spreekt nu over sportverenigingen.

De heer Tekir: Ja, maar de subsidies hebben betrekking op alle organisaties.

De voorzitter: Ja, maar het ging net even specifiek over sport.

Wethouder Polatli: Die informatie wordt gepresenteerd, dat is volgens mij ook met u gecommuniceerd.

De heer Tekir: Ja, dat hebt u zelf gecommuniceerd. Ik ga er vanuit dat die informatie niet dit weekend zal worden geproduceerd, maar wel ergens in dit huis bekend zal zijn.

Wethouder Polatli: Dat zal ergens in dit huis bekend zijn, maar ik heb ze nu niet paraat. Ik ben er doorheen, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan wethouder Dansen.

Wethouder mevrouw Dansen: Dank u wel, voorzitter. Ik heb nog een paar puntjes verzameld. Over het eerste heeft collega Molengraaf in het algemeen al iets gezegd, namelijk de effectieve indicatoren. Zelf wil ik specifiek over wonen nog zeggen, dat ons dat inderdaad een goed idee lijkt, maar dat collega Mager en ik dat dan wel graag gezamenlijk willen doen, omdat wonen in mijn portefeuille zit en de stedelijke vernieuwing in die van haar. Dus dan heb je in één keer het hele veld.

De heer Tekir: Voorzitter, even een praktische vraag: doet u daarvoor een verzoek bij de agendacommissie, of zullen wij dat doen?

Wethouder mevrouw Dansen: Het is uw idee en uw initiatief, dus ik zou zeggen: doe dat maar gewoon zelf, dan zeg ik wel ja.

Dan ga ik naar het aangepaste amendement over de Molenhopper, waarin slechts de Molenhopper overgebleven is, en alleen voor 2025. Dat is overigens ook logisch, want we gaan aanbesteden in 2025. Het is ook niet zo'n groot bedrag. Ik hoor een heleboel sympathieke reacties, ook in de raad, en dat maakt dat ik denk dat het een goed idee is als ik dit bij de raad neerleg, dan is het ook werkelijk van jullie en niet van ons. Dus zo doen we dat.

Dan heb ik nog een gevraagde toezegging over de ton die wij nog zoeken bij de DG&J, waarvan gevraagd is of ik kan toezeggen dat ik daarvoor iets structureels bedacht zal hebben tijdens de PPN. Daar gaan wij heel erg ons best voor doen. Ik denk dat het ook wel lukt, maar ik zeg nooit dat het me gaat lukken. We gaan er wel heel erg ons best voor doen. Dat is ook de vraag sowieso begrotingstechnisch dus. . . .

De heer Tekir: Dat laatste wilde ik net zeggen. Het is niet echt een luxe kwestie, maar dat zijn we volgens mij echt verplicht als we die taakstelling nog steeds in stand houden. Maar dat betekent dat wij het amendement intrekken, dat even voor de administratie.

Wethouder mevrouw Dansen: Ja, en nog even voor alle duidelijkheid: dan zijn wij op zoek naar een structurele oplossing – dat u ook weet dat ik het begrepen heb!

Als laatste de motie voor de Gezel. Daar heb ik heel diep over na zitten denken. De motie zoals die er nu ligt kan en wil ik niet doen, maar ik heb wel een aanbod. Ik ben bereid om heel serieus in gesprek te gaan met Molenlanden en Vijfheerenlanden, dat als zij een subsidie toezeggen aan de Gezel, wij dan mee willen doen. En ik kan me voorstellen dat dat ook niet vreselijk ingewikkeld zou moeten zijn, vooral ook omdat de Gezel al een subsidie aangevraagd heeft in Molenlanden.

De heer Van der Geest: Ik zou graag willen dat de wethouder deze motie dan ziet als ondersteuning van die lijn.

Wethouder mevrouw Dansen: Volgens mij vraagt u in uw motie dat wij sowieso structureel € 50.000 gaan geven aan de Gezel, of Molenlanden en Vijfheerenlanden meedoen of niet. En dat is iets wat wij als college niet willen toezeggen. Dus we willen wel meedoen, maar slechts als Molenlanden en Vijfheerenlanden meedoen.

De heer Van der Geest: In de motie wordt het college ook opgeroepen de Gezel structureel te subsidiëren samen met Molenlanden en Vijfheerenlanden. Als u dus samen met deze twee gemeenten op zoek gaat naar een subsidiëring, komt dat precies overeen met wat wij bedoelen.

Wethouder mevrouw Dansen: Ik doe dat aanbod, maar dat wil niet zeggen dat we dan de motie ondersteunen.

De heer Van der Geest: Dan ben ik op zoek naar waar dan echt het verschil in zit.

De voorzitter: Wethouder Mager zal hierop namens het college reageren.

Wethouder mevrouw Mager: Ik geef niet zozeer namens het college opheldering als wel namens de arbeidsmarktregio Gorinchem, waar Vijfheerenlanden en Molenlanden ook toe behoren, zoals u weet. Aangezien de Gezel aan vele gemeenten diensten levert, maar vooral aan die drie gemeenten, hebben ze bij alle drie gemeenten een bedrag gevraagd en hebben wij via de arbeidsmarktregio de koppen bij elkaar gestoken van, als ze dat nou allemaal hebben gedaan – en ik laat even in het midden wie wel bereid was geld te geven en wie niet –, en we kunnen er allemaal profijt van hebben, dan vragen we met z'n drieën via de arbeidsmarktregio of zij aan ons willen vertellen wat zij dan precies doen voor de gemeenschap, de maatschappij, en gaan we dus via de arbeidsmarktregio beslissen of we hen geld gaan verstrekken; of dat dan 'subsidiëren' heet weet ik eigenlijk niet precies. Dat doen we ook bij anderen die mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt een zinvolle dagindeling geven waar ze ook nog wat van kunnen leren en waarbij ze meer kans hebben om te zijner tijd in te stromen in de arbeidsmarkt. Dat is even de stand van zaken tot nu toe en wij hopen dat dit jaar nog tot een sluitend geheel te kunnen brengen met elkaar.

De heer Van der Geest: Volgens mij is dit een uitstekende uitvoering van de motie, als het zou lukken.

Wethouder mevrouw Mager: In die zin dat het college niet kan beschikken over de gelden van de arbeidsmarktregio, maar dat de arbeidsmarkt dat zelf doet.

De heer Van der Geest: Die technische uitleg snap ik.

Wethouder mevrouw Mager: Het zou wat gek zijn als ik hier zou zeggen: o ja, dat gaan we doen, want dat is niet aan mij.

De heer Van der Geest: Ik snap de technische uitleg die u geeft, maar volgens mij is deze motie dan ook een oproep van ons als raad om zich via die weg daarvoor in te zetten. Dus met deze lezing kan ik hem goed laten uitvoeren.

Wethouder mevrouw Dansen: Volgens mij maakt het de motie nu overbodig.

Wethouder mevrouw Mager: Zo goed heb ik de motie nog niet gelezen, maar ik vind het heel ingewikkeld om als één gemeente, net als bij een gemeenschappelijke regeling, op die manier te werk te gaan.

De voorzitter: Misschien kan ik een suggestie doen om hieruit te komen, dat scheelt ook weer tijd. In de motie zou het college de opdracht kunnen worden gegeven om *zich in te zetten* om de Gezel samen met de gemeenten Molenlanden en Vijfheerenlanden te subsidiëren. Het gaat namelijk om een inspanningsverplichting.

De heer Van der Geest: Dat vind ik helemaal goed. Als u als voorzitter mede-indiener wilt zijn, mag dat ook nog!

Wethouder mevrouw Mager: Dan zal ik mij in de arbeidsmarktregio en het regioberaad inspannen om dat te doen.

De heer Van der Geest: Wij hebben er alle vertrouwen in, voorzitter.

Wethouder mevrouw Mager: Fijn, dank u wel.

De voorzitter: Daarvan is kennis genomen. Het zal door de griffie met uw instemming worden aangepast en dan komt de gewijzigde versie in iBabs te staan.

Mevrouw Hamann: Ook met de instemming van Gorcum Actief, voorzitter.

De voorzitter: Fijn. Met instemming van beide indieners dus.

De voorzitter: Daarmee is de tweede termijn van het college ten einde gekomen.

De heer Tekir: Ik mis nog één antwoord op een vraag die we hadden gesteld.

De voorzitter: En dat is?

De heer Tekir: Het betreft de opbrengsten die we mislopen door de motie met betrekking tot parkeren op zondag. En ik vermoed dat er contact is gelegd met het Hamelmuseum, dus misschien kan het college ook daarvan een update geven. Dat was net toegezegd namelijk.

De voorzitter: Maar niet acuut. Ik kijk even naar de wethouder financiën.

Wethouder mevrouw Molengraaf: De opbrengsten van het parkeren op zondag: ik had gezegd een paar duizend euro. Het is om en nabij, maar pin me er niet op vast, tienduizend euro.

De heer Tekir: Maar kan ook even gecheckt worden of er ook een reactie is vanuit het Hamelmuseum? Door fracties is gevraagd of de mededeling die ik heb gedaan daadwerkelijk klopt en ik hoor graag van het college of die mededeling inmiddels binnen is, of niet. Als dat niet zo is, hoor ik het ook graag.

De voorzitter: Ik zie geen positieve reactie van de wethouder. Ik kijk even rond. Is er nog behoefte aan een schorsingstijd?

De heer De Pagter: Ik heb nog een vraag, omdat de bedragen rondom het Hamelmuseum onze fractie nog steeds niet duidelijk zijn. Komen die nu continu in de begroting te staan, ofwel staat dat bedrag de komende jaren in de begroting geclaimd?

De heer Tekir: Voorzitter. Ik stel voor dat ik even heel kort voorlees wat ik van de bestuurder van het Hamelmuseum heb ontvangen, als het college dat niet kan. De reactie is, en ik citeer: “Het is inderdaad zo dat de certificering van het museum in gevaar komt als we geen meerjarige financiële continuïteit kunnen aantonen. Er is een meldingsplicht bij de Stichting Museum Registratie in Nederland als financiële continuïteit in het geding blijkt. Ik hoop dat je met deze info uit de voeten kunt.”

De heer De Pagter: De bestuurder had ook aan kunnen geven dat het een opstartsubsidie is en dat die voor twee jaar geldt en dat daarna verder gekeken wordt. Dat had gewoon gemeld moeten worden bij de certificering.

De heer Tekir: Ik deel de informatie die ik van het bestuur heb ontvangen. Het is aan u om daarin een afweging te maken. Maar het lijkt erop dat de certificering hierdoor in het gedrang komt.

De voorzitter: Het staat in de begroting zoals het in de begroting staat. Wenst u het anders, dan kunt u al dan niet meegaan met de motie. Is er nog behoefte aan een korte schorsing, of kunnen we meteen naar de besluitvorming over het raadsvoorstel?

De heer Klein: Wij stellen wel prijs op vijf minuten schorsing.

De voorzitter: Ik stel vast dat u daarmee kunt instemmen. De vergadering is voor vijf minuten geschorst (22.20 uur).

Schorsing

De voorzitter: Ik heropen de vergadering (22.25 uur). We zijn inmiddels aangeland bij de besluitvorming.

7. Afronding en besluitvorming Begroting 2025 ([2024-938129](#))

De voorzitter: Dames en heren. Aan de orde is het raadsvoorstel inzake de begroting 2025. We hebben de eerste en tweede termijn van de fracties en van het college gehad en wij gaan nu over tot het stemmen over de amendementen, de moties en het raadsvoorstel. Bij elke stemming geef ik u de kans om een stemverklaring af te leggen en ik zal ook aangeven welke amendementen of moties zijn ingetrokken.

We beginnen met de amendementen. Een amendement is een wijziging op het raadsvoorstel. Allereerst amendement A03, ‘Zeg nee tegen extreme OZB’. Wenst iemand een stemverklaring af te leggen? Dat is niet het geval. Dan open ik de stemming. . . . Kennelijk lukt het niet digitaal te stemmen, daarom zullen we letterlijk en figuurlijk handmatig verder moeten.

Amendement A03 wordt bij handopsteken in stemming gebracht en met de stemmen van de fracties Democraten Gorcum, CDA en D66 voor verworpen (8-17).

De voorzitter: Aan de orde is het amendement ‘Niet bezuinigen op (sport)verenigingen en maatschappelijke organisaties. Geen stemverklaringen, stel ik vast.

Amendement A04 wordt bij handopsteken in stemming gebracht en met de stemmen van de fracties Democraten Gorcum, CDA, PvdA en D66 voor verworpen (11-14).

De voorzitter: Aan de orde is het amendement 'Houd de Cultuurcarroussel draaiend'. De heer Van Houwelingen voor een stemverklaring.

De heer Van Houwelingen: Dank u wel. Ik hoorde de wethouder zeggen dat er een dubbeling zou zijn. Ik ben er even naar op zoek gegaan en ik zag inderdaad dat bijvoorbeeld bij scholen Talentenwerk bezig is geweest met Theaterhuis Gorinchem en Gorcum Beweegt, dans, toneel en sport. Daarmee zie ik die dubbeling bevestigd, dus zal ik het amendement niet steunen.

De voorzitter: De heer Klein.

De heer Klein: Dank u wel, voorzitter. In lijn met de heer Van Houwelingen hebben wij er na de uitleg van de wethouder ook voor gekozen om hier niet voor te zijn en daarmee dus tegen dat voorstel te stemmen.

De voorzitter: Mevrouw Hamann.

Mevrouw Hamann: Voorzitter. Wij vonden de uitleg eigenlijk niet zo heel duidelijk. We zien de dubbeling ook niet zo en het bereik van 750 kinderen vinden we wel belangrijk, juist in die leeftijdsgroep, dat het naar de scholen toe komt. Dus wij stemmen voor dit voorstel.

Amendement A05 wordt bij handopsteken in stemming gebracht en met de stemmen van de fracties Democraten Gorcum, Gorcum Actief, CDA, PvdA en D66 voor aanvaard (13-12).

De voorzitter: Het oorspronkelijk amendement A06, 'Bescherm het sociaal domein', is ingetrokken. Ook het oorspronkelijke amendement A07 van D66 is ingetrokken. Dan komen we bij amendement A08 van de PvdA, opnieuw met als onderwerp 'Bescherm het sociaal domein'. Ik stel vast dat er geen behoefte is aan het afleggen van een stemverklaring.

Amendement A08 wordt bij handopsteken in stemming gebracht en met algemene stemmen aanvaard.

De voorzitter: Dan komen wij bij de moties. Allereerst de motie met als onderwerp 'Trailerhelling of bootlift'. Geen stemverklaringen, stel ik vast.

Motie M04 wordt bij handopsteken in stemming gebracht en met de stemmen van de CDA-fractie tegen aanvaard (23-2).

De voorzitter: Dan de motie met het onderwerp 'Dagje Gorinchem'. Wenst iemand hierover een stemverklaring af te leggen? Dat is niet het geval.

Motie M05 wordt bij handopsteken in stemming gebracht en met de stemmen van mevrouw De Groot en de heer Hachhouch tegen aanvaard (23-2).

De voorzitter: Aan de orde is de motie ‘Zondagmorgen-koffiemoment’. Voor een stemverklaring is het woord aan de heer Klein.

De heer Klein: Bedankt, voorzitter. Om de VVD niet te lang in spanning te houden, zullen wij voor het voorstel gaan stemmen. Wel willen wij de wethouder meegeven dat het nastreven van gelijke monniken, gelijke kappen heel goed klinkt, maar dat op het moment dat zij er enige gedachte bij heeft dat dit ten koste zou gaan van nog hogere parkeerkosten, wij dat graag bij dezen al uit haar hoofd willen praten.

Motie M06 wordt bij handopsteken in stemming gebracht en met de stemmen van de fracties SP, ChristenUnie/SGP, CDA, Gorcum Actief, Stadsbelang en VVD voor aanvaard (16-9)

De voorzitter: Dan de motie ‘Koester het Hamelmuseum’. De heer Van Houwelingen voor een stemverklaring.

De heer Van Houwelingen: Dank u, voorzitter. Ik zie dit inderdaad meer als een intentieuitspraak om de subsidie goed tegen het licht te houden en steun uit te spreken voor het Hamelhuis. Op die manier ga ik voor stemmen.

De voorzitter: De heer De Pagter en daarna mevrouw Hamann.

De heer De Pagter: Ik sluit me aan bij de woorden van de heer Van Houwelingen.

Mevrouw Hamann: Wij steunen dit voorstel.

De voorzitter: De heer Klein.

De heer Klein: Wij sluiten ons aan bij wat de heer Van Houwelingen zei, met de intentie om het op die manier te lezen en het Hamelhuis daarmee wat meer comfort te geven.

Motie M07 wordt hierna bij handopsteken in stemming gebracht en met de stemmen van de fracties D66, PvdA, SP, CDA, Gorcum Actief, Stadsbelang en Democraten Gorcum voor aanvaard (20-5).

De voorzitter: Motie M08 is ingetrokken en vervangen door motie M10, ‘Warm welkom met voucher voor verenigingen’. Ik stel vast dat niemand hierover een stemverklaring wenst af te leggen.

Motie M10 wordt hierna bij handopsteken in stemming gebracht en met de stemmen van de fracties Democraten Gorcum, CDA, PvdA en D66 voor verworpen (10-15).

De voorzitter: Aan de orde is ten slotte de aangepaste motie ‘De Gezel heeft waarde en doet ertoe’. De heer Van Santen voor een stemverklaring.

De heer Van Santen: Wij kunnen instemmen met de verwachting dat het een evenwichtige subsidieverdeling zal zijn tussen de gemeente en de regio, waarbij nog goed gekeken zal worden naar de precieze invulling.

De motie wordt hierop bij handopsteken in stemming gebracht en met algemene stemmen aanvaard.

De voorzitter: Aan de orde is het raadsvoorstel Begroting 2025, inclusief de beslispunten. Wenst iemand hierover een stemverklaring af te leggen? Mevrouw Pellikaan.

Mevrouw Pellikaan: Dank, voorzitter. Wij gaan tegen deze begroting stemmen. We hebben er geen begrip voor dat de lasten zo verhoogd worden, eigenlijk meer dan nodig is, waarmee we achterblijven op grote beloften voor de stad.

De voorzitter: De heer Tekir.

De heer Tekir: Voorzitter. In lijn met de behandeling van de perspectiefnota zullen ook wij tegen deze begroting stemmen, omdat het voor een heel groot deel de uitwerking is van de afspraken die toen zijn gemaakt en de invulling van taakstellingen die daarin zijn besloten. Wij hebben toen, zoals u weet, een alternatieve PPN ingediend. Dit is niet een uitkomst daarvan, dus zullen we tegenstemmen.

De voorzitter: De heer Van der Geest.

De heer Van der Geest: Voorzitter. In onze eerste termijn hebben wij aangegeven dat wij erg worstelen met de vraag of wij voor of tegen deze begroting zouden stemmen. Het is met zwaar gemoed, maar we vinden dat er te veel keuzes in staan die niet op onze steun kunnen rekenen, die te ingrijpend zijn in onze samenleving, en daarom zullen wij tegen deze begroting stemmen.

De voorzitter: Mevrouw De Groot.

Mevrouw De Groot: Dank u wel, voorzitter. De perspectiefnota hebben wij toentertijd ook niet gesteund. Wij hebben toen gezegd dat er nog te veel onzekerheden zijn in het sociaal domein. Helaas zijn we niet zeker gesteld tijdens deze begroting en zijn er voor ons te veel gevolgen voor de maatschappelijke organisaties en verenigingen en daarmee ook de inwoners. Dus wij zullen niet instemmen met deze begroting.

Het voorstel van burgemeester en wethouders wordt hierop bij handopsteken in stemming gebracht en met de stemmen van de fracties van VVD, Stadsbelang, Gorcum Actief, ChristenUnie/SGP en SP voor aanvaard (14-11).

8. Overzicht begrotingswijzigingen november 2022

De voorzitter: Het woord is aan de heer Tekir.

De heer Tekir: Voorzitter. Er zijn amendementen aangenomen die effect hebben op de begrotingswijziging. Kunnen we ervan uitgaan dat die als zodanig worden verwerkt voordat we nu iets vast gaan stellen?

De voorzitter: Ik weet niet zeker of we dat nu doen, meestal doen we dat een maand later, maar uiteraard worden de uitspraken van de raad te allen tijde verwerkt.

Zonder hoofdelijke stemming wordt conform het voorstel van burgemeester en wethouders besloten.

9. Sluiting

De voorzitter sluit te 22.40 uur de vergadering.

Sprekersindex:

Andel, P. van, 12, 27, 28

Bahlmann, B.C.S, 12, 27, 31

Boer, M. de, 69, 70, 71, 72

Boutachkourt, A., 75, 76

Dansen, mw. E.L., 72, 73, 74, 75, 76, 100, 101

Geest, J.P. van der, 44, 53, 54, 55, 63, 64, 65, 79, 90, 91, 93, 100, 101, 102, 106

Groot, mw. P. de, 14, 28, 29, 38, 74, 78, 82, 83, 99, 106

Hamann, mw. E.W.H., 48, 54, 81, 86, 87, 92, 102, 104, 105

Houwelingen, A.C. van, 36, 56, 58, 67, 76, 91, 92, 93, 104, 105

Klein, J., 11, 12, 20, 23, 26, 32, 53, 62, 66, 69, 74, 77, 78, 79, 80, 85, 86, 90, 91, 97, 103, 104, 105

Koçak, E.A., 61, 70, 72, 73, 79, 87, 92, 96

Krol, A., 10, 11, 18, 25, 26

Mager, mw. A., 67, 101, 102

Molengraaf, mw. M.J., 59, 60, 61, 62, 63, 64, 93, 94, 102

Oversteeg, mw. J. van, 8, 24, 31

Pagter, M. de, 45, 65, 84, 85, 86, 102, 103, 105

Pellikaan, mw. L.P.W., 34, 36, 37, 41, 42, 58, 64, 70, 71, 80, 81, 87, 97, 98, 106

Polatli, F., 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 29, 30, 65, 66, 67, 95, 96, 97, 98, 99

Santen, N. van, 35, 36, 37, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 55, 60, 62, 65, 70, 80, 82, 83, 105

Schefferlie, P.C.J., 4, 5, 11, 12, 15, 16, 18, 19, 20, 21, 25, 26, 28, 29, 30, 31

Tekir, I., 30, 36, 43, 44, 49, 53, 61, 62, 66, 67, 76, 77, 79, 88, 89, 93, 96, 99, 100, 102, 103, 106

Willigen, C. van, 29, 65, 75, 78, 85, 86